

KOMPENDIUM PRAWA SAMORZĄDOWEGO DLA RADCÓW PRAWNYCH I APLIKANTÓW RADCOWSKICH

**zasady przeprowadzania wyborów
organizacja samorządu radców prawnych
aplikacja radcowska**

Spis treści

I. Ustrój samorządu radcowskiego

1. Ustawa z dnia 6.07.1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 z późn. zm.) 5
2. Uchwała Nr 10/2010 IX Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 6.11.2010 r. w sprawie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu radców prawnych, liczby członków tych organów oraz trybu ich odwoływania, a także podejmowania uchwał przez organy samorządu 68
3. Uchwała Nr 40/VII/2011 KRRP z dnia 20.05.2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powołania okręgowych izb radców prawnych, obszaru ich działania oraz siedzib 84
4. Uchwała Nr 9/VIII/2010 Prezydium KRRP z dnia 28.12.10 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów 88

II. Organizacja aplikacji

1. Uchwała Nr 39/VIII/2011 Prezydium KRRP z dnia 21.05.2011 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej 113
2. Uchwała Nr 38/VIII/2011 Prezydium KRRP z dnia 21.05.2011 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego programu aplikacji 115
3. Uchwała Nr 7/VIII/2010 KRRP z dnia 10.12.2010 r. w sprawie wysokości składki członkowskiej i składki ubezpieczeniowej, zasad ich uiszczania i podziału oraz funduszy celowych Krajowej Rady Radców Prawnych (wyciąg) 155
4. Uchwała Nr 43/VIII/2011 KRRP z dnia 21.05.2011 r. w sprawie zasad zwalniania aplikantów radcowskich z całości albo części opłaty rocznej odraczania jej płatności oraz rozkładania jej na raty 158
5. Uchwała Nr 144/VII/2010 KRRP z dnia 17.09.2010 r. w sprawie wysokości opłat związanych z wpisem na listę radców prawnych, listę aplikantów radcowskich i listę prawników zagranicznych 161

Warszawa 1 sierpnia 2011 r.

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy

Samorząd zawodowy radców prawnych jest coraz liczniejszy za sprawą rzeszy młodych radców prawnych, a także aplikantów, którzy planując swoją karierę zawodową postanowili wybrać zawód radcy prawnego.

Przedstawiam zbiór zawierający najważniejsze akty prawne związane z funkcjonowaniem i organizacją samorządu zawodowego oraz realizacją jednego z podstawowych jego zadań, jakim jest szkolenie aplikantów radcowskich. Zawiera on ujednolicony tekst ustawy o radcach prawnych (tekst ujednolicono w Ośrodku Badań, Studiów i Legislacji KRRP), a także wybrane akty wewnętrzne samorządu zawodowego.

Mając na uwadze znaczenie statusu aplikanta oraz roli radcy prawnego w ramach samorządu zawodowego opracowane zostało w Ośrodku Badań Studiów i Legislacji KRRP kompendium przepisów prawnych z zakresu prawa samorządowego. Umieszczone w nim teksty uchwał zawierają m.in. najnowsze zmiany wprowadzone w uregulowaniach dotyczących aplikacji, które są dorobkiem prac Komitetu ds. Aplikacji oraz Krajowej Rady Radców Prawnych.

Przyjęte kryterium wyboru aktów to przede wszystkim zasady organizacji i struktura samorządu zawodowego oraz obecny model szkolenia, ujednolicony w oparciu o przepisy ustawy o radcach prawnych i przepisy wewnętrzne samorządu. Pozwala to skierować niniejsze opracowanie do wszystkich (a nie tylko tych zaangażowanych w pracę w organach samorządu) radców prawnych, ale także do dużej grupy aplikantów radcowskich.

Przekazując opracowanie na Państwa ręce, życzę sukcesów w pracy zawodowej, zadowolenia z poziomu szkolenia na aplikacji radcowskiej, jak również satysfakcji z przynależności do samorządu radców prawnych.

Kierownik
Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji KRRP
Arkadiusz Bereza

Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych

Tekst ujednolicony (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z 2009 r. Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830)

Rozdział 1 Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady wykonywania zawodu radcy prawnego oraz zasady organizacji i działania samorządu radców prawnych.
2. Tytuł zawodowy „radca prawny” podlega ochronie prawnej.

Art. 2.

Pomoc prawna świadczona przez radcę prawnego ma na celu ochronę prawną interesów podmiotów, na których rzecz jest wykonywana.

Art. 3.

1. Zawód radcy prawnego może wykonywać osoba, która spełnia wymagania określone niniejszą ustawą.
2. Radca prawny wykonuje zawód ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego.
3. Radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej.
4. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie.
5. Radca prawny nie może być zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej co do faktów, o których dowiedział się udzielając pomocy prawnej lub prowadząc sprawę.

- 6.¹⁾ Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz o finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1505, z późn. zm.²⁾) – w zakresie określonym tymi przepisami.

Art. 4.

- 1.³⁾ Wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej, z wyjątkiem występowania w charakterze obrońcy w postępowaniu karnym i w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe.
2. (uchylony)⁴⁾.
3. (utracił moc)⁵⁾.

Art. 5.

1. Radcowie prawni zorganizowani są na zasadach samorządu zawodowego, zwanego dalej „samorządem”.
2. Jednostkami organizacyjnymi samorządu posiadającymi osobowość prawną są okręgowe izby radców prawnych i Krajowa Izba Radców Prawnych.
- 3.⁶⁾ Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór nad działalnością samorządu w zakresie i formach określonych ustawą.

-
1. Dodany przez art. 3 ustawy z dnia 5 marca 2004 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 62, poz. 577), która weszła w życie z dniem 15 maja 2004 r.; w brzmieniu ustalonym przez art. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 166, poz. 1317), która weszła w życie z dniem 22 października 2009 r.
2. Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 134, poz. 779.
3. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 163, poz. 1361), która weszła w życie z dniem 10 września 2005 r.
4. Przez art. 2 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.
5. Utracił moc z dniem 17 września 1999 r. na podstawie obwieszczenia Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 września 1999 r. (Dz. U. Nr 75, poz. 853).
6. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 marca 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 80, poz. 540), która weszła w życie z dniem 9 czerwca 2007 r.

Rozdział 2

Wykonywanie zawodu radcy prawnego

Art. 6.

1. Zawód radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej, a w szczególności na udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami.
2. (utracił moc)⁷⁾.
- 3.⁸⁾ Radca prawny ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Poświadczenie powinno zawierać podpis radcy prawnego, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie – również godzinę dokonania czynności. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) radca prawny stwierdza to w poświadczeniu.

Art. 7.

Pomocą prawną jest w szczególności udzielanie porad i konsultacji prawnych, opinii prawnych, zastępstwo prawne i procesowe.

Art. 8.

- 1.⁹⁾ Radca prawny wykonuje zawód w ramach stosunku pracy, na podstawie umowy cywilnoprawnej, w kancelarii radcy prawnego oraz w spółce:
 - 1) cywilnej lub jawnej, w której współnikami są radcowie prawni, adwokaci, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu

7. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 2; utracił moc z dniem 31 grudnia 2006 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 listopada 2006 r. sygn. akt K 30/06 (Dz. U. Nr 206, poz. 1522).

8. Dodany przez art. 4 ustawy z dnia 23 października 2009 r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów (Dz. U. Nr 216, poz. 1676), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

9. W brzmieniu ustalonym przez art. 23 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278), która weszła w życie z dniem 10 kwietnia 2010 r.

przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.¹⁰⁾);

- 2) partnerskiej, w której partnerami są radcowie prawni, adwokaci, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, w której komplementariuszami są radcowie prawni, adwokaci, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej.
- 2.¹¹⁾ Wyłącznym przedmiotem działalności spółek, o których mowa w ust. 1, jest świadczenie pomocy prawnej.
3. Radca prawny jest zobowiązany zawiadomić radę właściwej okręgowej izby radców prawnych o podjęciu wykonywania zawodu i formach jego wykonywania, o adresie i nazwie kancelarii lub spółki, a także o każdej zmianie tych informacji.
 4. Zakres pomocy prawnej, terminy i warunki jej wykonywania oraz wynagrodzenie określa umowa.
 5. Ilekroć w ustawie jest mowa o „stosunku pracy”, „zatrudnieniu”, „wynagrodzeniu”, rozumie się przez to również odpowiednio „stosunek służbowy”, „pełnienie służby” i „uposażenie”.

Art. 9.

1. Radca prawny wykonujący zawód w ramach stosunku pracy zajmuje samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej.
2. Jeżeli jednostka organizacyjna zatrudnia dwóch lub więcej radców prawnych, jednemu z nich powierza się koordynację pomocy prawnej w tej jednostce.
3. W organie państwowym lub samorządowym radca prawny wykonuje pomoc prawną w komórce lub w jednostce organizacyjnej, w biurze, w wydziale lub na wyodrębnionym stanowisku do spraw prawnych podległym bezpośrednio kierownikowi tego

10. Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 150, poz. 1240 i Nr 163, poz. 1361, z 2007 r. Nr 121, poz. 831 i Nr 147, poz. 1028, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278.

11. W brzmieniu ustalonym przez art. 23 ustawy, o której mowa w odnośniku 9.

organu. W organie państwowym radca prawny może być zatrudniony także w innej wyodrębnionej komórce lub jednostce organizacyjnej i podlegać jej kierownikowi.

4. Radcy prawnemu nie można polecać wykonania czynności wykraczającej poza zakres pomocy prawnej.

Art. 10.

Jednostka organizacyjna zapewnia udział radcy prawnego w postępowaniu:

- 1) przed Sądem Najwyższym, Naczelnym Sądem Administracyjnym oraz przed naczelnym lub centralnym organem administracji państwowej,
- 2) przed sądem wojewódzkim¹²⁾, przed sądem apelacyjnym, przed wojewódzkim sądem administracyjnym¹³⁾ oraz przed organem drugiej instancji w postępowaniu administracyjnym,
- 3) w którym bierze udział kontrahent zagraniczny.

Art. 11.

1. Radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzecząw potrzebą.
2. Nadużycie wolności, o której mowa w ust. 1, stanowiące ściąganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony lub jej pełnomocnika, świadka, biegłego albo tłumacza podlega wyłącznie odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 12.

1. Radca prawny podczas i w związku z wykonywaniem czynności zawodowych korzysta z ochrony prawnej przysługującej sędziemu i prokuratorowi.
2. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określi strój urzędowy radców prawnych biorących udział w rozprawach sądowych, uwzględniając uroczysty charakter stroju, odpowiedni do powagi sądu i utrwalonej tradycji.

12. Obecnie: sądem okręgowym, stosownie do art. 4 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 160, poz. 1064), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

13. Ze zmianą wprowadzoną przez art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1271), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Art. 13.

1. Radca prawny nie jest związany poleceniem co do treści opinii prawnej.
2. (uchylony)¹⁴.

Art. 14.

Radca prawny prowadzi samodzielnie sprawy przed organami orzekającymi, dbając o należyte wykorzystanie przewidzianych przez prawo środków dla ochrony uzasadnionych interesów jednostki organizacyjnej.

Art. 15.

Radca prawny obowiązany jest wyłączyć się od wykonania czynności zawodowych we własnej sprawie lub jeżeli przeciwnikiem jednostki organizacyjnej udzielającej mu pełnomocnictwa jest inna zatrudniająca go jednostka organizacyjna albo jeżeli sprawa dotyczy osoby, z którą pozostaje on w takim stosunku, że może to oddziaływać na wynik sprawy.

Art. 16.

1. Oceny pracy zawodowej radcy prawnego dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej, po zasięgnięciu opinii radcy prawnego wskazanego przez radę okręgowej izby radców prawnych.
2. (uchylony)¹⁵.

Art. 17.

Radca prawny wykonujący zawód w ramach stosunku pracy może być zatrudniony jednocześnie w więcej niż jednej jednostce organizacyjnej i w wymiarze przekraczającym jeden etat.

14. Przez art. 2 pkt 13 ustawy z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 75, poz. 471), która weszła w życie z dniem 15 września 1997 r.

15. Przez art. 2 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

Art. 18.

1. Do czasu pracy radcy prawnego zalicza się także czas niezbędny do załatwiania spraw poza lokalem jednostki organizacyjnej, w szczególności w sądach i w innych organach, oraz czas przygotowania się do tych czynności.
2. Czas pracy radcy prawnego w lokalu jednostki organizacyjnej nie może być krótszy niż dwie piąte czasu pracy ustalonego w zawartej z radcą prawnym umowie.
3. (uchylony)¹⁶.

Art. 19.

1. Rozwiązanie stosunku pracy za wypowiedzeniem z radcą prawnym przez jednostkę organizacyjną z powodu nienależytego wykonywania obowiązków radcy prawnego wynikających z przepisów niniejszej ustawy może nastąpić po uprzednim zasięgnięciu opinii rady okręgowej izby radców prawnych. Opinia ta powinna być przesłana jednostce organizacyjnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania od tej jednostki zawiadomienia o zamiarze rozwiązania stosunku pracy.
2. (skreślony)¹⁷.

Art. 20. (uchylony)¹⁸.

Art. 21.¹⁹

1. Radca prawny może udzielić dalszego pełnomocnictwa (substytucji) innemu radcy prawnemu, adwokatowi, prawnikowi zagranicznemu wykonującemu stałą praktykę w zakresie wynikającym z ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej.
2. W razie potrzeby dziekan rady okręgowej izby radców prawnych wyznacza z urzędu zastępcę radcy prawnego, który został skreślony z listy radców prawnych albo nie może czasowo wykonywać czynności zawodowych. Decyzja dziekana upoważnia wyznaczonego radcę prawnego do prowadzenia podejmowanych spraw i jest równoznaczna z udzieleniem dalszego pełnomocnictwa procesowego.

16. Przez art. 2 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

17. Przez art. 2 pkt 17 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

18. Przez art. 2 pkt 18 ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

19. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 22.

1. Radca prawny może odmówić udzielenia pomocy prawnej tylko z ważnych powodów.
2. Radca prawny, wypowiadając pełnomocnictwo, umowę zlecenia lub umowę o pracę, obowiązany jest wykonać wszystkie niezbędne czynności, aby okoliczność ta nie miała negatywnego wpływu na dalszy tok prowadzonych przez niego spraw.

Art. 22¹.²⁰⁾

Rada okręgowej izby radców prawnych jest uprawniona do kontroli i oceny wykonywania zawodu przez radcę prawnego i prawnika zagranicznego wpisanego na listę prawników zagranicznych, prowadzoną przez radę okręgowej izby radców prawnych. Kontrolę przeprowadzają i oceny dokonują wizytatorzy powołani przez radę spośród radców prawnych.

Art. 22².

Rada okręgowej izby radców prawnych na podstawie orzeczenia lekarskiego i po przeprowadzeniu szczegółowego postępowania wyjaśniającego może – na wniosek Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych lub dziekana rady okręgowej izby radców prawnych – podjąć uchwałę o trwałej niezdolności radcy prawnego do wykonywania zawodu. W razie wszczęcia takiego postępowania rada może zawiesić radcę prawnego w wykonywaniu czynności na czas trwania postępowania.

Art. 22³.

1. Koszty pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu ponosi Skarb Państwa.
- 2.²¹⁾ Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ponoszenia kosztów, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem sposobu ustalania tych kosztów, wydatków stanowiących podstawę ich ustalania oraz maksymalnej wysokości opłat za udzieloną pomoc.

20. W brzmieniu ustalonym przez art. 46 pkt 3 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959), która weszła w życie z dniem 10 lutego 2003 r.

21. W brzmieniu ustalonym przez art. 10 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 13; wszedł w życie z dniem 5 października 2002 r., zgodnie z art. art. 106 tej ustawy.

Art. 22⁴.

1. Radca prawny wykonujący zawód na podstawie stosunku pracy ma prawo do wynagrodzenia i innych świadczeń określonych w układzie zbiorowym pracy lub w przepisach o wynagradzaniu pracowników, obowiązujących w jednostce organizacyjnej zatrudniającej radcę prawnego. Wynagrodzenie to nie może być niższe od wynagrodzenia przewidzianego dla stanowiska pracy głównego specjalisty lub innego równorzędnego stanowiska pracy. Jeżeli prawo do dodatków uzależnione jest od wymogu kierowania zespołem pracowników, wymogu tego nie stosuje się do radcy prawnego.
2. Radca prawny jest uprawniony do dodatkowego wynagrodzenia w wysokości nie niższej niż 65% kosztów zastępstwa sądowego zasądzonych na rzecz strony przez niego zastępowanej lub jej przyznanych w ugodzie, postępowaniu polubownym, arbitrażu zagranicznym lub w postępowaniu egzekucyjnym, jeżeli koszty te zostały ściągnięte od strony przeciwnej. W państwowych jednostkach sfery budżetowej wysokość i termin wypłaty wynagrodzenia określa umowa cywilnoprawna.

Art. 22⁵.

1. Opłaty za czynności radców prawnych wykonujących zawód w kancelariach radców prawnych lub w spółkach, o których mowa w art. 8 ust. 1, oraz zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej ustala umowa z klientem.
- 2.²²⁾ Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Naczelnej Rady Adwokackiej, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za czynności radców prawnych przed organami wymiaru sprawiedliwości, stanowiących podstawę do zasądzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego, mając na względzie, że ustalenie opłaty wyższej niż stawka minimalna, o której mowa w ust. 3, lecz nieprzekraczającej sześciokrotności tej stawki, może być uzasadnione rodzajem i zawilnością sprawy oraz niezbędnym nakładem pracy radcy prawnego.
- 3.²²⁾ Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Naczelnej Rady Adwokackiej, określi, w drodze rozporządzenia, stawki minimalne za czynności radców prawnych, o których mowa w ust. 1, mając na względzie rodzaj i zawilność sprawy oraz wymagany nakład pracy radcy prawnego.

22. W brzmieniu ustalonym przez art. 10 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 13; wszedł w życie z dniem 5 października 2002 r., zgodnie z art. art. 106 tej ustawy.

Art. 22⁶.

Składki na ubezpieczenie społeczne rady prawnego opłacają jednostki organizacyjne zatrudniające radcę prawnego, spółki, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub osobiście radcowie prawni wykonujący zawód w kancelarii rady prawnego lub w spółkach określonych w art. 8 ust. 1.

Art. 22⁷.

1. Radca prawny podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1.
2. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów art. 120 Kodeksu pracy.
3. Obowiązek ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy radców prawnych niewykonyjących zawodu.
- 4.²³⁾ Rada okręgowej izby radców prawnych właściwa ze względu na miejsce zamieszkania rady prawnego jest obowiązana do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1. Spełnienie tego obowiązku ustala się na podstawie okazanej przez radcę prawnego polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego przez zakład ubezpieczeń.
- 5.²³⁾ Minister Sprawiedliwości nadzoruje wykonywanie przez rady okręgowe izb radców prawnych zadań określonych w ust. 4. Dziekani rad okręgowych izb radców prawnych obowiązani są do składania Ministrowi Sprawiedliwości raz w roku, w terminie do dnia 15 marca, sprawozdań z kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym.

Art. 22⁸.²⁴⁾

Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obo-

23. Dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych, ustawy – Prawo o notariacie oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 202, poz. 2067), która weszła w życie z dniem 1 października 2004 r.

24. W brzmieniu ustalonym przez art. 142 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

wiązkowego, o którym mowa w art. 22⁷, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 22⁹.²⁵⁾

1. Dane do składania podpisu elektronicznego na potrzeby elektronicznego postępowania upominawczego są udzielane radcom prawnym po złożeniu stosownego wniosku za pośrednictwem właściwej rady okręgowej izby radców prawnych.
2. Dopuszcza się również komunikowanie się radcy prawnego z sądem w elektronicznym postępowaniu upominawczym przy wykorzystaniu bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.
3. Wnioski radców prawnych o udzielenie danych wskazanych w ust. 1 złożone do właściwej rady okręgowej izby radców prawnych będą przesyłane właściwemu sądowi wraz z potwierdzeniem udziału (zrzeszenia) radcy we właściwej okręgowej izbie radców prawnych. Osoby zamierzające komunikować się z sądem w sposób wskazany w ust. 2 zawiadamiają o tym sąd za pośrednictwem właściwej rady okręgowej izby radców prawnych, podając dane do weryfikacji podpisu elektronicznego.
4. Informacje, o których mowa w ust. 3, właściwa rada okręgowej izby radców prawnych przesyła sądowi w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku.

Rozdział 3

Uprawnienia do wykonywania zawodu radcy prawnego

Art. 23.

Prawo wykonywania zawodu radcy prawnego powstaje z chwilą dokonania wpisu na listę radców prawnych i złożenia ślubowania.

Art. 24.

1. Na listę radców prawnych może być wpisany ten, kto:

25. Dodany przez art. 3 ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 26, poz. 156); wszedł w życie z dniem 1 października 2009 r., zgodnie z art. 10 pkt 2 tej ustawy.

- 1)²⁶⁾ ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) (uchylony)²⁷⁾;
 - 3) korzysta w pełni z praw publicznych;
 - 4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
 - 5) jest nieskazitelnego charakteru i swym dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu radcy prawnego;
 - 6)²⁸⁾ odbył w Rzeczypospolitej Polskiej aplikację radcowską i złożył egzamin radcowski, z zastrzeżeniem art. 25 ust. 1 i 2.
- 2.²⁹⁾ Wpis osoby, która uzyskała pozytywny wynik z egzaminu radcowskiego, następuje na jej wniosek, na podstawie uchwały rady okręgowej izby radców prawnych właściwej ze względu na miejsce odbycia aplikacji radcowskiej, a w przypadku osoby, o której mowa w art. 25 ust. 2, ze względu na miejsce jej zamieszkania.
- 2a.³⁰⁾ Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, osoba ubiegająca się o wpis obowiązana jest dołączyć:
- 1) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem wniosku;
 - 2) oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.³¹⁾), albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy, w przypadku osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r.;

26. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 5 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

27. Przez art. 2 pkt 23 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

28. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 37, poz. 286), która weszła w życie z dniem 25 marca 2009 r.

29. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

30. Dodany przez art. 2 pkt 5 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3; w brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

31. Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 561, Nr 85, poz. 571, Nr 115, poz. 789, Nr 165, poz. 1171 i Nr 176, poz. 1242, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375, z 2010 r. Nr 79, poz. 522, Nr 96, poz. 620, Nr 127, poz. 857, Nr 155, poz. 1036 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 76, poz. 408, Nr 84, poz. 455 i Nr 89, poz. 514.

- 3) umowy o pracę wraz z dokumentami określającymi zakres obowiązków lub zaświadczeniami od pracodawcy określającymi zakres obowiązków, lub umowy cywilnoprawne wraz z oświadczeniem o złożeniu deklaracji do właściwego urzędu skarbowego oraz zapłaceniu podatku wynikającego z tytułu tych umów – w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4 i 5;
 - 4) dokument zaświadcający uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych – w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 5;
 - 5) zaświadczenie adwokata lub radcy prawnego, z którego wynikać będzie, iż osoba ubiegająca się o wpis wykonywała wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego – w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4 lit. b i pkt 5 lit. b.
- 2b.³²⁾ Przepisy ust. 2 i 2a stosuje się odpowiednio do osób, o których mowa w art. 25 ust. 1.
- 2c.³²⁾ Rada okręgowej izby radców prawnych może odmówić wpisu na listę radców prawnych tylko wtedy, gdy wpis narusza przepisy ust. 1. Radzie okręgowej izby radców prawnych przysługuje prawo wglądu do akt osobowych i dyscyplinarnych ubiegającego się o wpis.
- 3-5. (uchylone).³³⁾

Art. 25.³⁴⁾

1. Wymogu odbycia aplikacji radcowskiej i złożenia egzaminu radcowskiego nie stosuje się do:
 - 1) profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych;
 - 2) osób, które co najmniej trzy lata zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa;
 - 3) osób, które zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora lub wykonywały zawód adwokata albo notariusza;

32. Dodany przez art. 2 pkt 5 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

33. Przez art. 2 pkt 23 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

34. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

- 4) osób, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę radców prawnych, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:
 - a) zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub
 - b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.³⁵), lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1;
- 5) osób, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę radców prawnych, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:
 - a) zajmowały stanowisko referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub
 - b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1.
2. Do egzaminu radcowskiego składanego przed komisją, o której mowa w art. 36¹, bez odbycia aplikacji radcowskiej mogą przystąpić:
 - 1) doktorzy nauk prawnych;

35. Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 166, poz. 1317, Nr 210, poz. 1628 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 7, poz. 45, Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622.

- 2) osoby, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu zatrudnione były na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora;
 - 3) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego lub adwokata w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej;
 - 4) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;
 - 5) osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski lub notarialny;
 - 6) osoby, które zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.
3. Osoby, o których mowa w ust. 2, muszą spełniać wymagania przewidziane w art. 24 ust. 1 pkt 1, 3-5.
 4. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 oraz w ust. 2 pkt 2-4, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.
 5. Do okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, w przypadku aplikacji sądowej pozaetatowej lub aplikacji prokuratorskiej pozaetatowej zalicza się proporcjonalnie okres trwania tych aplikacji przyjmując, że za każdy miesiąc odbywania aplikacji zalicza się 1/4 miesiąca.

Art. 26.

Osoby, które wykonują zawód sędziego, prokuratora, notariusza, komornika, asesora sądowego, prokuratorskiego i notarialnego bądź odbywają aplikację sądową, prokuratorską

lub notarialną, nie mogą jednocześnie zostać wpisane na listę radców prawnych ani wykonywać zawodu radcy prawnego.

Art. 27.

1. Rota ślubowania składanego przez radcę prawnego ma następujące brzmienie:
„Ślubuję uroczyście w wykonywaniu zawodu radcy prawnego przyczyniać się do ochrony i umacniania porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązki zawodowe wypełniać sumiennie i zgodnie z przepisami prawa, zachować tajemnicę zawodową, postępować godnie i uczciwie, kierując się zasadami etyki radcy prawnego i sprawiedliwości”.
2. Ślubowanie odbiera dziekan rady okręgowej izby radców prawnych prowadzącej listę radców prawnych, na którą wpisany został radca prawny.

Art. 28.

1. Zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego następuje w wypadku:
 - 1) wykonywania zawodu adwokata;
 - 2) podjęcia pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, w organach ścigania lub kancelarii notarialnej;
 - 3)³⁶⁾ podjęcia pracy w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.
2. Zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego następuje także z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego o zastosowaniu tej kary.
3. Zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego nie stosuje się wobec zatrudnionych na stanowiskach radców prawnych w organach, o których mowa w ust. 1 pkt 2.
- 4.³⁷⁾ Uchwała rady okręgowej izby radców prawnych w sprawie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego powinna być podjęta w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o zaistnieniu zdarzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2.

36. Dodany przez art. 71 pkt 2 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417 oraz Nr 264, poz. 2205), która weszła w życie z dniem 15 marca 2006 r.

37. Dodany przez art. 2 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 5.³⁸⁾ Od uchwały, o której mowa w ust. 4, zainteresowanemu służy odwołanie do Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały. Uchwała Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych powinna być podjęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia odwołania.
- 6.³⁹⁾ Od uchwały Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych zainteresowanemu służy odwołanie do Ministra Sprawiedliwości, zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego.
- 7.³⁹⁾ Od ostatecznej decyzji Ministra Sprawiedliwości zainteresowanemu oraz Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

Art. 29.

Skreślenie z listy radców prawnych następuje w wypadku:

- 1) wniosku radcy prawnego;
- 2) (uchylony)⁴⁰⁾;
- 3) choćby częściowego ograniczenia zdolności do czynności prawnych;
- 4) utraty z mocy wyroku sądowego praw publicznych;
- 4a) nieuiszczania składek członkowskich za okres dłuższy niż jeden rok;
- 5) śmierci radcy prawnego;
- 5a) (utracił moc)⁴¹⁾;
- 6) orzeczenia dyscyplinarnego lub wyroku sądowego o pozbawieniu prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego.

38. Dodany przez art. 2 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; w brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

39. Dodany przez art. 2 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

40. Przez art. 2 pkt 28 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

41. Dodany przez art. 31 pkt 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162), która weszła w życie z dniem 15 marca 2007 r.; utracił moc z dniem 15 maja 2007 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007 r. sygn. akt K 2/07 (Dz. U. Nr 85, poz. 571).

Art. 29^{1,42)}

Uchwała rady okręgowej izby radców prawnych w sprawie skreślenia z listy radców prawnych powinna być podjęta w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o zaistnieniu zdarzenia, o którym mowa w art. 29. Przepis art. 28 ust. 5-7 stosuje się odpowiednio.

Art. 30.

1. W wypadku gdy przeciwko radcy prawnemu toczy się postępowanie dyscyplinarne albo sądowe o przestępstwo zagrożone dodatkową karą pozbawienia praw publicznych lub prawa do wykonywania zawodu, do czasu zakończenia takiego postępowania można odmówić skreślenia z listy radców prawnych pomimo wniosku radcy prawnego, o którym mowa w art. 29 pkt 1.
2. (uchylony)⁴³⁾.

Art. 31.⁴⁴⁾

1. Uchwała rady okręgowej izby radców prawnych w sprawie wpisu na listę radców prawnych powinna być podjęta w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.
2. Od uchwały, o której mowa w ust. 1, służy odwołanie do Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.
- 2a.⁴⁵⁾ Od uchwały Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych odmawiającej wpisu na listę radców prawnych służy zainteresowanemu odwołanie do Ministra Sprawiedliwości, zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego.
- 2b.⁴⁵⁾ Od ostatecznej decyzji Ministra Sprawiedliwości zainteresowanemu oraz Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.
- 3.⁴⁶⁾ W wypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgowej izby radców prawnych w terminie 30 dni od złożenia wniosku o wpis, lub niepodjęcia uchwały przez Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w terminie 30 dni od doręczenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.

42. Dodany przez art. 2 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; w brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

43. Przez art. 2 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

44. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

45. Dodany przez art. 2 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

46. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

Art. 31¹.⁴⁷⁾

1. Rada okręgowej izby radców prawnych przesyła wraz z aktami osobowymi do Ministra Sprawiedliwości w terminie 30 dni każdą uchwałę o wpisie na listę radców prawnych oraz każdą uchwałę o wpisie na listę aplikantów radcowskich. Rada okręgowej izby radców prawnych w terminie 30 dni zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę radców prawnych oraz o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę aplikantów radcowskich.
2. Jeżeli zawarty w aktach osobowych wniosek o wpis nie zawiera wszystkich wymaganych informacji lub dokumentów, Minister Sprawiedliwości zwraca uchwałę wraz z aktami osobowymi kandydata do właściwej rady okręgowej izby radców prawnych w celu uzupełnienia.

Art. 31².⁴⁸⁾

1. Wpis na listę radców prawnych lub aplikantów radcowskich uważa się za dokonany, jeżeli Minister Sprawiedliwości nie podpisze sprzeciwu od wpisu w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi kandydata. W przypadku, o którym mowa w art. 31¹ ust. 2, bieg tego terminu liczy się wówczas od dnia ponownego doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi. Minister Sprawiedliwości wyraża sprzeciw w formie decyzji administracyjnej.
2. Decyzja Ministra Sprawiedliwości może być zaskarżona do sądu administracyjnego przez zainteresowanego lub organ samorządu w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej decyzji.
3. Niezwłocznie po dokonaniu wpisu na listę aplikantów radcowskich rada okręgowej izby radców prawnych wyznacza aplikantowi termin ślubowania. Przepisy art. 27 stosuje się odpowiednio.

47. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

48. Dodany przez art. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

Rozdział 4

Aplikacja radcowska i egzamin radcowski⁴⁹⁾

Art. 32.

1. Celem aplikacji radcowskiej jest przygotowanie aplikanta do należytego i samodzielnego wykonywania zawodu radcy prawnego.
- 2.⁵⁰⁾ Aplikacja radcowska rozpoczyna się 1 stycznia każdego roku i trwa trzy lata.
- 3.⁵⁰⁾ Aplikację radcowską odbywa się w kancelarii radcy prawnego, w spółce radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów lub w jednostkach organizacyjnych.
- 3a.⁵¹⁾ Aplikanci odbywają w trakcie pierwszego roku aplikacji szkolenie z zakresu działania sądownictwa powszechnego i prokuratury. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych zawiera co roku z Dyrektorem Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, porozumienie w sprawie odbywania przez aplikantów szkolenia z zakresu działania sądownictwa powszechnego i prokuratury, w którym ustala się plan szkolenia mając na uwadze zarówno praktyczne, jak i teoretyczne zapoznanie aplikantów ze sposobem funkcjonowania sądownictwa powszechnego i prokuratury, sposób jego odbywania i czas trwania, a także wysokość wynagrodzenia za przeprowadzenie szkolenia.
- 4.⁵²⁾ Aplikantowi, który odbył aplikację radcowską, o której mowa w ust. 2, właściwa rada okręgowej izby radców prawnych wydaje zaświadczenie o ukończeniu aplikacji radcowskiej.

Art. 32¹.⁵³⁾

1. Aplikacja radcowska jest odpłatna.
2. Szkolenie aplikantów radcowskich pokrywane jest z opłat wnoszonych przez aplikantów do właściwej rady okręgowej izby radców prawnych.

49. Tytuł w brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

50. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 5 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

51. Dodany przez art. 2 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

52. Dodany przez art. 2 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

53. Dodany przez art. 2 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

3. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty rocznej, kierując się koniecznością zapewnienia aplikantom właściwego poziomu wykształcenia, przy czym wysokość opłaty nie może być wyższa niż sześciokrotność minimalnego wynagrodzenia.
4. Okręgowa rada radców prawnych może zwolnić aplikanta radcowskiego od ponoszenia opłaty, o której mowa w ust. 3, w całości lub w części, a także odroczyć jej płatność lub rozłożyć ją na raty.
5. W wypadku podjęcia uchwały o zwolnieniu aplikanta radcowskiego od ponoszenia opłaty w całości lub w części, koszty szkolenia tego aplikanta pokrywane są proporcjonalnie do wysokości zwolnienia, ze środków własnych właściwej rady okręgowej izby radców prawnych.

Art. 33.⁵⁴⁾

1. Nabór na aplikację radcowską przeprowadza się w drodze egzaminu wstępnego⁵⁵⁾ na aplikację radcowską, zwanego dalej „egzaminem wstępnym”⁵⁵⁾.
2. Aplikantem radcowskim może być osoba, która spełnia warunki określone w art. 24 ust. 1 pkt 1 i 3-5 i uzyskała pozytywną ocenę z egzaminu wstępnego⁵⁵⁾.
- 3.⁵⁶⁾ Wpis na listę aplikantów radcowskich następuje na podstawie uchwały rady okręgowej izby radców prawnych właściwej ze względu na miejsce złożenia zgłoszenia, o którym mowa w art. 33³⁾ ust. 2. Uzyskanie przez kandydata pozytywnego wyniku z egzaminu wstępnego uprawnia go do złożenia wniosku o wpis na listę aplikantów radcowskich w ciągu 2 lat od dnia doręczenia uchwały o wyniku egzaminu wstępnego.
4. Nie można odmówić wpisu osobie spełniającej warunki, o których mowa w ust. 2 i 3.
- 5.⁵⁷⁾ Do aplikantów radcowskich oraz do postępowania o wpis na listę aplikantów radcowskich przepisy art. 3 ust. 3-5, art. 11, art. 12 ust. 1, art. 23, art. 24 ust. 1 pkt 1, 3-5, ust. 2a pkt 1 i ust. 2c oraz art. 31¹⁾ stosuje się odpowiednio.
- 6.⁵⁸⁾ Rada okręgowej izby radców prawnych podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę aplikantów radcowskich w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.

54. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 15 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

55. Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

56. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 6 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

57. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 6 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

58. Dodany przez art. 2 pkt 6 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

- 7.⁵⁸⁾ Od uchwały, o której mowa w ust. 6, służy odwołanie do Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
- 8.⁵⁸⁾ Od ostatecznej uchwały odmawiającej wpisu na listę aplikantów radcowskich zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.
- 9.⁵⁸⁾ W przypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgowej izby radców prawnych w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wpis na listę aplikantów radcowskich lub niepodjęcia uchwały przez Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w terminie 30 dni od dnia doręczenia odwołania zainteresowanemu służy skarga na bezczynność do sądu administracyjnego.

Art. 33^{1, 59)}

- 1.⁶⁰⁾ Egzamin wstępny przeprowadzają komisje egzaminacyjne do spraw aplikacji radcowskiej przy Ministrze Sprawiedliwości, powołane w drodze zarządzenia, zwane dalej „komisjami kwalifikacyjnymi”. Właściwość komisji kwalifikacyjnej obejmuje obszar właściwości jednej lub kilku okręgowych izb radców prawnych.
- 1a.⁶¹⁾ Minister Sprawiedliwości, nie później niż 21 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego, może powołać na obszarze właściwości okręgowej izby radców prawnych więcej niż jedną komisję kwalifikacyjną do przeprowadzenia egzaminu, jeżeli przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba kandydatów przystępujących do egzaminu. Przepisu art. 33⁵ ust. 5 nie stosuje się.
2. Minister Sprawiedliwości jest organem wyższego stopnia w stosunku do komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾.
- 3.⁶³⁾ Egzamin wstępny polega na sprawdzeniu wiedzy kandydata na aplikanta radcowskiego, zwanego dalej „kandydatem”, z zakresu: materialnego i procesowego prawa karnego, materialnego i procesowego prawa wykroczeń, prawa karnego skarbowego, materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądo-

59. Dodany przez art. 2 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; ustępy 1, 2, 4 i 5 stosuje się od dnia 1 stycznia 2006 r., zgodnie z art. 10 pkt 2 lit. b tej ustawy.

60. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 7 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

61. Dodany przez art. 2 pkt 7 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

62. Ze zmianą wprowadzoną przez art. 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

63. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 7 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

w administracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu adwokackiego, radcowskiego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej.

- 4.⁶³⁾ Egzamin wstępny na aplikację radcowską i adwokacką przeprowadza się raz w roku w terminie wskazanym przez Ministra Sprawiedliwości.
- 5.⁶³⁾ W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu wstępnego przez daną komisję kwalifikacyjną w terminie, o którym mowa w ust. 4, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego przez tę komisję kwalifikacyjną, o którym przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zawiadamia kandydatów listem poleconym oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej okręgowej izby radców prawnych. Przepis art. 75b ust. 5, 7-11 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu, o którym mowa w art. 75b ust. 9 tej ustawy.

Art. 33².⁶⁴⁾

Do przygotowania pytań testowych na egzamin wstępny dla kandydatów na aplikację radcowską oraz wydrukowania i doręczenia pytań testowych poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym stosuje się art. 75b ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze.

Art. 33³.⁶⁵⁾

- 1.⁶⁶⁾ W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.⁶⁷⁾), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”, ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu wstępnego na aplikację radcowską, zwanego dalej „zgłoszeniem”;
- 2) właściwość miejscową każdej z komisji kwalifikacyjnych i adres jej siedziby;

64. Dodany przez art. 2 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; stosuje się od dnia 1 stycznia 2006 r., zgodnie z art. 10 pkt 2 lit. b tej ustawy; w brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

65. Dodany przez art. 2 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; ustępy 1 i 3-9 stosuje się od dnia 1 stycznia 2006 r., zgodnie z art. 10 pkt 2 lit. b tej ustawy.

66. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 9 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

67. Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228.

- 3) termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego;
 - 4) wysokość opłaty za egzamin wstępny, o której mowa w art. 33⁴ ust. 1.
- 2.⁶⁶⁾ Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powinno zawierać:
- 1) wniosek o dopuszczenie do egzaminu wstępnego;
 - 2) kwestionariusz osobowy;
 - 3) życiorys;
 - 4)⁶⁸⁾ kopię dokumentu potwierdzającego ukończenie wyższych studiów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskanie tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, albo zaświadczenie o zdaniu egzaminu magisterskiego;
 - 5) (uchylony)⁶⁹⁾
 - 6) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin wstępny;
 - 7) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.
- 2a.⁷⁰⁾ Zamiast dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 4, można złożyć zaświadczenie, z którego wynika, iż kandydat zdał wszystkie egzaminy i odbył praktyki przewidziane w planie wyższych studiów prawnych oraz ma wyznaczony termin egzaminu magisterskiego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu wstępnego takiego kandydata jest złożenie przez niego w siedzibie komisji kwalifikacyjnej nie później niż 7 dni przed terminem egzaminu wstępnego dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 4.
- 3.⁷¹⁾ Zgłoszenie powinno być złożone przez kandydata najpóźniej 45 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego do komisji kwalifikacyjnej. Termin do złożenia zgłoszenia nie podlega przywróceniu.
4. Jeżeli zgłoszenie nie spełnia wymagań formalnych określonych w ust. 2, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ wzywa kandydata listem poleconym do usunięcia braków w trybie przepisu art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

68. W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 1 lit. a tiret pierwsze ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2011 r.

69. Przez art. 4 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 68.

70. W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 68

71. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 9 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

- 5.⁷²⁾ Jeżeli kandydat nie uzupełni braków formalnych zgłoszenia zgodnie z ust. 4 lub nie spełni warunku, o którym mowa w ust. 2a, zgłoszenie pozostawia się bez rozpoznania. O pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania przewodniczący komisji kwalifikacyjnej orzeka postanowieniem i zawiadamia kandydata listem poleconym za poświadczeniem odbioru. Na postanowienie przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości. Jeżeli zażalenie jest uzasadnione, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej może, nie przysyłając akt Ministrowi Sprawiedliwości, uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę rozpoznać na nowo.
6. W wypadku nieuiszczenia przez kandydata opłaty za udział w egzaminie wstępnym⁵⁵⁾, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ wzywa go w trybie określonym w ust. 4, do uiszczenia opłaty w terminie 7 dni.
7. Jeżeli kandydat pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 6, nie uiścił opłaty za udział w egzaminie wstępnym⁵⁵⁾, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ wydaje postanowienie o zwrocie zgłoszenia. Na postanowienie to przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości.
8. Jeżeli zgłoszenie zostało złożone po terminie, o którym mowa w ust. 3, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ wydaje decyzję odmawiającą dopuszczenia kandydata do udziału w egzaminie wstępnym⁵⁵⁾. Od decyzji tej przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości.
9. O terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu wstępnego⁵⁵⁾ przewodniczący komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ zawiadamia kandydata, który został zakwalifikowany do udziału w egzaminie wstępnym⁵⁵⁾, listem poleconym za poświadczeniem odbioru, co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego⁵⁵⁾.

Art. 33^{4, 73)}

- 1.⁷⁴⁾ Kandydat uiszcza opłatę za egzamin wstępny, która stanowi dochód budżetu państwa.
- 1a.⁷⁵⁾ W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie wstępnym albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu wstępnego piśmennego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie wstępnym,

72. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 9 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

73. Dodany przez art. 2 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; stosuje się od dnia 1 stycznia 2006 r., zgodnie z art. 10 pkt 2 lit. b tej ustawy.

74. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 10 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

75. Dodany przez art. 2 pkt 10 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

dwie trzecie uiszczonyj opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.

2. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty – nie wyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem” – uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu wstępnego⁵⁵⁾.

Art. 33⁵⁾.⁷³⁾

1. Minister Sprawiedliwości powołuje komisje kwalifikacyjne⁶²⁾ spośród osób, których wiedza, doświadczenie i autorytet dają rękojmię prawidłowego przebiegu egzaminu wstępnego⁵⁵⁾.
2. Komisja kwalifikacyjna⁶¹⁾ składa się z siedmiu członków. W skład komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ wchodzi:
 - 1) trzech przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości; przedstawicielem Ministra Sprawiedliwości może być także, po wyrażeniu zgody, sędzia albo sędzia w stanie spoczynku;
 - 2) dwaj przedstawiciele delegowani przez Krajową Radę Radców Prawnych;
 - 3) jeden pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny na wydziale prawa w szkole wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Polskiej Akademii Nauk i posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego z zakresu nauk prawnych;
 - 4) jeden prokurator będący prokuratorem powołanym co najmniej na stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej, również prokurator w stanie spoczynku.
3. Osoby, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, nie mogą być radcami prawnymi.
- 4.⁷⁶⁾ Minister Sprawiedliwości wyznacza przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej i jego zastępcę spośród swoich przedstawicieli. Podczas nieobecności przewodniczącego zastępca przewodniczącego jest upoważniony do podejmowania jego czynności.

76. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 11 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

- 4a.⁷⁷⁾ Komisja kwalifikacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu wstępnego. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.
5. Kadencja komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ trwa 2 lata.
6. Nieoddelegowanie przedstawicieli do pracy w komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ przez obowiązane organy lub niestawiennictwo członka komisji kwalifikacyjnej⁶¹⁾ nie wstrzymuje prac komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾.
- 7.⁷⁸⁾ Przewodniczącemu i członkom komisji kwalifikacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
- 8.⁷⁸⁾ Przewodniczącemu i członkowi komisji kwalifikacyjnej niebędącemu pracownikiem administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji kwalifikacyjnej.
- 9.⁷⁸⁾ Właściwa dla siedziby komisji kwalifikacyjnej rada okręgowej izby radców prawnych zapewnia obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji, w tym przeprowadzanie egzaminu wstępnego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.
- 10.⁷⁸⁾ Ze środków przekazanych na zadanie zlecone, o którym mowa w ust. 9, właściwe rady pokrywają koszty przeprowadzenia egzaminu wstępnego oraz wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnej.
- 11.⁷⁸⁾ Wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnej, w tym z przeprowadzaniem egzaminu wstępnego, oraz wynagrodzenie członków komisji kwalifikacyjnej pokrywane są z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.
- 12.⁷⁸⁾ Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji kwalifikacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji kwalifikacyjnej,

77. Dodany przez art. 2 pkt 11 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

78. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 11 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

- 2) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej, uwzględniając liczbę osób, które złożyły zgłoszenie o przystąpieniu do egzaminu wstępnego, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i w przebiegu egzaminu wstępnego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia,
 - 3) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu wstępnego, w szczególności:
 - a) sposób działania komisji kwalifikacyjnej,
 - b) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji kwalifikacyjnej przez rady okręgowych izb radców prawnych, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą
- uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację i przebiegu egzaminu wstępnego oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji kwalifikacyjnej.

Art. 33^{6, 73)}

1. Członkostwo w komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ wygasa w przypadku śmierci członka komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾.
2. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ w przypadku:
 - 1) złożenia rezygnacji;
 - 2) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾;
 - 3) niespełnienia warunków, o których mowa w art. 33⁵ ust. 2;
 - 4) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków, z tym że odwołanie członka komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾, o którym mowa w art. 33⁵ ust. 2 pkt 2, następuje za zgodą Krajowej Rady Radców Prawnych;
 - 5) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego.
3. Minister Sprawiedliwości może odwołać członka komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w związku z podejrzeniem o popełnienie przez niego przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego.

4. Wygaśnięcie członkostwa lub odwołanie członka ze składu komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ w czasie trwania postępowania konkursowego nie wstrzymuje prac komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾.
5. W wypadku wygaśnięcia członkostwa lub odwołania członka komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ przed upływem kadencji Minister Sprawiedliwości powołuje w terminie 7 dni nowego członka na okres do końca kadencji.
6. (uchylony)⁷⁹⁾.

Art. 33⁷⁾,⁸⁰⁾

1. Z prac komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ na czas przeprowadzenia egzaminu wstępnego⁵⁵⁾ podlega wyłączeniu członek komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾, jeżeli kandydat zakwalifikowany do egzaminu wstępnego⁵⁵⁾ jest:
 - 1) jego małżonkiem;
 - 2) osobą pozostającą z nim w stosunku:
 - a) pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia,
 - b) przysposobienia;
 - 3) osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu;
 - 4)⁸¹⁾ osobą pozostającą wobec niego w stosunku osobistym innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do bezstronności członka komisji kwalifikacyjnej.
2. Powody wyłączenia trwają pomimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.
3. Członkowie komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ przed rozpoczęciem egzaminu wstępnego⁵⁵⁾ składają pisemne oświadczenia, iż nie pozostają z żadnym z kandydatów zakwalifikowanych do egzaminu wstępnego⁵⁵⁾ w stosunku, o którym mowa w ust. 1.
4. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 3, powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

79. Przez art. 2 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

80. Dodany przez art. 2 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

81. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

Art. 33^{8, 80)}

1. Egzamin wstępny⁵⁵⁾ odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾.
- 2.⁸²⁾ Nieobecność kandydata podczas egzaminu wstępnego oraz stawienie się na egzamin wstępny po jego rozpoczęciu, bez względu na przyczynę, uważa się za odstąpienie od udziału w egzaminie wstępnym.
3. Kandydaci podczas egzaminu wstępnego⁵⁵⁾ nie mogą korzystać z tekstów aktów prawnych, komentarzy, orzecznictwa oraz innej pomocy, a także nie mogą posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.
- 4.⁸³⁾ Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wyklucza z egzaminu wstępnego kandydata, który podczas egzaminu wstępnego korzystał z pomocy innej osoby, posługiwał się niedozwolonymi materiałami lub urządzeniami, pomagał pozostałym kandydatom lub w inny sposób zakłócał przebieg egzaminu wstępnego.
- 5.⁸³⁾ Wykluczenie, o którym mowa w ust. 4, następuje w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.
- 6.⁸³⁾ Postanowienie o wykluczeniu stanowi podstawę do wydania przez komisję kwalifikacyjną uchwały o negatywnym wyniku z egzaminu wstępnego.

Art. 33^{9, 80)}

- 1.⁸⁴⁾ Egzamin wstępny polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 150 pytań zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa, oraz z karty odpowiedzi. Kandydat może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi stanowiącej integralną część testu. Za każdą prawidłową odpowiedź kandydat uzyskuje 1 punkt.
- 1a.⁸⁵⁾ Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu wstępnego.
2. Test sprawdza komisja kwalifikacyjna⁶²⁾ w składzie, który przeprowadza egzamin wstępny⁵⁵⁾.

82. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 14 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

83. Dodany przez art. 2 pkt 14 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

84. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 15 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

85. Dodany przez art. 2 pkt 15 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

- 3.⁸⁶⁾ Pozytywny wynik z egzaminu wstępnego otrzymuje kandydat, który uzyskał z testu co najmniej 100 punktów.
4. Z przebiegu egzaminu wstępnego⁵⁵⁾ sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują członkowie komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ uczestniczący w egzaminie wstępnym⁵⁵⁾. Członkowie komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ mogą zgłaszać uwagi do protokołu.
5. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej⁶²⁾ przesyła Ministrowi Sprawiedliwości protokół w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.
- 6.⁸⁷⁾ Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu wstępnego, po jego zakończeniu, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje właściwej radzie okręgowej izby radców prawnych, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

Art. 33^{10, 88)}

1. Po przeprowadzeniu egzaminu wstępnego komisja kwalifikacyjna ustala wynik kandydata w drodze uchwały i doręcza odpis uchwały kandydatowi i Ministrowi Sprawiedliwości.
2. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej niezwłocznie ogłasza wyniki egzaminu wstępnego.
3. W terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały komisji kwalifikacyjnej ustalającej wynik egzaminu wstępnego, kandydatowi służy odwołanie do Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości rozstrzyga odwołanie w formie decyzji administracyjnej.
4. Jeżeli w trakcie ponownego rozpoznania sprawy na skutek złożonego odwołania od uchwały, o której mowa w ust. 1, zostanie stwierdzony błąd rachunkowy lub inna oczywista omyłka pisarska zawarta w uchwale komisji kwalifikacyjnej, Minister Sprawiedliwości uchyla uchwałę i przekazuje sprawę komisji kwalifikacyjnej do ponownego rozpoznania. Przepis ten nie narusza art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

86. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 15 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

87. Dodany przez art. 2 pkt 15 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

88. Dodany przez art. 2 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; ustępy 2 i 3 stosuje się od dnia 1 stycznia 2006 r., zgodnie z art. 10 pkt 2 lit. b tej ustawy; w brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

5. Minister Sprawiedliwości zawiadamia o wynikach egzaminu wstępnego rady okręgowe izb radców prawnych i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu oraz imiona ich rodziców.

Art. 34.⁸⁹⁾

1. Pracownikowi wpisanemu na listę aplikantów radcowskich przysługuje, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych.
2. Pracownikowi przysługuje prawo do płatnego urlopu, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminu radcowskiego oraz zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym i radcowskim.

Art. 35.

Do obowiązków aplikanta radcowskiego należy:

- 1) uczestniczenie w przewidzianych programem zajęciach teoretycznych i praktycznych;
- 2) samodzielne pogłębianie wiedzy prawniczej i praktycznych umiejętności zawodowych;
- 3) przestrzeganie dyscypliny szkolenia i pracy;
- 4) przystąpienie do egzaminu radcowskiego w wyznaczonym terminie.

Art. 35^{1, 90)}

1. Po upływie sześciu miesięcy od rozpoczęcia aplikacji radcowskiej aplikant radcowski może zastępować radcę prawnego przed sądami rejonowymi, organami ścigania i organami administracji publicznej.
2. Po upływie roku i sześciu miesięcy od rozpoczęcia aplikacji radcowskiej aplikant radcowski może zastępować radcę prawnego także przed innymi sądami, z wyjątkiem Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego i Trybunału Konstytucyjnego.
3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, dotyczą również spraw objętych świadczeniem pomocy prawnej z urzędu.

89. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

90. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

4. Aplikant radcowski może sporządzać i podpisywać pisma procesowe związane z występowaniem radcy prawnego przed sądami, organami ścigania i organami administracji publicznej – z wyraźnego upoważnienia radcy prawnego, z wyłączeniem apelacji, skargi kasacyjnej i skargi konstytucyjnej.
5. Aplikant adwokacki może zastępować radcę prawnego na takich samych zasadach jak adwokata, jeżeli radca prawny jest współnikiem w spółce adwokacko-radcowskiej.

Art. 36.⁹¹⁾

1. Minister Sprawiedliwości powołuje każdego roku, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zestawu pytań testowych oraz zadań na egzamin radcowski, zwany dalej „zespołem”.
2. W skład zespołu wchodzi:
 - 1) czterech radcowie prawni delegowani przez Krajową Radę Radców Prawnych,
 - 2) czterech przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości– których wiedza i doświadczenie dają rękojmię prawidłowego przygotowania egzaminu radcowskiego.
3. Pracami zespołu kieruje przewodniczący lub w przypadku jego nieobecności zastępca, powołani przez Ministra Sprawiedliwości spośród osób, o których mowa w ust. 2 pkt 2.
4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości.
5. Przewodniczącemu i członkom zespołu przysługuje wynagrodzenie.
6. Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu przewodniczący zespołu podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej ustalony przez zespół większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin radcowski.
7. Na pierwszą część egzaminu radcowskiego zespół sporządza zestaw 100 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru na egzamin radcowski wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi, w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia

91. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 18 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

przed nieuprawnionym ujawnieniem. Zespół zapewnia zgodność wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.

8. Na drugą do piątej części egzaminu radcowskiego zespół sporządza zadania z zakresu prawa karnego, cywilnego, gospodarczego i administracyjnego.
9. Ostateczną treść testu oraz zadań ustala zespół większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu.
10. Każda rada okręgowej izby radców prawnych może zgłaszać zespołowi, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu, propozycje pytań testowych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi oraz propozycje zadań.
11. Do wydrukowania i doręczenia zestawów pytań testowych oraz zadań poszczególnym komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 36¹ ust. 2, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.⁹²⁾), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.
12. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych określi w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb i sposób działania zespołu,
 - 2) tryb i sposób ustalenia wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w ust. 6,
 - 3) tryb i sposób zgłaszania propozycji pytań testowych i prawidłowych odpowiedzi oraz propozycji zadań, przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 36¹ ust. 2, zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi i wykazu prawidłowych odpowiedzi oraz zadań na egzamin radcowski,
 - 4) tryb i sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym,
 - 5) tryb i sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu
 - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego, w szczególności konieczność zapewnienia zgodności wykazu tytułów aktów prawnych z zakresem przedmiotowym egzaminu radcowskiego oraz konieczność zabezpieczenia pytań i zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz

92. Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143 i Nr 87, poz. 484

- 6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.
13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia pytań testowych oraz zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

Art. 36¹.⁹¹⁾

1. Do egzaminu radcowskiego może przystąpić osoba, która odbyła aplikację radcowską i otrzymała zaświadczenie o jej odbyciu oraz osoba, o której mowa w art. 25 ust. 2.
2. Egzamin radcowski przeprowadzają komisje egzaminacyjne do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi”, w składzie 8 członków, powoływane na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych izb radców prawnych. Przepisy art. 33¹ ust. 1a oraz art. 33⁵ ust. 5 stosuje się odpowiednio.
3. Członków komisji egzaminacyjnych powołuje się spośród specjalistów z dziedzin prawa objętych egzaminem, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię prawidłowego przebiegu egzaminu.
4. Do składu komisji egzaminacyjnych kandydatów na członków wskazują: Minister Sprawiedliwości – 4 egzaminatorów i 4 zastępców egzaminatorów, Krajowa Rada Radców Prawnych – 4 radców prawnych jako egzaminatorów i 4 radców prawnych jako zastępców egzaminatorów.
5. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisje egzaminacyjne na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych izb radców prawnych i zastępców egzaminatorów z dziedzin prawa objętych egzaminem, a także wskazuje, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i jego zastępcę.
6. Komisja egzaminacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu radcowskiego. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.
7. Członek komisji egzaminacyjnej podlega wyłączeniu z prac komisji egzaminacyjnej z przyczyn określonych w art. 33⁷ na czas przeprowadzania egzaminu radcowskiego. W przypadku konieczności wyłączenia egzaminatora z prac komisji egzaminacyjnej lub zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej jego udział w pracach komisji egzaminacyjnej, w skład komisji egzaminacyjnej wchodzi zastępca egzaminatora z danej

dziedziny prawa. Niemożność udziału egzaminatora w pracach komisji egzaminacyjnej stwierdza przewodniczący komisji egzaminacyjnej.

8. Członkowie komisji egzaminacyjnych składają oświadczenia, o których mowa w art. 33⁷ ust. 3, w terminie 7 dni po upływie terminu do składania zgłoszenia o dopuszczenie do egzaminu radcowskiego.
9. Egzamin radcowski przeprowadza się raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Krajową Radą Radców Prawnych.
10. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu przez komisję egzaminacyjną w terminie, o którym mowa w ust. 9, Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu przez tę komisję egzaminacyjną. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej zawiadamia zdających o dodatkowym terminie egzaminu listem poleconym za poświadczeniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej okręgowej izby radców prawnych. Przepisy art. 36 ust. 5 i ust. 7-11 stosuje się odpowiednio.
11. Przewodniczącemu i członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
12. Przewodniczącemu i członkowi komisji egzaminacyjnej niebędącemu pracownikiem administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji egzaminacyjnej.
13. Właściwa dla siedziby komisji egzaminacyjnej rada okręgowej izby radców prawnych zapewnia obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji egzaminacyjnej, w tym przeprowadzanie egzaminu radcowskiego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.
14. Ze środków przekazanych na zadanie zlecone, o którym mowa w ust. 13, właściwe rady pokrywają koszty przeprowadzenia egzaminu radcowskiego oraz wydatki związane z działalnością komisji egzaminacyjnej.
15. Wydatki związane z działalnością komisji egzaminacyjnej, w tym z przeprowadzaniem egzaminu radcowskiego, oraz wynagrodzenie przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej pokrywane są z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

16. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej,
 - 2) rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 36² ust. 4 pkt 3 i 5-9,
 - 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej, uwzględniając liczbę osób przystępujących do egzaminu, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i w przebiegu egzaminu radcowskiego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia,
 - 4) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu radcowskiego, w szczególności:
 - a) sposób działania komisji egzaminacyjnej,
 - b) czas trwania poszczególnych części egzaminu radcowskiego,
 - c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej przez okręgowe izby radców prawnych, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą
- uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu, zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji egzaminacyjnej oraz konieczność uzyskania informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego.

Art. 36².⁹³⁾

1. W terminie do dnia 31 maja każdego roku Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Krajową Radą Radców Prawnych zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie radcowskim, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu radcowskiego, zwanego dalej „wnioskiem”;

93. Dodany przez art. 2 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; stosuje się od dnia 1 stycznia 2006 r., zgodnie z art. 10 pkt 2 lit. c tej ustawy; w brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 18 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

- 2) właściwość miejscową każdej z komisji egzaminacyjnych i adres jej siedziby, termin przeprowadzenia każdej części egzaminu radcowskiego;
 - 3) wysokość opłaty za egzamin radcowski.
2. Aplikanci radcowscy składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości rady okręgowej izby radców prawnych, w której odbyli aplikację radcowską. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu radcowskiego bez odbycia aplikacji składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości rady okręgowej izby radców prawnych właściwej ze względu na ich miejsce zamieszkania. Rady okręgowych izb radców prawnych, każdego roku, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji, przekazują właściwej terytorialnie komisji egzaminacyjnej oraz Ministrowi Sprawiedliwości listę osób, które odbyły aplikację radcowską.
 3. Osoby, które odbyły aplikację radcowską, dołączają do wniosku zaświadczenie o odbyciu aplikacji radcowskiej oraz oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin radcowski.
 4. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu radcowskiego bez odbycia aplikacji dołączają do wniosku odpowiednio:
 - 1) kwestionariusz osobowy;
 - 2) życiorys;
 - 3) dokument zaświadcający uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych;
 - 4)⁹⁴⁾ kopię dokumentu potwierdzającego ukończenie wyższych studiów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskanie tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawnych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 5) dokumenty zaświadcujące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora;
 - 6) dokumenty zaświadcujące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia lub wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego lub adwokata na podstawie umów cywilnoprawnych w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 lub kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze;

94. W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 68.

- 7) dokumenty zaświadczające co najmniej 5-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów, w tym zaświadczenie kierownika urzędu;
 - 8) dokumenty zaświadczające o zdaniu egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego lub notarialnego;
 - 9) dokumenty potwierdzające zatrudnienie na stanowisku radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa;
 - 10) (uchylony)⁹⁵;
 - 11) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin radcowski;
 - 12) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.
5. Osoby, o których mowa w:
- 1) ust. 3 – składają wniosek najpóźniej w terminie 21 dni,
 - 2) ust. 4 – składają wniosek najpóźniej w terminie 45 dni
- przed dniem rozpoczęcia egzaminu radcowskiego. Przepisy art. 33³ ust. 4-9 stosuje się odpowiednio.

Art. 36^{3,96}

- 1.⁹⁷) Kandydat uiszcza opłatę za egzamin radcowski, która stanowi dochód budżetu państwa.
- 1a.⁹⁸) W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie radcowskim albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu radcowskiego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie radcowskim, dwie trzecie uiszczonej opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.

95. Przez art. 4 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 68.

96. Dodany przez art. 2 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; stosuje się od dnia 1 stycznia 2006 r., zgodnie z art. 10 pkt 2 lit. c tej ustawy.

97. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 19 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

98. Dodany przez art. 2 pkt 19 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

2. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty egzaminacyjnej – nie wyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia – uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego.

Art. 36^{4,99)}

1. Egzamin radcowski polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu radcowskiego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu radcy prawnego, w tym wiedzy z zakresu prawa i umiejętności jej praktycznego zastosowania z zakresu materialnego i procesowego prawa karnego, materialnego i procesowego prawa wykroczeń, prawa karnego skarbowego, materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądownoadministracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu radcowskiego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej oraz warunków wykonywania zawodu radcy prawnego i etyki tego zawodu.
2. Egzamin radcowski składa się z pięciu części pisemnych.
3. Pierwsza część egzaminu radcowskiego polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 100 pytań zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa, oraz z karty odpowiedzi. Zdający może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź zdający uzyskuje 1 punkt.
4. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu radcowskiego.
5. Druga część egzaminu radcowskiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa karnego polegającego na przygotowaniu aktu oskarżenia lub apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
6. Trzecia część egzaminu radcowskiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa cywilnego polegającego na przygotowaniu pozwu lub wniosku albo apelacji, albo

99. Dodany przez art. 2 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; stosuje się od dnia 1 stycznia 2006 r., zgodnie z art. 10 pkt 2 lit. c tej ustawy; w brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.

7. Czwarta część egzaminu radcowskiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa gospodarczego polegającego na przygotowaniu umowy albo pozwu lub wniosku albo apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
8. Piąta część egzaminu radcowskiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa administracyjnego polegającego na przygotowaniu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
9. Egzaminatorzy dokonują oceny za część pierwszą egzaminu radcowskiego przy zastosowaniu następującej skali ocen:
 - 1) oceny pozytywne:
 - a) celująca (6) – 95-100 punktów,
 - b) bardzo dobra (5) – 85-94 punktów,
 - c) dobra (4) – 75-84 punktów,
 - d) dostateczna (3) – 60-74 punktów;
 - 2) ocena negatywna – niedostateczna (2) – 0-59 punktów.
10. Egzaminatorzy dokonują oceny za część drugą do piątej egzaminu radcowskiego przy zastosowaniu następującej skali ocen:
 - 1) oceny pozytywne:
 - a) celująca (6),
 - b) bardzo dobra (5),
 - c) dobra (4),
 - d) dostateczna (3);
 - 2) ocena negatywna – niedostateczna (2).

11. Podczas egzaminu radcowskiego zdający nie może posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.
12. Podczas rozwiązywania zadań z części drugiej do piątej egzaminu radcowskiego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.
13. Przepisy art. 33⁸ ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 36^{5,99}

1. Test z pierwszej części egzaminu radcowskiego sprawdzają niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy wyznaczeni przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Krajową Radę Radców Prawnych.
2. Oceny rozwiązania każdego z zadań z części drugiej do piątej egzaminu radcowskiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy z dziedzin prawa, których dotyczy praca pisemna, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Krajową Radę Radców Prawnych, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu strony, którą zgodnie z zadaniem reprezentuje.
3. Każdy z egzaminatorów sprawdzających pracę pisemną wystawia ocenę cząstkową i sporządza pisemne uzasadnienie wystawionej oceny cząstkowej i przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, który załącza wszystkie uzasadnienia ocen cząstkowych dotyczące prac zdającego do protokołu z przebiegu egzaminu radcowskiego.
4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej danego zadania z części drugiej do piątej egzaminu radcowskiego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego z egzaminatorów, przy czym:
 - 1) oceny pozytywne to:
 - a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 5,51 do 6,00,
 - b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 4,51 do 5,50,
 - c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 3,51 do 4,50,
 - d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 3,00 do 3,50;

- 2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi poniżej 3,00.
5. Jeżeli przynajmniej dwie oceny cząstkowe prac pisemnych zdającego z zadań z części od drugiej do piątej są negatywne, a średnia arytmetyczna, o której mowa w ust. 4, wskazuje na pozytywną ostateczną ocenę tych prac, komisja egzaminacyjna:
 - 1) odstępuje od wystawienia ostatecznych ocen z tych prac oraz
 - 2) przekazuje komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, o której mowa w art. 36⁸, prace pisemne zdającego oraz ich oceny cząstkowe wraz z uzasadnieniami, w celu ustalenia ostatecznych ocen tych prac.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, komisja egzaminacyjna II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości stosuje odpowiednio przepisy art. 36⁶ ust. 1 i 2 oraz art. 36⁸ ust. 11.

Art. 36⁶.⁹⁹⁾

1. Pozytywny wynik z egzaminu radcowskiego otrzymuje zdający, który z każdej części egzaminu radcowskiego otrzymał ocenę pozytywną.
2. Komisja egzaminacyjna podejmuje uchwałę o wyniku egzaminu radcowskiego większością głosów w obecności wszystkich członków komisji egzaminacyjnej. Komisja egzaminacyjna wydaje zdającemu uchwałę, a jej odpis przesyła Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych oraz dołącza do akt osobowych zdającego.
3. Minister Sprawiedliwości publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu radcowskiego oraz imiona ich rodziców.

Art. 36⁷.⁹⁹⁾

1. Z przebiegu egzaminu radcowskiego sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują członkowie komisji egzaminacyjnej uczestniczący w egzaminie radcowskim. Członkowie komisji egzaminacyjnej mogą zgłaszać uwagi do protokołu.
2. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu radcowskiego, po jego zakończeniu przewodniczący komisji egzaminacyjnej przekazuje właściwej radzie okręgowej izby radców prawnych, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu z przebiegu egzaminu oraz kopię protokołu z przekazania dokumentacji przewodniczący komisji egzaminacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

Art. 36^{8,99)}

1. Od uchwały o wyniku egzaminu radcowskiego zdającemu przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w art. 36⁶ ust. 2.
2. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisję egzaminacyjną II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, zwaną dalej „komisją odwoławczą”, w składzie 9 członków.
- 2a.¹⁰⁰⁾ W przypadku, kiedy przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba odwołań od uchwał o wynikach egzaminu radcowskiego, Minister Sprawiedliwości może powołać więcej niż jedną komisję odwoławczą do rozpoznania **odwołań od uchwał o** wynikach danego egzaminu radcowskiego, wskazując ich właściwość terytorialną. Przepisu art. 33⁵ ust. 5 nie stosuje się.
3. Do składu komisji odwoławczej kandydatów na członków wskazują:
 - 1) Minister Sprawiedliwości – 5 członków, spośród których wyznacza przewodniczącego,
 - 2) Krajowa Rada Radców Prawnych – 4 członków
– spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię rzetelnego rozpoznania odwołań.
4. Przewodniczącemu i członkom komisji odwoławczej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie.
5. Przepisy art. 33⁵ ust. 5, 7 i 11, art. 33⁶ ust. 1, ust. 2 pkt 1, 2, 4, 5, ust. 3 stosuje się odpowiednio.
6. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w komisji odwoławczej lub odwołania członka z komisji odwoławczej, Minister Sprawiedliwości niezwłocznie powołuje nowego członka komisji odwoławczej. W przypadku członka, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, Krajowa Rada Radców Prawnych w terminie określonym przez Ministra Sprawiedliwości wskazuje nowego kandydata na członka komisji odwoławczej.
7. Członek komisji odwoławczej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie z przyczyn wskazanych w art. 33⁷ ust. 1. Przepis art. 33⁷ ust. 2 stosuje się.

100. Dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy - Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 142, poz. 830), która weszła w życie z dniem 23 lipca 2011 r.

8. Członkowie komisji odwoławczej przed przystąpieniem do rozpatrywania sprawy składają pisemne oświadczenia, iż nie pozostają z osobą, której dotyczy sprawa, w stosunku, o którym mowa w art. 33⁷ ust. 1.
9. Do zadań komisji odwoławczej należy rozpatrywanie odwołań od wyników egzaminu radcowskiego.
- 10.¹⁰¹⁾ Uchwały są podejmowane większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy członków komisji odwoławczej.
11. Od uchwały komisji odwoławczej służy skarga do sądu administracyjnego.
12. Do postępowania przed komisją odwoławczą stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
13. Obsługę administracyjno-biurową komisji odwoławczej zapewnia Minister Sprawiedliwości.
14. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji odwoławczej,
 - 2) termin powołania komisji odwoławczej,
 - 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji odwoławczej, uwzględniając zakres i nakład ich pracy oraz tryb jego wypłacania,
 - 4) tryb i sposób działania komisji odwoławczej,
 - 5) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej komisji odwoławczej– uwzględniając konieczność prawidłowego i terminowego rozpoznawania odwołań oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy członków komisji odwoławczej.

Art. 36⁹.⁹⁹⁾

W przypadku niezyskania pozytywnego wyniku z egzaminu radcowskiego, zdający może przystępować do kolejnych egzaminów radcowskich, z tym że egzamin ten zdaje w całości.

101. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 100.

Art. 37.

- 1.¹⁰²⁾ Aplikanta radcowskiego skreśla się z listy aplikantów radcowskich:
 - 1) w wypadkach, o których mowa w art. 29 pkt 1, 3-6, stosowanych odpowiednio;
 - 2) niezakończenia przez niego bez usprawiedliwionej przyczyny aplikacji radcowskiej w terminie, o którym mowa w art. 32 ust. 2.
2. Rada okręgowej izby radców prawnych może skreślić aplikanta radcowskiego z listy aplikantów radcowskich, jeżeli stwierdzi jego nieprzydatność do wykonywania zawodu radcy prawnego.
- 3.¹⁰³⁾ Do skreślenia aplikanta radcowskiego z listy aplikantów radcowskich stosuje się odpowiednio przepisy art. 31 ust. 1, 2 i 3.
- 4.¹⁰⁴⁾ Od uchwały Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawie skreślenia z listy aplikantów radcowskich służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Art. 38.

1. Aplikację radcowską organizują i prowadzą okręgowe izby radców prawnych.
2. Organy samorządu radców prawnych współdziałają w sprawach związanych z organizowaniem i prowadzeniem aplikacji radcowskiej z organami administracji państwowej, sądami, kancelariami notarialnymi, prokuraturą oraz jednostkami organizacyjnymi.
3. Szkolenie aplikantów radcowskich może być organizowane wspólnie z aplikantami adwokackimi.
4. Aplikant radcowski odbywa aplikację radcowską pod kierunkiem patrona wyznaczonego przez radę okręgowej izby radców prawnych.
5. Zadaniem patrona jest przygotowanie aplikanta radcowskiego do wykonywania zawodu radcy prawnego w rozumieniu niniejszej ustawy.

102. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 21 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

103. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 21 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

104. Dodany przez art. 2 pkt 21 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

Art. 39. (uchylony).¹⁰⁵⁾

Rozdział 5
Samorząd radców prawnych

Art. 40.

1. Samorząd jest niezależny w wykonywaniu swych zadań i podlega tylko przepisom prawa.
2. Przynależność radców prawnych i aplikantów radcowskich do samorządu jest obowiązkowa.

Art. 41.

Do zadań samorządu należy w szczególności:

- 1) udział w zapewnianiu warunków do wykonywania ustawowych zadań radców prawnych;
- 2) reprezentowanie radców prawnych i aplikantów radcowskich oraz ochrona ich interesów zawodowych;
- 3) współdziałanie w kształtowaniu i stosowaniu prawa;
- 4) przygotowywanie aplikantów radcowskich do należytego wykonywania zawodu radcy prawnego oraz doskonalenie zawodowe radców prawnych;
- 5) nadzór nad należytym wykonywaniem zawodu przez radców prawnych i aplikantów radcowskich;
- 6) prowadzenie badań w zakresie funkcjonowania pomocy prawnej.

Art. 42.

1. Organami samorządu są: Krajowy Zjazd Radców Prawnych, Krajowa Rada Radców Prawnych, Wyższa Komisja Rewizyjna, Wyższy Sąd Dyscyplinarny, zgromadzenie okręgowej izby radców prawnych, rada okręgowej izby radców prawnych, okręgowa komisja rewizyjna i okręgowy sąd dyscyplinarny.

¹⁰⁵⁾ Przez art. 7 pkt 17 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych (Dz. U. Nr 33, poz. 175), która weszła w życie z dniem 1 października 1989 r.

2. Członkami organów samorządu mogą być tylko radcowie prawni.

Art. 43.¹⁰⁶⁾

1. Kadencja organów samorządu trwa trzy lata, jednakże organy są obowiązane działać do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów.
2. Członkowie organów mogą być odwołani przez organ, który ich wybrał.
3. Tej samej funkcji w organach samorządu nie można sprawować dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje.

Art. 44.

Wybory do organów samorządu odbywają się w głosowaniu tajnym przy nieograniczonej liczbie kandydatów.

Art. 45.

Organy samorządu podejmują uchwały w obecności co najmniej połowy członków danego organu.

Art. 46.

Krajowa Rada Radców Prawnych przedstawia corocznie informację o funkcjonowaniu samorządu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 47.¹⁰⁷⁾

1. Organy samorządu przesyłają Ministrowi Sprawiedliwości odpis każdej uchwały w terminie 21 dni od daty jej podjęcia.
2. Minister Sprawiedliwości zwraca się do Sądu Najwyższego o uchylenie sprzecznych z prawem uchwał organów samorządu w terminie 3 miesiące od dnia ich doręczenia. Jeżeli zaskarżona uchwała rażąco narusza prawo, termin ten wynosi 6 miesięcy. Sąd utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy bądź uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi samorządu, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia. Skargę spóźnioną Sąd Najwyższy pozostawia bez rozpoznania.

106. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

107. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

Art. 48.

Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do Krajowego Zjazdu Radców Prawnych lub Krajowej Rady Radców Prawnych o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu. Uchwała Krajowej Rady Radców Prawnych powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała Krajowego Zjazdu Radców Prawnych na najbliższym Zejeździe.

Art. 49.

1. Radcowie prawni i aplikanci radcowscy zamieszkali na terenie danego okręgu tworzą okręgową izbę radców prawnych.
2. (uchylony)¹⁰⁸.
3. Uchwałę o utworzeniu i terenie działania okręgowej izby radców prawnych podejmuje Krajowa Rada Radców Prawnych, biorąc pod uwagę zasadniczy podział terytorialny państwa.

Art. 50.

1. W zgromadzeniu okręgowej izby radców prawnych uczestniczą wszyscy radcowie prawni należący do danej izby oraz, bez prawa głosu, aplikanci radcowscy tej izby.
2. Jeżeli liczba członków okręgowej izby radców prawnych przekracza 300 osób, zgromadzenie okręgowej izby radców prawnych stanowią delegaci wybrani na zebraniach zwołanych dla poszczególnych rejonów, objętych działalnością danej izby.
3. Zgromadzenie okręgowej izby radców prawnych zwołuje rada okręgowej izby raz do roku.
4. Do uprawnień zgromadzenia okręgowej izby radców prawnych należy:
 - 1) ustalanie liczby członków rady okręgowej izby radców prawnych;
 - 2) wybór dziekana rady okręgowej izby radców prawnych oraz pozostałych członków rady;
 - 3) ustalanie liczby członków okręgowej komisji rewizyjnej i okręgowego sądu dyscyplinarnego oraz ich wybór;

108. Przez art. 42 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

- 4) ustalenie liczby zastępców rzecznika dyscyplinarnego oraz wybór rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 5) uchwalanie budżetu okręgowej izby radców prawnych i zatwierdzanie sprawozdań rady okręgowej izby radców prawnych z jego wykonania oraz rocznych lub okresowych planów pracy rady okręgowej izby;
- 6) dokonywanie podziału terenu działania okręgowej izby radców prawnych na rejony, o których mowa w ust. 2, i ustalenie liczby delegatów na zgromadzenie okręgowej izby radców prawnych z poszczególnych rejonów;
- 7) odwoływanie organów okręgowej izby radców prawnych lub poszczególnych członków tych organów;
- 8) ocena działalności organów okręgowej izby radców prawnych;
- 9) wybór delegatów na Krajowy Zjazd Radców Prawnych;
- 10) wybór członka Krajowej Rady Radców Prawnych, o którym mowa w art. 59 ust. 1.

Art. 51.

1. Nadzwyczajne zgromadzenie okręgowej izby radców prawnych zwołuje rada okręgowej izby radców prawnych:
 - 1) z własnej inicjatywy;
 - 2) na wniosek Krajowej Rady Radców Prawnych;
 - 3) na wniosek swego prezydium lub okręgowej komisji rewizyjnej;
 - 4) na wniosek jednej trzeciej członków okręgowej izby radców prawnych.
2. Nadzwyczajne zgromadzenie okręgowej izby powinno być zwołane w ciągu 3 tygodni od dnia wpływu wniosku w sprawie zwołania tego zgromadzenia.

Art. 52.

1. Działalnością okręgowej izby radców prawnych kieruje rada okręgowej izby radców prawnych.
2. Organem wykonawczym rady okręgowej izby radców prawnych jest jej prezydium, które stanowią dziekan oraz wybrani przez radę wicedziekani, sekretarz, skarbnik i członkowie.

3. Do zakresu działania rady okręgowej izby radców prawnych należy w szczególności:
- 1) reprezentowanie interesów zawodowych członków okręgowej izby radców prawnych;
 - 2) doskonalenie zawodowe radców prawnych;
 - 3) nadzór nad należyтым wykonywaniem zawodu przez radców prawnych i aplikantów radcowskich;
 - 4) występowanie do organów rejestrowych lub ewidencyjnych z wnioskiem o wszczęcie postępowania o wykreślenie z rejestru lub ewidencji podmiotu prowadzącego działalność w zakresie pomocy prawnej niezgodnie z przepisami niniejszej ustawy;
 - 5) (uchylony)¹⁰⁹.

Art. 53.

Do zakresu działania okręgowej komisji rewizyjnej należy kontrola działalności finansowej rady okręgowej izby radców prawnych.

Art. 54.

1. Okręgowy sąd dyscyplinarny rozpatruje sprawy dyscyplinarne członków okręgowej izby radców prawnych wniesione przez rzecznika dyscyplinarnego oraz odwołania, o których mowa w art. 66 ust. 2.
2. Od orzeczenia okręgowego sądu dyscyplinarnego służy odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Art. 55.

Radcowie prawni i aplikanci radcowscy zamieszkali na terenie kraju tworzą Krajową Izbę Radców Prawnych.

Art. 56.

1. W Krajowym Zjeździe Radców Prawnych udział biorą delegaci wybrani przez zgromadzenia okręgowych izb radców prawnych oraz, z głosem doradczym, niebędący delegatami: członkowie ustępującej Krajowej Rady Radców Prawnych, Przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Główny Rzecznik Dyscyplinarny i Przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej.

¹⁰⁹. Przez art. 2 pkt 43 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

2. Zasady przeprowadzania wyborów delegatów na Krajowy Zjazd Radców Prawnych oraz liczbę tych delegatów z poszczególnych okręgowych izb radców prawnych określa Krajowa Rada Radców Prawnych.
3. Krajowy Zjazd Radców Prawnych zwołuje Krajowa Rada Radców Prawnych.

Art. 57.

Do Krajowego Zjazdu Radców Prawnych należy:

- 1) wybór prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych;
- 2) wybór Krajowej Rady Radców Prawnych, Wyższej Komisji Rewizyjnej, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 3) uchwalanie wytycznych działania samorządu i jego organów;
- 4) określanie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu, liczby członków tych organów oraz trybu ich odwoływania, a także zasad podejmowania uchwał przez organy samorządu;
- 5) (uchylony)¹¹⁰;
- 6) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Krajowej Rady Radców Prawnych, Wyższej Komisji Rewizyjnej, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego;
- 7) uchwalanie zasad etyki radców prawnych;
- 8) ustalanie podstawowych zasad gospodarki finansowej samorządu.

Art. 58.

1. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Radców Prawnych zwołuje Krajowa Rada Radców Prawnych:
 - 1) z własnej inicjatywy;
 - 2) na wniosek swego prezydium lub Wyższej Komisji Rewizyjnej;
 - 3) na wniosek co najmniej jednej trzeciej rad okręgowych izb radców prawnych.
2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd powinien być zwołany w ciągu dwóch miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie Zjazdu.

¹¹⁰. Przez art. 2 pkt 46 lit a ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

Art. 59.

1. Krajową Radę Radców Prawnych stanowią prezes i członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd Radców Prawnych oraz członkowie wybrani bezpośrednio przez zgromadzenia okręgowych izb, po jednym z każdej izby.
2. Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych stanowią prezes i wybrani przez Krajową Radę wiceprezesi, sekretarz, skarbnik i członkowie.
3. Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych jest organem wykonawczym tej Rady i zdaje jej sprawę ze swej działalności.

Art. 60.

Do zakresu działania Krajowej Rady Radców Prawnych należy:

- 1) reprezentowanie samorządu wobec sądów, organów państwowych i samorządowych, instytucji i organizacji;
- 2) udzielanie opinii o projektach aktów prawnych oraz przedstawianie wniosków dotyczących unormowań prawnych;
- 3) koordynowanie działalności okręgowych izb radców prawnych i sprawowanie nadzoru nad ich działalnością;
- 4) uchwalanie budżetu Krajowej Rady Radców Prawnych i zatwierdzanie sprawozdań z jego wykonania oraz rozpatrywanie wniosków Wyższej Komisji Rewizyjnej;
- 5) wybór Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, jeżeli jego mandat wygaś w okresie pomiędzy Krajowymi Zjazdami Radców Prawnych;
- 5a) wybór przewodniczącego Krajowego Zespołu Wizytatorów, jego zastępcy i członków;
- 6) rozpatrywanie odwołań od uchwał rad okręgowych izb radców prawnych;
- 7) koordynowanie doskonalenia zawodowego radców prawnych;
- 8) uchwalanie regulaminów:
 - a) działalności samorządu i jego organów,
 - b) zakresu, trybu działania oraz zasad wynagradzania wizytatorów,

- c)¹¹¹⁾ odbywania aplikacji radcowskiej,
- d) prowadzenia list radców prawnych i aplikantów radcowskich,
- e)¹¹²⁾ dotyczących zasad współdziałania radcy prawnego z prawnikiem zagranicznym reprezentującym klienta w postępowaniu, w którym zgodnie z obowiązującymi przepisami wymagane jest, aby strona była reprezentowana przez adwokata lub radcę prawnego;
- 8a) uchylanie sprzecznych z prawem uchwał zgromadzenia okręgowej izby radców prawnych;
- 8b) (utracił moc)¹¹³⁾;
- 9) tworzenie okręgowych izb radców prawnych, określanie ich liczby oraz terytorialnego zasięgu;
- 10) ustalanie zasad gospodarki finansowej samorządu;
- 11) określanie wysokości składki członkowskiej i zasad jej podziału oraz wysokości opłat związanych z decyzją w sprawie wpisu na listę radców prawnych i aplikantów radcowskich oraz opłat manipulacyjnych;
- 11a)¹¹⁴⁾ uchwalanie zasad zwalniania aplikantów od ponoszenia w całości lub w części opłaty rocznej, a także odraczania jej płatności lub rozkładania jej na raty;
- 12)¹¹⁵⁾ wykonywanie zadań określonych w ustawie o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13)¹¹⁶⁾ współdziałanie z Ministrem Sprawiedliwości w zakresie określonym w ustawie.

Art. 61.

Do zakresu działania Wyższej Komisji Rewizyjnej należy kontrola działalności finansowej Krajowej Rady Radców Prawnych.

111. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 23 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3; utracił moc z dniem 31 grudnia 2006 r. w zakresie, w jakim pozbawił samorząd radcowski wpływu na ustalanie zasad składania egzaminu radcowskiego, odpowiedniego do sprawowanej pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu radcy prawnego, na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, o którym mowa w odnośniku 7.

112. Dodana przez art. 46 pkt 5 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 20.

113. Utracił moc z dniem 4 marca 2004 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lutego 2004 r. sygn. akt P 21/02 (Dz. U. Nr 34, poz. 303).

114. Dodany przez art. 2 pkt 23 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

115. Dodany przez art. 46 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 20.

116. Dodany przez art. 2 pkt 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

Art. 62.

1. Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozpatruje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów dyscyplinarnych.
- 2.¹¹⁷⁾ Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozpatruje, jako sąd pierwszej instancji, sprawy dyscyplinarne członków Krajowej Rady Radców Prawnych i rad okręgowych izb radców prawnych. Odwołania od orzeczeń wydanych w tym trybie rozpatruje ten sam sąd w innym, pięcioosobowym składzie.

Art. 62¹.

Orzeczenie z uzasadnieniem, wydane przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji, doręcza się stronom, Ministrowi Sprawiedliwości oraz Krajowej Radzie Radców Prawnych.

Art. 62².

1. Od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji przysługuje stronom, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych kasacja do Sądu Najwyższego.
2. Orzeczenie, od którego służy kasacja podmiotom wymienionym w ust. 1, nie podlega wykonaniu do czasu wniesienia kasacji lub bezskutecznego upływu terminu do jej wniesienia.

Art. 62³.

Kasacja może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej.

Art. 62⁴.

Kasację wnosi się do Sądu Najwyższego, za pośrednictwem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem.

Art. 62⁵.

1. Od kasacji, o której mowa w art. 62² ust. 1, nie uiszcza się opłaty sądowej.

117. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

2. Orzeczenie, od którego wniesiono kasację, nie podlega wykonaniu do czasu rozpoznania kasacji.
3. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację na rozprawie w składzie trzech sędziów.

Art. 62⁶. (uchylony)¹¹⁸.

Art. 63.

Działalność samorządu jest finansowana:

- 1) ze składek radców prawnych i aplikantów radcowskich, opłat związanych z postępowaniem w sprawie wpisu na listę radców prawnych i aplikantów radcowskich oraz kar pieniężnych;
- 2) z dochodów z innych źródeł, a w szczególności z dotacji i subwencji oraz darowizn i spadków.

Rozdział 6

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Art. 64.

1. Radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej:
 - 1) za zawnione, nienależyte wykonywanie zawodu radcy prawnego;
 - 2) za czyny sprzeczne ze ślubowaniem radcowskim lub z zasadami etyki radcy prawnego.
- 1a.¹¹⁹ Radcowie prawni podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej również za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 22⁷ ust. 1, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22⁸.
2. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny naruszające przepisy dotyczące porządku i dyscypliny pracy, określone w Kodeksie pracy.

118. Przez art. 2 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

119. Dodany przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 23.

Art. 65.

1. Karami dyscyplinarnymi są:
 - 1) upomnienie;
 - 2) nagana z ostrzeżeniem;
 - 3) zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na czas od trzech miesięcy do pięciu lat;
 - 3a) kara pieniężna nie niższa od połowy przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za miesiąc poprzedzający datę orzeczenia dyscyplinarnego i nie wyższa od pięciokrotności tego wynagrodzenia;
 - 4) pozbawienie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, a w stosunku do aplikantów radcowskich – wydalenie z aplikacji.
2. Kary określonej w ust. 1 pkt 3 nie stosuje się wobec aplikanta radcowskiego.
 - 2a. Obok kary nagany z ostrzeżeniem i kary pieniężnej można orzec dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas od roku do pięciu lat.
 - 2b. Obok kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego orzeka się dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas od lat dwóch do lat dziesięciu.
 - 2c.¹²⁰⁾ Kara pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego pociąga za sobą skreślenie z listy radców prawnych bez prawa ubiegania się o ponowny wpis.
 - 2d.¹²⁰⁾ Kara wydalenia z aplikacji pociąga za sobą skreślenie z listy aplikantów bez prawa ubiegania się o ponowny wpis na listę aplikantów radcowskich lub o wpis na listę radców prawnych przez okres 10 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia o karze wydalenia z aplikacji.
3. (uchylony)¹²¹⁾.

Art. 66.

1. Jeżeli przewinienie jest mniejszej wagi, dziekan rady okręgowej izby radców prawnych może poprzestać na ostrzeżeniu radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego.

120. Dodany przez art. 2 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 6; z dniem 27 października 2010 r. art. 65 ust. 2c w zakresie, w jakim zawiera sformułowanie „bez prawa ubiegania się o ponowny wpis”, został uznany za niezgodny z Konstytucją, na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 października 2010 r. sygn. akt K 1/09 (Dz. U. Nr 200 poz. 1326).

121. Przez art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 marca 2000 r. o zmianie ustawy o radcach prawnych (Dz. U. Nr 48, poz. 545), która weszła w życie z dniem 29 czerwca 2000 r.

2. Radcy prawnemu lub aplikantowi radcowskiemu służy prawo odwołania się od ostrzeżenia do okręgowego sądu dyscyplinarnego.
3. Orzeczenie okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawie odwołania, o którym mowa w ust. 2, jest ostateczne.

Art. 67.

1. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszono do czasu ukończenia postępowania karnego.
2. (uchylony)¹²².

Art. 67¹.¹²³

Postępowanie dyscyplinarne obejmuje:

- 1)¹²⁴ dochodzenie;
- 2) postępowanie przed sądem dyscyplinarnym;
- 3) postępowanie wykonawcze.

Art. 68.

1. Stronami w postępowaniu dyscyplinarnym są oskarżyciel, obwiniony i pokrzywdzony.
2. Oskarżycielem w postępowaniu przed okręgowym sądem dyscyplinarnym jest rzecznik dyscyplinarny, a przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym – Główny Rzecznik Dyscyplinarny.
3. Obwinionym jest radca prawny lub aplikant radcowski, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne.
4. Pokrzywdzonym jest osoba, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone postępowaniem radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego określonym w art. 64.

122. Przez art. 2 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

123. Dodany przez art. 2 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

124. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. (Dz. U. Nr 217, poz. 1429), która weszła w życie z dniem 4 grudnia 2010 r.

Art. 68¹.

- 1.¹²⁵⁾ Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się odpowiednio na wniosek rzecznika dyscyplinarnego lub Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego.
- 1a.¹²⁶⁾ Minister Sprawiedliwości może polecić wszczęcie dochodzenia przeciwko radcy prawnemu lub aplikantowi radcowskiemu.
- 1b.¹²⁷⁾ W wypadku określonym w ust. 1a Ministrowi Sprawiedliwości przysługują prawa strony.
- 2.¹²⁸⁾ Jeżeli radca prawny świadczy w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym pomoc prawną na podstawie obowiązujących tam przepisów o świadczeniu pomocy prawnej przez prawników z Unii Europejskiej, sąd dyscyplinarny, który wszczął postępowanie dyscyplinarne, niezwłocznie zawiadamia o tym właściwy organ w tym państwie, przesyłając temu organowi odpis wniosku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 68².¹²⁹⁾

Rzecznik dyscyplinarny doręcza Ministrowi Sprawiedliwości odpisy postanowień o wszczęciu dochodzenia oraz informuje Ministra Sprawiedliwości o wniesieniu do sądu dyscyplinarnego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub o skierowaniu wniosku o ukaranie do dziekana rady okręgowej izby radców prawnych.

Art. 69.

W razie śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego toczy się ono nadal, jeżeli tego zażąda małżonek obwinionego, jego krewny w linii prostej, brat lub siostra w terminie dwóch miesięcy od dnia zgonu obwinionego.

125. Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 46 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 20; wszedł w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

126. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 124.

127. Dodany przez art. 3 ustawy z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 99, poz. 664), która weszła w życie z dniem 20 czerwca 2007 r.

128. Dodany przez art. 46 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 20; wszedł w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

129. Dodany przez art. 2 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

Art. 70.

1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili popełnienia przewinienia upłynęły trzy lata, a w wypadkach przewidzianych w art. 11 ust. 2 – sześć miesięcy.
2. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie przewidziane w ustawie karnej.
3. Przedawnienie dyscyplinarne przerywa każda czynność rzecznika dyscyplinarnego lub Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego w sprawie.
- 3a. Karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu popełnienia upłynęło pięć lat, a w wypadkach przewidzianych w art. 11 ust. 2 – dwa lata.
- 4.¹³⁰⁾ Obwiniony może mieć obrońcę. Obrońcą może być radca prawny lub adwokat.

Art. 70¹.¹³¹⁾

Sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzysobowym.

Art. 70².¹³¹⁾

1. Właściwy do rozpoznania sprawy jest okręgowy sąd dyscyplinarny okręgowej izby radców prawnych, której obwiniony jest członkiem w chwili wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.
2. Jeżeli przewinienie objęte jedną sprawą popełniło dwóch lub więcej obwinionych wpisanych na listę radców prawnych lub aplikantów radcowskich w różnych izbach, właściwy jest sąd dyscyplinarny, w okręgu którego popełniono przewinienie, a w razie gdy tego miejsca nie można ustalić – okręgowy sąd dyscyplinarny, w którego okręgu wszczęto najpierw postępowanie dyscyplinarne.
3. Spory o właściwość rozstrzyga Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

Art. 70³.¹³¹⁾

Rozstrzygnięcia sądu dyscyplinarnego zapadają w formie orzeczeń albo postanowień. Orzeczenie może być wydane jedynie na rozprawie.

130. W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

131. Dodany przez art. 2 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

Art. 70⁴.¹³¹⁾

Od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie w sprawie odwołanie przysługuje stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia albo postanowienia, wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o terminie i trybie wniesienia odwołania.

Art. 70⁵.¹³¹⁾

Ministrowi Sprawiedliwości oraz osobom przez niego upoważnionym przysługuje w każdym stadium postępowania prawo wglądu do akt i żądania informacji o wynikach postępowania dyscyplinarnego, jak również prawo żądania prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych bądź postanowień wraz z aktami sprawy.

Art. 70⁶.¹³¹⁾

1. Koszty postępowania dyscyplinarnego stanowią wszelkie wydatki poniesione w związku z tym postępowaniem.
2. W razie ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony. W pozostałych przypadkach koszty dochodzenia i postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym pokrywa właściwa okręgowa izba radców prawnych, a koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym – Krajowa Izba Radców Prawnych.

Art. 71.¹³²⁾

1. Sąd dyscyplinarny niezwłocznie przesyła odpis prawomocnego orzeczenia właściwej radzie okręgowej izby radców prawnych – do wykonania, a Ministrowi Sprawiedliwości i Krajowej Radzie Radców Prawnych – do wiadomości.
2. Wykonanie kar dyscyplinarnych, z wyjątkiem kar wymienionych w art. 65 ust. 1 pkt 3 i 4, należy do dziekana rady okręgowej izby radców prawnych.
3. Odpis prawomocnego orzeczenia o ukaraniu dyscyplinarnym dołącza się do akt osobowych.
4. O karach, o których mowa w art. 65 ust. 1 pkt 3 i 4, zawiadamia się:
 - 1) sądy,
 - 2) prokuratury,

¹³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 15 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

- 3) pracodawców oraz inne podmioty, na rzecz których dany radca prawny świadczy pomoc prawną,
 - 4) właściwe ze względu na charakter prowadzonych przez danego radcę prawnego spraw organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego
 - w okręgu okręgowej izby radców prawnych, w której radca prawny albo aplikant radcowski jest wpisany na listę, a w sprawie radcy prawnego wykonującego zawód adwokata – okręgową radę adwokacką.
5. Usunięcie wzmianki o ukaraniu dyscyplinarnym następuje z urzędu po upływie:
- 1) trzech lat od uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego orzekającego karę upomnienia, nagany z ostrzeżeniem lub kary pieniężnej;
 - 2) pięciu lat od upływu okresu zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, jeżeli radca prawny nie zostanie w tym czasie ukarany lub nie zostanie wszczęte przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne.
6. Nie usuwa się wzmianki o karze pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego oraz kary wydalenia z aplikacji radcowskiej.
7. Z chwilą zatarcia kary dyscyplinarnej dziekan rady okręgowej izby radców prawnych zarządza wykreślenie wzmianki o ukaraniu dyscyplinarnym oraz usunięcie z akt osobowych dokumentów dotyczących ukarania.

Art. 72. (uchylony)¹³³⁾.

Art. 73.

Członkowie sądów dyscyplinarnych, w zakresie orzekania w sprawach dyscyplinarnych, podlegają tylko przepisom prawa.

Art. 74. (uchylony)¹³⁴⁾.

Art. 74¹.¹³⁵⁾

W sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

133. Przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 121.

134. Przez art. 2 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

135. Dodany przez art. 2 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

Rozdział 7

Przepisy szczególne, przejściowe i końcowe

Art. 75.¹³⁶⁾

Stosunek służbowy oraz wynikające z niego prawa i obowiązki radców prawnych i aplikantów radcowskich będących żołnierzami w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariuszami Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej w zakresie nieokreślonym niniejszą ustawą określają przepisy odrębnych ustaw.

Art. 76. (pominięty).

Art. 77.

Radców prawnych, wpisanych na listę radców prawnych w dniu wejścia w życie ustawy, wpisuje się z urzędu na listę radców prawnych przewidzianą niniejszą ustawą.

Art. 78-83. (uchylone).¹³⁷⁾

Art. 84.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1982 r.

136. W brzmieniu ustalonym przez art. 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 711), wszedł w życie z dniem 1 października 2006 r., zgodnie z art. 80 tej ustawy.

137. Przez art. 2 pkt 57 – 62 ustawy, o której mowa w odnośniku 14.

Uchwała Nr 10/2010 IX Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 6 listopada 2010 r.

**w sprawie zasad przeprowadzania wyborów
do organów samorządu radców prawnych, liczby członków tych organów
oraz trybu ich odwoływania, a także podejmowania uchwał
przez organy samorządu**

Na podstawie art. 57 pkt 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. 2010 r. Nr 10, poz. 65, z 2009 r. Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 200, poz. 1326) uchwała się, co następuje:

Rozdział I Przepisy ogólne i wspólne dotyczące wyborów

§ 1.

1. Uchwała określa zasady przeprowadzania wyborów:

- 1) do Krajowej Rady Radców Prawnych;
- 2) Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych;
- 3) do Wyższej Komisji Rewizyjnej;
- 4) do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego;
- 5) Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 6) delegatów na Krajowy Zjazd Radców Prawnych;
- 7) do rady okręgowej izby radców prawnych;
- 8) dziekana rady okręgowej izby radców prawnych;
- 9) do okręgowej komisji rewizyjnej;
- 10) do okręgowego sądu dyscyplinarnego;
- 11) rzecznika dyscyplinarnego okręgowej izby radców prawnych i jego zastępców;
- 12) delegatów na zgromadzenie okręgowej izby radców prawnych.

2. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) organach – rozumie się przez to podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3, 4, 6, 7, 9, 10 i 12;
- 2) wyborach bez dodatkowego określenia – rozumie się przez to wybory organów i osób, o których mowa w ust. 1.

§ 2.

Wybory przeprowadzane są podczas:

- 1) zebrań zwoływanych dla poszczególnych rejonów okręgowej izby radców prawnych, zwanych dalej „zebraniem rejonowymi”;
- 2) zgromadzeń okręgowych izb radców prawnych, zwanych dalej „zgromadzeniami okręgowych izb”;
- 3) Krajowego Zjazdu Radców Prawnych.

§ 3.

1. Prawo wybierania (czynne prawo wyborcze):

- 1) Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych,
 - 2) do Krajowej Rady Radców Prawnych,
 - 3) do Wyższej Komisji Rewizyjnej,
 - 4) do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego,
 - 5) Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców
- przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1, radcom prawnym – delegatom na Krajowy Zjazd Radców Prawnych.

2. Prawo wybierania:

- 1) członka Krajowej Rady Radców Prawnych, o którym mowa w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, zwanej dalej „ustawą”,
- 2) delegatów na Krajowy Zjazd Radców Prawnych,
- 3) dziekana rady okręgowej izby radców prawnych,
- 4) do rady okręgowej izby radców prawnych,

- 5) do okręgowej komisji rewizyjnej,
 - 6) do okręgowego sądu dyscyplinarnego,
 - 7) rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców
 - przysługuje radcom prawnym stanowiącym zgromadzenie okręgowej izby.
3. Prawo wybierania delegatów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 12, przysługuje radcom prawnym należącym do właściwego rejonu okręgowej izby radców prawnych. Prawo to może być wykonywane tylko podczas jednego z zebrań rejonowych zwołanych w danych wyborach.
4. Prawo wybierania nie przysługuje radcy prawnemu:
- 1) w okresie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy;
 - 2) w przypadku prawomocnego pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego;
 - 3) w okresie pozbawienia praw publicznych.

§ 4.

1. Prawo wybieralności (bierne prawo wyborcze) w wyborach:
 - 1) Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych,
 - 2) do Krajowej Rady Radców Prawnych,
 - 3) do Wyższej Komisji Rewizyjnej,
 - 4) do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego,
 - 5) Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców
 - przysługuje, zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1, radcom prawnym – delegatom na Krajowy Zjazd Radców Prawnych.
2. Prawo wybieralności w wyborach:
 - 1) członka Krajowej Rady Radców Prawnych, o którym mowa w art. 59 ust. 1 ustawy,
 - 2) delegatów na Krajowy Zjazd Radców Prawnych,
 - 3) dziekana rady okręgowej izby radców prawnych,
 - 4) rady okręgowej izby radców prawnych,

- 5) okręgowej komisji rewizyjnej,
 - 6) okręgowego sądu dyscyplinarnego,
 - 7) rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców
- przysługuje radcom prawnym stanowiącym zgromadzenie okręgowej izby.
3. Prawo wybieralności w wyborach odbywających się na zebraniach rejonowych przysługuje radcom prawnym należącym do właściwego rejonu okręgowej izby radców prawnych.
 4. Prawo wybieralności nie przysługuje radcy prawnemu:
 - 1) w okresie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy;
 - 2) w przypadku prawomocnego pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego;
 - 3) w okresie pozbawienia praw publicznych.

§ 5.

Nie można być kandydatem do więcej niż jednego z organów lub na funkcję, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1-5, a także więcej niż jednego z organów lub na funkcję, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 7-11.

§ 6.

1. Do przeprowadzenia wyborów Krajowy Zjazd Radców Prawnych, zgromadzenia okręgowych izb i zebrania rejonowe powołują komisje skrutacyjne. Członkiem komisji skrutacyjnej nie może być kandydat w wyborach. Komisja skrutacyjna ze swojego grona wybiera przewodniczącego.
2. Wybór Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych oraz dziekana rady okręgowej izby radców prawnych następuje przed innymi wyborami.
3. Przed przeprowadzeniem głosowania kandydaci na Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych, Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, dziekana rady okręgowej izby radców prawnych oraz rzecznika dyscyplinarnego okręgowej izby radców prawnych informują o:

- 1) przebiegu swojej pracy zawodowej, w tym jako radcy prawnego;
 - 2) dotychczasowej działalności w samorządzie radców prawnych;
 - 3) zamierzeniach, jakie chcieliby realizować po objęciu funkcji.
4. Radcowie prawni stanowiący zebranie rejonowe lub zgromadzenie okręgowej izby oraz delegaci na Krajowy Zjazd Radców Prawnych mają prawo zadawania pytań każdemu spośród kandydatów.

§ 7.

1. Wybór przeprowadza się w głosowaniu tajnym, przy nieograniczonej liczbie kandydatów.
2. Głosować można tylko osobiście. Oddanie głosu jest obowiązkiem każdego delegata.

§ 8.

1. Nazwiska i imiona kandydatów umieszcza się na karcie do głosowania w kolejności alfabetycznej, z podaniem odpowiednio izby lub rejonu, do którego należy kandydat.
2. Na kandydata oddaje się głos, stawiając na karcie do głosowania znak „X” w kratce z lewej strony obok nazwiska kandydata.
3. Nie można głosować na większą liczbę kandydatów niż przewidziana liczba mandatów w danych wyborach. Oddanie głosu na większą liczbę kandydatów powoduje nieważność głosu.
4. Informację o liczbie mandatów w danych wyborach zamieszcza się na karcie do głosowania. W przypadku głosowania, o którym mowa w ust. 6, informację tę podaje przed głosowaniem przewodniczący komisji skrutacyjnej.
5. Oddanie głosu wymaga odnotowania na liście obecności.
6. Głosowanie może odbywać się za pomocą urządzeń elektronicznych, zabezpieczonych przed możliwością nieuprawnionego wpływu na wyniki głosowania. Przepisy ust. 1-3 i 5 stosuje się odpowiednio.

§ 9.

1. Wybrany zostaje kandydat, który uzyskał kolejno największą liczbę ważnie oddanych głosów.

2. W przypadku gdy dwóch lub więcej kandydatów otrzymało taką samą liczbę głosów, a uznanie ich za wybranych spowodowałoby przekroczenie przewidzianej liczby mandatów w danych wyborach, przeprowadza się dodatkowe głosowanie z udziałem tylko tych kandydatów. Jeżeli w dodatkowym głosowaniu dwóch lub więcej kandydatów otrzyma taką samą liczbę głosów, o wyborze rozstrzyga losowanie przeprowadzone przez komisję skrutacyjną.

§ 10.

1. Wybór:
 - 1) Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych,
 - 2) Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego,
 - 3) dziekana rady okręgowej izby radców prawnych,
 - 4) rzecznika dyscyplinarnego– następuje bezwzględną większością ważnie oddanych głosów, z zastrzeżeniem ust. 2 zdanie czwarte.
2. Jeżeli na funkcje, o których mowa w ust. 1, zgłoszono więcej niż jednego kandydata, a w pierwszym głosowaniu żaden z kandydatów nie uzyskał bezwzględnej większości ważnie oddanych głosów, przeprowadza się następne głosowanie. W następnym głosowaniu biorą udział dwaj kandydaci, którzy kolejno otrzymali największą liczbę ważnie oddanych głosów. Jeżeli liczbę głosów uprawniającą do udziału w następnym głosowaniu otrzymało więcej niż dwóch kandydatów, następne głosowanie przeprowadza się z ich udziałem. W następnym głosowaniu wybrany zostaje kandydat, który otrzymał największą liczbę ważnie oddanych głosów. Jeżeli w następnym głosowaniu dwóch lub więcej kandydatów otrzymało taką samą największą liczbę głosów, zarządza się ponowne zgłaszanie kandydatur i nowe wybory.

§ 11.

1. Wybory są ważne jeżeli zostały przeprowadzone w obecności co najmniej połowy liczby radców prawnych, którym przysługuje prawo wybierania w danych wyborach.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wyborów odbywających się podczas zebrań rejonowych zwoływanych w drugim lub kolejnych terminach.

§ 12.

Mandaty delegatów na zgromadzenie okręgowej izby i delegatów na Krajowy Zjazd Radców Prawnych są ważne również na nadzwyczajnym zgromadzeniu okręgowej izby i na Nadzwyczajnym Krajowym Zjeździe Radców Prawnych, przeprowadzonych w toku danej kadencji.

§ 13.

1. Kadencja nowo wybranego organu rozpoczyna się z dniem jego ukonstytuowania się.
2. Kadencja osoby wybranej na funkcję, o której mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, 5, 8 i 11, rozpoczyna się z dniem wyboru.
3. W przypadku wygaśnięcia w trakcie kadencji mandatu Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych, Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy, dziekana rady okręgowej izby radców prawnych, rzecznika dyscyplinarnego okręgowej izby radców prawnych lub jego zastępcy nowo wybrany Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych, Główny Rzecznik Dyscyplinarny lub jego zastępca, dziekan rady okręgowej izby radców prawnych, rzecznik dyscyplinarny okręgowej izby radców prawnych lub jego zastępca pełni funkcję do końca tej kadencji.

Rozdział II **Wybory przeprowadzane** **w Okręgowej Izbie Radców Prawnych**

§ 14.

1. W zgromadzeniu okręgowej izby uczestniczą wszyscy radcowie prawni należący do danej izby oraz, bez prawa głosu, aplikanci radcowscy tej izby, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli liczba członków okręgowej izby radców prawnych przekracza 300 osób, zgromadzenie okręgowej izby stanowią delegaci wybrani na zebraniach rejonowych.

§ 15.

1. Rejony, o których mowa w § 2 pkt 1, oraz liczbę delegatów z poszczególnych rejonów ustala zgromadzenie okręgowej izby.

2. Zebrania rejonowe zwołuje rada okręgowej izby radców prawnych na termin umożliwiający odbycie zgromadzenia okręgowej izby. W uchwale o zwołaniu zebrania rejonowego rada okręgowej izby radców prawnych postanawia o:
 - 1) terminie, miejscu ze wskazaniem adresu oraz proponowanym porządku zebrania;
 - 2) formie i terminie zgłaszania kandydatów;
 - 3) sposobie głosowania na zebraniu;
 - 4) powołaniu i składzie okręgowej komisji wyborczej.
3. O treści uchwały informuje się w formie pisemnej radców prawnych stanowiących zebranie rejonowe na co najmniej 45 dni przed dniem, na który zwołano zebranie.

§ 16.

1. Zgromadzenie okręgowej izby, na którym przeprowadza się wybory, zwołuje rada okręgowej izby radców prawnych, na termin przypadający przed upływem jej kadencji. W uchwale o zwołaniu zgromadzenia okręgowej izby radców prawnych rada okręgowej izby radców prawnych postanawia o:
 - 1) terminie, miejscu ze wskazaniem adresu oraz proponowanym porządku zebrania;
 - 2) formie i terminie zgłaszania kandydatów;
 - 3) sposobie głosowania na zebraniu.
2. O treści uchwały informuje się w formie pisemnej radców prawnych stanowiących zgromadzenie danej okręgowej izby na co najmniej 45 dni przed dniem, na który zwołano zgromadzenie.

§ 17.

Zgromadzenie okręgowej izby wybiera:

- 1) dziekana oraz pozostałych członków rady okręgowej izby radców prawnych w liczbie od 10 do 25 osób;
- 2) członków okręgowej komisji rewizyjnej w liczbie od 3 do 9 osób;
- 3) członków okręgowego sądu dyscyplinarnego w liczbie od 6 do 18 osób;
- 4) rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców w liczbie do 9 osób;

- 5) delegatów na Krajowy Zjazd Radców Prawnych w liczbie ustalonej przez Krajową Radę Radców Prawnych, z tym że 1 delegat przypada na od 80 do 120 radców prawnych wpisanych na listę radców prawnych w danej okręgowej izbie radców prawnych w dniu 1 stycznia roku, w którym podjęto uchwałę o zwołaniu Zjazdu;
- 6) członka Krajowej Rady Radców Prawnych, o którym mowa w art. 59 ust. 1 ustawy.

§ 18.

1. Rejestracji kandydatów w wyborach, o których mowa w § 2 pkt 1 i 2, dokonują okręgowe komisje wyborcze. Okręgową komisję wyborczą w składzie co najmniej 5 osób powołuje rada okręgowej izby radców prawnych spośród radców prawnych tej izby.
2. Członkami okręgowej komisji wyborczej nie mogą być kandydaci w wyborach. Członkostwo w komisji wygasa z chwilą zgłoszenia członka komisji jako kandydata w wyborach.
3. Organem odwoławczym od uchwał okręgowej komisji wyborczej jest Krajowa Komisja Wyborcza. Krajową Komisję Wyborczą w składzie co najmniej 5 osób powołuje Krajowa Rada Radców Prawnych spośród radców prawnych. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 19.

1. Zgłoszenie kandydata w wyborach, o których mowa w § 2 pkt 1 i 2, następuje w formie pisemnej. Rada okręgowej izby radców prawnych może postanowić o możliwości zgłaszania kandydatów również w formie elektronicznej.
2. Zgłoszenie zawiera:
 - 1) imię (imiona), nazwisko i numer wpisu na listę radców prawnych kandydata;
 - 2) wskazanie organu, do którego albo funkcji, na którą kandydat kandyduje;
 - 3) zgodę kandydata na kandydowanie;
 - 4) imię (imiona), nazwisko i numer wpisu na listę radców prawnych osoby zgłaszającej.
3. Zgłoszenie oraz zgodę kandydata na kandydowanie w formie elektronicznej opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym.

§ 20.

Kandydatów można zgłaszać od dnia podjęcia uchwały o zwołaniu zebrania rejonowego lub o zwołaniu zgromadzenia okręgowej izby, do 30 dnia przed dniem zebrania rejonowego lub zgromadzenia okręgowej izby. Zgłoszenie uznaje się za wniesione w terminie, jeżeli wpłynęło ono do okręgowej komisji wyborczej przed jego upływem.

§ 21.

Okręgowa komisja wyborcza niezwłocznie po wpłynięciu zgłoszenia dokonuje jego oceny pod względem zgodności z wymogami określonymi w § 19, bada, czy nie występują przesłanki, o których mowa w § 23 ust. 1, oraz wydaje postanowienie w sprawie rejestracji kandydata.

§ 22.

Jeżeli zgłoszenie kandydata nie odpowiada wymogom określonym w § 19, okręgowa komisja wyborcza wzywa osobę zgłaszającą do uzupełnienia zgłoszenia w terminie 3 dni od dnia otrzymania wezwania, nie później jednak niż na 21 dni przed dniem zebrania rejonowego lub zgromadzenia okręgowej izby, wskazując niezbędny zakres uzupełnienia.

§ 23.

1. Okręgowa komisja wyborcza odmawia rejestracji kandydata:
 - 1) któremu nie przysługuje prawo wybieralności;
 - 2) zgłoszonego z naruszeniem przepisu § 5;
 - 3) zgłoszonego po terminie ustalonym na podstawie § 20;
 - 4) w przypadku nieuzupełnienia zgłoszenia kandydata w terminie, o którym mowa w § 22.
2. Uchwałę o odmowie rejestracji kandydata doręcza się kandydatowi i osobie zgłaszającej.
3. Od uchwały o odmowie rejestracji kandydata kandydatowi lub osobie zgłaszającej przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Wyborczej w terminie 3 dni od dnia otrzymania uchwały, nie później jednak niż na 14 dni przed dniem zebrania rejonowego lub zgromadzenia okręgowej izby.
4. Odwołanie uznaje się za złożone w terminie określonym w ust. 3, jeżeli wpłynęło ono w tym terminie do Krajowej Komisji Wyborczej.

5. Krajowa Komisja Wyborcza rozpatruje odwołanie w terminie 3 dni od dnia wpłynięcia odwołania. Uchwałę w sprawie odwołania Krajowa Komisja Wyborcza niezwłocznie przekazuje okręgowej komisji wyborczej. W przypadku uwzględnienia odwołania okręgowa komisja wyborcza dokonuje rejestracji kandydata.

§ 24.

1. Okręgowa komisja wyborcza, najpóźniej w 7 dniu przed dniem zebrania rejonowego lub zgromadzenia okręgowej izby radców prawnych, sporządza:
 - 1) listę zgłoszonych kandydatów;
 - 2) spis radców prawnych posiadających prawo wybierania w danych wyborach.
2. Listę i spis, o których mowa w ust. 1, okręgowa komisja wyborcza niezwłocznie przekazuje radzie okręgowej izby radców prawnych.
3. Spis, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może zostać uzupełniony w dniu zgromadzenia okręgowego izby radców prawnych lub zebrania rejonowego na wniosek radcy prawnego wpisanego na listę radców prawnych po dniu sporządzenia spisu. Spis uzupełnia osoba prowadząca obrady na podstawie przedłożonego przez radcę prawnego wypisu z listy radców prawnych.
4. Lista zgłoszonych kandydatów może zostać uzupełniona w dniu zebrania rejonowego lub zgromadzenia okręgowego izby radców prawnych jeżeli liczba kandydatów na daną funkcję lub do danego organu byłaby mniejsza niż liczba mandatów obsadzanych w danych wyborach. Listę uzupełnia osoba prowadząca obrady. Przepisy § 19 ust. 1 zdanie pierwsze i ust. 2 stosuje się.

§ 25.

Przed rozpoczęciem głosowania zgromadzenie okręgowej izby podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia liczby członków organów, o których mowa w § 17 pkt 1-4.

§ 26.

1. Aplikanci radcowscy wybierają spośród siebie po jednym przedstawicielu z każdego roku aplikacji na zgromadzenie okręgowej izby.
2. Podczas zgromadzenia okręgowej izby przedstawiciele aplikantów radcowskich, o których mowa w ust. 1, wybierają spośród siebie przedstawiciela na Krajowy Zjazd Radców Prawnych.

Rozdział III

Wybory przeprowadzane na Krajowym Zjeździe Radców Prawnych

§ 27.

1. Krajowy Zjazd Radców Prawnych, na którym przeprowadza się wybory, zwołuje Krajowa Rada Radców Prawnych na termin przypadający przed upływem jej kadencji. Zwołując Krajowy Zjazd Radców Prawnych, Krajowa Rada Radców Prawnych postanawia o terminie, miejscu, proponowanym porządku oraz sposobie głosowania na tym Zjeździe.
2. O treści uchwały informuje się w formie pisemnej delegatów na Krajowy Zjazd Radców Prawnych na co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia Zjazdu.

§ 28.

Krajowy Zjazd Radców Prawnych wybiera:

- 1) Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych oraz pozostałych członków Krajowej Rady Radców Prawnych w liczbie 33 osób;
- 2) Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców w liczbie 9 osób;
- 3) członków Wyższej Komisji Rewizyjnej w liczbie 13 osób;
- 4) członków Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w liczbie 30 osób.

Rozdział IV

Wygaśnięcie mandatu i uzupełnienie składu organu

§ 29.

Mandat członka organu oraz osoby pełniącej funkcję, o której mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, 5, 8 i 11, wygasa wskutek:

- 1) upływu kadencji;
- 2) złożenia rezygnacji;
- 3) odwołania;

- 4) skreślenia z listy radców prawnych;
- 5) prawomocnego zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy;
- 6) śmierci.

§ 30.

1. Organem właściwym do złożenia rezygnacji przez:

- 1) dziekana rady okręgowej izby radców prawnych,
- 2) delegata na Krajowy Zjazd Radców Prawnych,
- 3) delegata na zgromadzenie okręgowej izby radców prawnych,
- 4) członka rady okręgowej izby radców prawnych,
- 5) członka okręgowej komisji rewizyjnej,
- 6) członka okręgowego sądu dyscyplinarnego,
- 7) rzecznika dyscyplinarnego okręgowej izby radców prawnych i jego zastępców
– jest rada okręgowej izby radców prawnych.

2. Organem właściwym do złożenia rezygnacji przez:

- 1) Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych,
- 2) członka Krajowej Rady Radców Prawnych,
- 3) członka Wyższej Komisji Rewizyjnej,
- 4) członka Wyższego Sądu Dyscyplinarnego,
- 5) Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców;
– jest Krajowa Rada Radców Prawnych.

§ 31.

Odwołanie członka organu oraz osoby pełniącej funkcję, o której mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, 5, 8 i 11, może nastąpić w przypadku niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków wynikających z mandatu.

§ 32.

Właściwym do odwołania jest podmiot, który dokonał wyboru.

§ 33.

1. Odwołanie następuje na wniosek. Do wniosku dołącza się uzasadnienie.
2. Z wnioskiem o odwołanie może wystąpić:
 - 1) członek podmiotu właściwego do odwołania osoby, której wniosek dotyczy;
 - 2) organ, którego członkiem jest osoba, której wniosek dotyczy;
 - 3) Krajowa Rada Radców Prawnych;
 - 4) Wyższy Sąd Dyscyplinarny;
 - 5) Wyższa Komisja Rewizyjna.
3. W sprawie wystąpienia z wnioskiem o odwołanie organ, o którym mowa w ust. 2 pkt 2-5, podejmuje uchwałę w głosowaniu tajnym. Uchwałę o wystąpieniu z wnioskiem o odwołanie niezwłocznie doręcza się osobie, której wniosek dotyczy.
4. W przypadku gdy wniosek o odwołanie złożyła osoba, o której mowa w ust. 2 pkt 1, podmiot właściwy do odwołania niezwłocznie zawiadamia o jego treści osobę, której wniosek dotyczy.

§ 34.

1. Rozpatrzenie wniosku o odwołanie następuje na posiedzeniu właściwego podmiotu w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku. Przepisy § 15 ust. 2 i 3, § 16 i 27 stosuje się odpowiednio.
2. Przed podjęciem uchwały w sprawie odwołania należy umożliwić ustosunkowanie się do wniosku osobie, której wniosek dotyczy, w szczególności ma ona prawo uczestniczyć z prawem zabrania głosu w posiedzeniu podmiotu rozpatrującego wniosek.

§ 35.

1. W przypadku wygaśnięcia mandatu członka organu z przyczyny, o której mowa w § 29 pkt 2-6, mandat obejmuje osoba, która w wyborach tego organu uzyskała największą liczbę głosów spośród tych kandydatów, którzy nie zostali wybrani, z zastrzeżeniem ust. 2-4.

2. W przypadku wygaśnięcia mandatu zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, dziekana rady okręgowej izby radców prawnych, rzecznika dyscyplinarnego okręgowej izby radców prawnych lub jego zastępcy z przyczyny, o której mowa w § 29 pkt 2-6, w terminie 3 miesięcy od dnia wygaśnięcia mandatu przeprowadza się wybory na tę funkcję. Przepisy § 15 ust. 2 i 3, § 16 i 27 stosuje się odpowiednio.
3. Uzupełnienia składu Wyższej Komisji Rewizyjnej i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego nie dokonuje się, jeżeli w wyniku wygaśnięcia mandatu z przyczyny, o której mowa w § 29 pkt 2-6, liczba:
 - 1) członków Wyższej Komisji Rewizyjnej nie będzie niższa niż 11 osób;
 - 2) członków Wyższego Sądu Dyscyplinarnego nie będzie niższa niż 24 osoby.
4. Uzupełnienia składu Krajowej Rady Radców Prawnych nie dokonuje się, jeżeli w wyniku wygaśnięcia mandatu członka Krajowej Rady Radców Prawnych wybranego przez Krajowy Zjazd Radców Prawnych, z przyczyny, o której mowa w § 29 pkt 2-6, liczba członków Krajowej Rady Radców Prawnych wybranych przez Krajowy Zjazd Radców Prawnych nie będzie niższa niż 28 osób.

Rozdział V

Zasady podejmowania uchwał przez organy samorządu

§ 36.

1. Uchwały organów samorządu podejmowane są zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym w obecności co najmniej połowy członków danego organu.
2. Organ samorządu może uchwalić tajność głosowania w określonej sprawie.

§ 37.

1. Odwołanie od uchwały rady okręgowej izby radców prawnych Krajowa Rada Radców Prawnych rozpoznaje na najbliższym posiedzeniu po wpłynięciu odwołania.
2. Odpis uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawie odwołania, o którym mowa w ust. 1, doręcza się niezwłocznie odwołującemu się oraz radzie okręgowej izby radców prawnych, od której uchwały wniesiono odwołanie.

Rozdział VI

Przepisy końcowe

§ 38.

Traci moc uchwała Nr 1/95 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 8 listopada 1995 r. w sprawie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu radców prawnych, liczby członków tych organów oraz trybu ich odwoływania, a także podejmowania uchwał przez organa samorządu.

§ 39.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Komisji Wniosków i Uchwał
Wiesław Hudyma

Przewodniczący
IX Krajowego Zjazdu Radców Prawnych
Ryszard Ostrowski

Uchwała Nr 40/VIII/2011 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 maja 2011 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie powołania okręgowych izb radców prawnych,
obszaru ich działania oraz siedzib**

Na podstawie art. 49 ust. 3 i art. 60 pkt 9 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z 2009 r. Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429) uchwała się co następuje:

§ 1.

W uchwale Nr 3 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 16 grudnia 1983 r. w sprawie powołania okręgowych izb radców prawnych, obszaru ich działania oraz siedzib pkt 1-19 określające obszar działania okręgowych izb radców prawnych otrzymują brzmienie:

„1. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Białymstoku o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

augustowski, białostocki, Białystok, bielski, ełcki, giżycki, gołdapski, grajewski, hajnowski, kolneński, łomżyński, Łomża, moniecki, olecki, piski, sejneński, siemiatycki, sokólski, suwalski, Suwałki, węgorzewski, wysokomazowiecki i zambrowski;

2. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Bydgoszczy o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasto na prawach powiatu:

bydgoski, Bydgoszcz, chojnicki, chodzieski, czarnkowsko-trzcianecki, inowrocławski, mogileński, nakielski, pilski, sępoleński, świecki, tucholski, wałecki, wągrowiecki, złotowski i żniński;

3. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Gdańsku o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

braniewski, elbląski, Elbląg, gdański, Gdańsk, Gdynia, kartuski, kościerski, kwidzyński, malborski, nowodworski, pucki, Sopot, starogardzki, sztumski, tczewski i wejherowski;

4. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Katowicach o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

będziński, bielski, Bielsko-Biała, Bytom, cieszyński, Chorzów, chrzanowski, Dąbrowa Górnicza, gliwicki, Gliwice, Jastrzębie Zdrój, Jaworzno, Katowice, mikołowski, Mysłowice, olkuski, oświęcimski, Piekary Śląskie, pszczyński, raciborski, rybnicki, Rybnik, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, suski, tarnogórski, bieruńsko-lędziński, Tychy, wadowicki, wodzisławski, Zabrze, zawierciański, Żory i żywiecki;

5. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Kielcach o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

białobrzeski, buski, grójecki, jędrzejowski, kazimierski, kielecki, Kielce, konecki, kozienicki, lipski, miechowski, nizański, opatowski, ostrowiecki, pińczowski, przysuski, radomski, Radom, sandomierski, skarżyski, starachowicki, stalowowolski, staszowski, szydłowiecki, tarnobrzegi, Tarnobrzeg, włoszczowski i zwoleński;

6. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Koszalinie o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

białogardzki, bytowski, człuchowski, drawski, kołobrzegi, koszaliński, Koszalin, lęborski, sławieński, słupski, Słupsk, szczecinecki i świdwiński;

7. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Krakowie o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

bocheński, brzeski, dąbrowski, dębicki, gorlicki, krakowski, Kraków, limanowski, myślenicki, nowosądecki, Nowy Sącz, nowotarski, proszowicki, tarnowski, Tarnów, tatrzański i wielicki;

8. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

bialski, Biała Podlaska, biłgorajski, chełmski, Chełm, hrubieszowski, janowski, krasnostawski, kraśnicki, lubartowski, lubelski, Lublin, łączyński, łosicki, opolski, parczewski, puławski, radzyński, rycki, świdnicki, tomaszowski, włodawski, zamojski i Zamość;

9. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Łodzi o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

bełchatowski, brzeziński, łaski, łowicki, łódzki wschodni, Łódź, opoczyński, pabianicki, piotrkowski, Piotrków Trybunalski, poddębicki, radomszczański, rawski, siedradzki, skierniewicki, Skierniewice, sochaczewski, tomaszowski, wieluński, zduńskowolski, zgierski i łączycki;

10. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Olsztynie o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

bartoszycki, ciechanowski, działdowski, iławski, kętrzyński, lidzbarski, makowski, mławski, mrągowski, nidzicki, olsztyński, Olsztyn, ostrołęcki, Ostrołęka, ostródzki, ostrowski, płoński, przasnyski, pułtuski, szczywieński, wyszkowski i żuromiński;

11. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Opolu o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

brzeski, głubczycki, częstochowski, Częstochowa, kędzierzyńsko-kozielski, kluczborski, kłobucki, krapkowicki, lubliniecki, myszkowski, namysłowski, nyski, oleski, opolski, Opole, pączęzański, prudnicki i strzelecki;

12. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Poznaniu o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

gnieźnieński, gostyński, grodziski, jarociński, kaliski, Kalisz, kępiński, kolski, koniński, Konin, kościański, krotoszyński, leszczyński, Leszno, nowotomyski, obornicki, ostrowski, ostrzeszowski, pleszewski, poznański, Poznań, rawicki, słupecki, szamotulski, śremski, średzki, turecki, wieruszowski, wrzesiński;

13. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Rzeszowie o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

bieszczadzki, brzozowski, jarosławski, jasielski, kolbuszowski, krośnieński, Krosno, leski, leżajski, lubaczowski, łańcucki, mielecki, przemyski, Przemyśl, przeworski, ropczycko-sędziszowski, rzeszowski, Rzeszów, sanocki i strzyżowski;

14. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Szczecinie o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

goleniowski, gryficki, gryfiński, kamieński, łobeski, policki, pyrzycki, stargardzki, Szczecin i Świnoujście;

15. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Toruniu o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

aleksandrowski, brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, Grudziądz, nowomiejski, lipnowski, radziejowski, rypiński, toruński, Toruń, wąbrzeski, włocławski i Włocławek;

16. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Wałbrzychu o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

bolesławiecki, dzierzoniowski, głogowski, jaworski, jeleniogórski, Jelenia Góra, kamiennogórski, kłodzki, legnicki, Legnica, lubański, lubiński, lwówecki, polkowicki, świdnicki, wałbrzyski, ząbkowicki, zgorzelecki i złotoryjski;

17. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Warszawie o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

garwoliński, gostyniński, grodziski, kutnowski, legionowski, łukowski, miński, nowodworski, otwocki, piaseczyński, plocki, Płock, pruszkowski, siedlecki, Siedlce, sierpecki, sokołowski, warszawski zachodni, Warszawa, węgrowski, wołomiński i żyrardowski;

18. Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasto na prawach powiatu:

górowski, milicki, oleśnicki, oławski, strzebiński, średzki, trzebnicki, wołowski, wrocławski i Wrocław;

19. Okręgowa Izba Radców Prawnych w Zielonej Górze o terytorialnym zasięgu działania obejmującym powiaty i miasta na prawach powiatu:

choszczeński, gorzowski, Gorzów Wielkopolski, krośnieński, międzychodzki, międzyrzecki, myśliborski, nowosolski, ślubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński, świebodziński, wolsztyński, wschowski, zielonogórski, Zielona Góra, żagański i żarski.”.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz
Krajowej Rady Radców Prawnych
Ewa Stompor-Nowicka

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Dariusz Salajewski

Uchwała Nr 9/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.

w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów

Na podstawie § 59a Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów stanowiącego załącznik do uchwały Nr 34/VII/2008 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 26 września 2008 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów, uchwała się, co następuje:

§ 1.

Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych ogłasza w załączniku do niniejszej uchwały tekst jednolity Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów uwzględniający zmiany wprowadzone:

- 1) uchwałą Nr 87/VII/2009 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 16 października 2009 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów;
- 2) uchwałą Nr 95/VII/2009 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 27 listopada 2009 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów;
- 3) uchwałą Nr 142/VII/2010 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 18 czerwca 2010 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów;
- 4) uchwałą Nr 3/VIII/2010 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 10 grudnia 2010 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Włodzimierz Chróścik

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Dariusz Salajewski

Załącznik do uchwały

Nr 9/VIII/2010

Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych

z dnia 28 grudnia 2010 r.

Regulamin działalności samorządu radców prawnych i jego organów

Rozdział I Przepisy ogólne

§ 1.

Regulamin działalności samorządu radców prawnych i jego organów – zwany dalej „Regulaminem” – określa zasady i tryb działania organów samorządu radców prawnych z wyłączeniem Krajowego Zjazdu Radców Prawnych i zgromadzenia okręgowej izby radców prawnych oraz okręgowego sądu dyscyplinarnego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Zasady oraz tryb działania rzecznika dyscyplinarnego i Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego określa odrębna uchwała.

Do spraw określonych Regulaminem nieuregulowanych ustawą z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, zwanej dalej „ustawą”, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 2.

Rada okręgowej izby radców prawnych, prezydium rady okręgowej izby radców prawnych, okręgowa komisja rewizyjna, Krajowa Rada Radców Prawnych, Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych i Wyższa Komisja Rewizyjna podejmują decyzje w formie uchwał.

Organy, o których mowa w ust. 1, przedstawiają także swoje stanowiska zawierające pogląd w danej sprawie.

§ 2a.

Uchwały, będące aktami prawa wewnętrznego oraz stanowiska Krajowej Rady Radców Prawnych, Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Wyższej Komisji Rewizyjnej podlegają niezwłocznemu ogłoszeniu na stronie internetowej Krajowej Izby Radców Prawnych, chyba że co innego wynika z ich treści.

§ 2b.

Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych określa metodykę przygotowania i sposób redagowania projektów aktów prawnych wydawanych przez organy, o których mowa w § 2, a także zasady sporządzania tekstów jednolitych tych aktów.

§ 3.

1. Uchwały organów, o których mowa w § 2, zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym w obecności co najmniej połowy członków organu.
2. Organ, o którym mowa w § 2, może uchwalić tajność głosowania.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do stanowisk, o których mowa w § 2 ust. 2.

§ 4.

1. Uchwały organów, o których mowa w § 2, w sprawach indywidualnych, doręcza się z urzędu stronom i uczestnikom postępowania.
2. Uchwały inne niż te, o których mowa w ust. 1, doręcza się zainteresowanym tylko w przypadku, gdy uchwała tak stanowi.

§ 5.

Wykonanie uchwał organów, o których mowa w § 2, należy do osób odpowiedzialnych za ich wykonanie w związku z zakresem zadań objętych pełnioną funkcją, chyba że w uchwale wskazano inną osobę.

§ 6.

1. W wyborach przeprowadzanych w radzie okręgowej izby radców prawnych, okręgowej komisji rewizyjnej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Wyższej Komisji Rewizyjnej, za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy otrzymali największą liczbę głosów.

1. Jeżeli kandydaci otrzymali równą liczbę głosów, a tylko jeden z kandydatów może być wybrany, przeprowadza się ponowne głosowanie.
2. W przypadku uzyskania w ponownym głosowaniu równej liczby głosów przeprowadza się ponowne zgłaszanie kandydatów na nieobsadzone miejsca. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się.

Rozdział Ia

Ogólne zasady postępowania z projektami uchwał, będących aktami prawa wewnętrznego oraz z projektami stanowisk

§ 6 a.

1. Prawo wnoszenia projektów uchwał organów samorządu przysługuje członkom danego organu.
2. Projekt uchwały organu samorządu członek danego organu przekazuje osobie kierującej danym organem w terminie umożliwiającym jego przekazanie pozostałym członkom danego organu samorządu wraz z planowanym porządkiem posiedzenia. W szczególnych przypadkach projekt uchwały może być przekazany w terminie późniejszym lub zgłoszony na piśmie w trakcie posiedzenia.

§ 6 b.

1. Prawo wnoszenia poprawek do projektu przysługuje każdemu członkowi danego organu samorządu.
2. Jeżeli do danej jednostki redakcyjnej projektu wniesiono kilka poprawek, przewodniczący posiedzenia w pierwszej kolejności poddaje pod głosowanie poprawki najdalej idące. Jeżeli nie można stwierdzić, która poprawka jest dalej idąca, o kolejności głosowania decyduje kolejność zgłoszenia poprawki.
3. Do momentu podjęcia uchwały wnioskodawca może wycofać wniesiony projekt uchwały.

§ 6c.

W przypadku, gdy zaistniały wątpliwości, czy wskutek przyjętych poprawek nie zachodzą sprzeczności pomiędzy poszczególnymi przepisami projektu lub wątpliwości co do zgodności projektu z powszechnie obowiązującym prawem, przewodniczący po-

siedzeniu może odroczyć rozpatrywanie projektu.

§ 6d.

Jeżeli w trakcie rozpatrywania projektu zgłoszony zostanie wniosek o jego odrzucenie jest on poddawany pod głosowanie w pierwszej kolejności.

§ 6e.

Przepisy § 6a – 6d stosuje się odpowiednio do postępowania z projektami stanowisk, o których mowa w § 2 ust. 2.

Rozdział II

Organy okręgowej izby radców prawnych

Oddział I

Rada okręgowej izby radców prawnych

§ 7.

Rada okręgowej izby radców prawnych, zwana dalej „radą”, wykonuje zadania wynikające z ustawy i uchwał Krajowego Zjazdu Radców Prawnych, Krajowej Rady Radców Prawnych oraz zgromadzenia okręgowej izby radców prawnych.

§ 8.

1. Pierwsze posiedzenie nowo wybranej rady zwołuje nowo wybrany dziekan rady, zwany dalej „dziekanem”, na dzień przypadający w terminie 14 dni od dnia zamknięcia zgromadzenia okręgowej izby radców prawnych, na którym wybrano nową radę.
2. Porządek pierwszego posiedzenia rady proponuje dziekan.
3. O terminie, miejscu i proponowanym porządku pierwszego posiedzenia rady zawiadamia się jej członków co najmniej na 3 dni przed posiedzeniem rady.
4. Wnioski w sprawie zmian w porządku pierwszego posiedzenia rady mogą być wnoszone przez członków rady. Wnioski te poddawane są pod głosowanie na początku posiedzenia.

§ 9.

Rada na pierwszym posiedzeniu w szczególności:

- 1) ustala liczbę osób wchodzących w skład prezydium rady;
- 2) dokonuje wyboru prezydium rady poprzez przeprowadzenie oddzielnego głosowania na funkcje: wicedziekana (wicedziekanów), skarbnika, sekretarza oraz członka (członków) prezydium rady.

§ 10.

1. Nie później niż na drugim posiedzeniu rada na wniosek dziekana określa zakres obowiązków:
 - 1) wicedziekana albo wicedziekanów, jeżeli wybrano więcej niż jednego wicedziekana;
 - 2) członków prezydium rady.
2. Określając zakres obowiązków wicedziekanów rada wyznacza wicedziekana do wykonywania obowiązków, o których mowa w § 22.

§ 11.

Rada dokonuje podziału obowiązków pomiędzy swoich członków.

§ 12.

1. Rada, w celu realizacji swoich zadań, może powołać stałe komisje.
2. W uchwale o powołaniu komisji rada określa zakres i zasady działania komisji oraz liczbę jej członków.
3. Po powołaniu komisji rada wybiera jej skład osobowy, w tym przewodniczącego komisji.
4. Członkami komisji mogą być również radcowie prawni niebędący członkami rady. Przewodniczącym komisji może być jedynie członek rady, chyba że rada postanowi inaczej.
- 4a. Członkami komisji, z wyjątkiem komisji właściwych do spraw aplikacji radcowskiej, mogą być również aplikanci radcowscy.
5. Rada może zlecić komisji sporządzenie opinii lub projektu stanowiska rady, co do wybranych zagadnień oraz określić termin ich przedłożenia.

§ 13.

1. Rada może powołać zespoły problemowe.
2. Członkami zespołu problemowego mogą być również osoby niebędące radcami prawnymi, których wiedza i umiejętności przydatne są w sprawach związanych z zakresem działania zespołu.
3. Rada określa termin zakończenia prac przez zespół problemowy.
4. Do zespołów problemowych przepisy § 12 ust. 2 - 5 stosuje się odpowiednio.

§ 14.

1. Rada ustala zasady i wysokość wynagrodzenia ryczałtowego, przyznawanych diet i zwrotu kosztów w stosunku do:
 - 1) dziekana, wicedziekana, sekretarza, skarbnika oraz członków prezydium rady;
 - 2) członków komisji, o których mowa w § 12;
 - 3) członków zespołów problemowych, o których mowa w § 13;
 - 4) członków okręgowej komisji rewizyjnej;
 - 5) przewodniczącego i członków okręgowego sądu dyscyplinarnego;
 - 6) rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców;
 - 7) pozostałych osób wykonujących zadania na rzecz organów samorządu radcowskiego.
2. Rada może w drodze uchwały przekazać uprawnienie do ustalenia wysokości wynagrodzenia ryczałtowego, przyznawanych diet i zwrotu kosztów w stosunku do osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2-7, prezydium rady.

§ 15.

1. Posiedzenia rady zwołuje dziekan nie rzadziej niż raz na kwartał.
2. Posiedzenie rady dziekan zwołuje z własnej inicjatywy lub na wniosek prezydium rady.
3. Na pisemny wniosek co najmniej 1/3 członków rady dziekan obowiązany jest zwołać posiedzenie rady w celu rozpatrzenia określonej sprawy. Zwołując posiedzenie w tym trybie, dziekan wyznacza termin posiedzenia tak, aby posiedzenie odbyło się w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w zdaniu pierwszym. Do tak zwołanego posiedzenia przepisy ust. 4 i 6 nie mają zastosowania.

4. Porządek posiedzenia rady proponuje dziekan.
5. O terminie, miejscu i proponowanym porządku posiedzenia rady zawiadamia się jej członków co najmniej na 7 dni przed posiedzeniem rady.
6. Wnioski w sprawie zmian w porządku posiedzenia rady mogą być wnoszone przez członków rady. Wnioski te poddawane są pod głosowanie na początku posiedzenia rady.

§ 16.

1. Posiedzeniu rady przewodniczy dziekan, wyznaczony przez niego wicedziekan albo inny członek rady.
2. W posiedzeniach rady mają prawo uczestniczyć bez prawa udziału w głosowaniu: przewodniczący okręgowego sądu dyscyplinarnego, przewodniczący okręgowej komisji rewizyjnej i rzecznik dyscyplinarny oraz inne osoby zaproszone przez dziekana rady.

§ 17.

1. Z przebiegu posiedzenia rady sporządza się protokół.
2. Protokół obejmuje krótki zapis przebiegu obrad. Do protokołu dołącza się treść podjętych uchwał oraz listę obecności zawierającą podpisy uczestników posiedzenia.
3. Protokół podpisuje osoba przewodnicząca posiedzeniu, sekretarz i protokolant.
4. Uwierzytelnione wyciągi z protokołu z posiedzenia rady zawierające uchwały rady, z zastrzeżeniem ust. 5, podpisują:
 - 1) dziekan i wicedziekan albo
 - 2) dwaj wicedziekani, albo
 - 3) dziekan i sekretarz, albo
 - 4) wicedziekan i sekretarz
5. Uwierzytelnione wyciągi z protokołu z posiedzenia rady zawierające uchwały rady w sprawach finansowych podpisują dziekan i skarbnik albo wicedziekan i skarbnik.

6. Skreśleń, poprawek lub uzupełnień w protokole dokonuje oraz wnioski w sprawie dokonania skreśleń, poprawek lub uzupełnień w protokole odrzuca osoba przewodnicząca posiedzeniu rady na wniosek osoby biorącej udział w posiedzeniu, o czym informuje członków rady na jej najbliższym posiedzeniu.
7. Skreślenia, poprawki lub uzupełnienia dokonane w protokole wymagają omówienia podpisanego przez osoby podpisujące protokół.
8. Odrzucony wniosek o dokonanie skreśleń, poprawek lub uzupełnień dołącza się do protokołu.
9. Protokół jest udostępniony członkom rady przed następnym posiedzeniem.

§ 18.

Odpisy uchwał rady przesyła się do wiadomości Krajowej Radzie Radców Prawnych oraz Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 19.

1. Rada ustala corocznie plan pracy i ocenia jego wykonanie.
2. Prezydium rady ustala plan dyżurów członków rady, w zależności od potrzeb.

§ 20.

1. Posiedzenia prezydium rady odbywają się w razie potrzeby, ale nie rzadziej niż raz na kwartał.
2. Do zadań prezydium rady należy w szczególności:
 - 1) przygotowywanie materiałów na posiedzenia rady;
 - 2) przygotowanie materiałów na zgromadzenia okręgowej izby radców prawnych;
 - 3) wykonywanie czynności przekazanych przez radę;
 - 4) nadzór nad komisjami stałymi i zespołami problemowymi;
 - 5) ustalanie struktury organizacyjnej biura rady, zasad zatrudniania i wynagradzania pracowników biura rady.
3. Do posiedzeń prezydium rady przepisy § 15 ust. 3-6, § 16 oraz § 17 stosuje się odpowiednio.

§ 21.

1. Dziekan kieruje pracami rady oraz reprezentuje radę na zewnątrz, a w szczególności:
 - 1) zwołuje posiedzenia rady i prezydium rady;
 - 2) proponuje porządek posiedzeń rady oraz prezydium rady;
 - 3) opracowuje projekt podziału obowiązków pomiędzy członków rady oraz prezydium rady;
 - 4) kieruje do członków rady sprawy do załatwienia;
 - 5) opracowuje projekt rocznego planu pracy rady.
2. Dziekan może powierzyć wicedzekanowi wykonanie czynności mieszczącej się w zakresie jego kompetencji.

§ 22.

1. W razie wygaśnięcia mandatu lub trwałej niemożności pełnienia funkcji przez dziekana, jego obowiązki wykonuje wicedziekan. Jeżeli w radzie wybrano więcej niż jednego wicedziekana, obowiązki dziekana wykonuje wicedziekan wyznaczony przez radę w trybie §10 ust. 2.
2. Wicedziekan wykonuje obowiązki dziekana do czasu wyboru nowego dziekana.
3. W razie przejściowej przeszkody w wykonywaniu obowiązków przez dziekana obowiązki dziekana wykonuje wicedziekan, a jeśli w radzie wybrano więcej niż jednego wicedziekana – wicedziekan wyznaczony przez dziekana. Gdy dziekan nie jest w stanie wyznaczyć wicedziekana, stosuje się ust. 1.

§ 23.

Sekretarz rady odpowiada za:

- 1) wykonywanie uchwał rady i prezydium rady, z zastrzeżeniem § 5;
- 2) sprawowanie nadzoru nad pracą biura rady i zgłaszanie w tej mierze dziekanowi odpowiednich wniosków;
- 3) sporządzanie protokołów posiedzeń rady i jej prezydium;
- 4) prowadzenie list radców prawnych, aplikantów radcowskich oraz prawników zagranicznych;
- 5) redagowanie komunikatów oraz obwieszczeń rady i jej prezydium;

- 6) załatwianie skarg i wniosków dotyczących okręgowej izby radców prawnych;
- 7) koordynowanie działań organów rady;
- 8) informowanie rady o stanie wykonywania uchwał rady i jej prezydium;
- 9) opracowywanie projektów uchwał rady i jej prezydium;
- 10) załatwianie innych spraw zleconych przez dziekana.

§ 24.

Skarbnik rady odpowiada za gospodarkę finansową rady, a w szczególności:

- 1) przygotowuje projekt budżetu okręgowej izby radców prawnych;
- 2) przygotowuje projekt sprawozdania z wykonania budżetu;
- 3) nadzoruje księgowość i sprawozdawczość finansową okręgowej izby radców prawnych;
- 4) odpowiada za egzekwowanie należności okręgowej izby radców prawnych;
- 5) opiniuje i przedstawia radzie wnioski dotyczące umorzenia należności okręgowej izby radców prawnych.

§ 25.

W razie przejściowej przeszkody w pełnieniu funkcji przez sekretarza rady lub skarbnika rady, rada wyznacza zastępcę spośród członków rady na czas trwania przeszkody.

§ 26.

1. Rada prowadzi działalność finansową i gospodarczą w ramach rocznego budżetu uchwalonego przez zgromadzenie okręgowej izby radców prawnych.
2. Uchwalenie projektu budżetu na dany rok powinno nastąpić do dnia 31 marca tego roku.
3. Do czasu uchwalenia budżetu na dany rok, rada działa na podstawie projektu budżetu (prowizorium), który odpowiada wpływom i wydatkom rady za odpowiedni okres roku ubiegłego.
4. Rada może dokonywać w budżecie odpowiednich przesunięć środków pod warunkiem pokrycia wydatków uzyskiwanymi wpływami.

§ 27.

1. Zaciąganie przez okręgową izbę radców prawnych zobowiązań przekraczających zakres zwykłego zarządu następuje na podstawie uchwały rady.
2. Akceptacja dokumentów księgowych wymaga podpisu skarbnika lub upoważnionego przez niego członka rady.

§ 28.

1. Obsługę administracyjną rady, stałych komisji rady, zespołów problemowych, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowego sądu dyscyplinarnego oraz okręgowego zespołu wizytatorów zapewnia biuro rady.
2. Czynności pracodawcy wobec pracowników biura rady wykonuje dziekan albo upoważniony przez niego członek prezydium rady.
3. Strukturę organizacyjną oraz zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników biura rady ustala prezydium rady.

Oddział II

Okręgowa Komisja Rewizyjna

§ 29.

1. Przewodniczącego okręgowej komisji rewizyjnej, zwanej dalej „komisją rewizyjną”, oraz zastępcę przewodniczącego komisji rewizyjnej wybiera komisja spośród swoich członków na pierwszym posiedzeniu. Pierwsze posiedzenie komisji rewizyjnej zwołuje dziekan w terminie 21 dni od dnia zakończenia zgromadzenia okręgowej izby radców prawnych.
2. Przewodniczący komisji rewizyjnej lub zastępca z upoważnienia przewodniczącego kieruje jej pracami oraz reprezentuje komisję na zewnątrz, a w szczególności:
 - 1) sporządza plan pracy komisji rewizyjnej i czuwa nad jego realizacją;
 - 2) dokonuje podziału obowiązków pomiędzy członków komisji rewizyjnej;
 - 3) zwołuje posiedzenia komisji rewizyjnej i przewodniczy im;
 - 4) przedstawia w imieniu komisji rewizyjnej informacje na posiedzeniach rady.

3. Przewodniczący komisji rewizyjnej może powierzyć zastępcy przewodniczącego wykonanie czynności mieszczącej się w zakresie jego kompetencji.
4. W razie wygaśnięcia mandatu lub trwałej niemożności pełnienia funkcji przez przewodniczącego komisji rewizyjnej, obowiązki przewodniczącego wykonuje zastępca przewodniczącego.

§ 30.

Komisja rewizyjna wykonuje swoje zadania przez kontrolę polegającą na:

- 1) opiniowaniu sprawozdań finansowych rady;
- 2) badaniu dokumentów dotyczących działalności gospodarczej i finansowej rady.

§ 31.

Posiedzenia komisji rewizyjnej odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

§ 32.

1. Kontrolę przeprowadza zespół w składzie co najmniej trzech członków komisji rewizyjnej, wybranych przez komisję, w tym przewodniczącego lub zastępcę przewodniczącego komisji rewizyjnej.
2. W przypadkach szczególnych kontrolę może przeprowadzić sam przewodniczący komisji rewizyjnej.

§ 33.

1. Z przeprowadzonej kontroli oraz posiedzenia komisji rewizyjnej sporządza się protokół.
2. Protokół z kontroli powinien zawierać ustalenia, wnioski i zalecenia.
3. Protokół z kontroli podpisują członkowie zespołu, którzy przeprowadzili kontrolę. Jeżeli członek zespołu odmawia podpisania protokołu lub nie może go podpisać, przewodniczący komisji rewizyjnej zaznacza w protokole przyczynę braku podpisu. Jeżeli członek zespołu odmawia podpisania protokołu – składa zdanie odrębne; jeśli członek zespołu nie może podpisać protokołu, przewodniczący komisji rewizyjnej zaznacza w protokole przyczynę braku podpisu.
4. Protokół z kontroli rozpatrywany jest na posiedzeniu komisji rewizyjnej.

5. Po rozpatrzeniu protokołu z kontroli komisja rewizyjna podejmuje uchwałę zawierającą ustalenia, wnioski i zalecenia.
6. Uchwałę, o której mowa w ust. 5, przewodniczący komisji rewizyjnej przekazuje prezydium rady.
7. Rozpatrzenie uchwały, o której mowa w ust. 5, powinno nastąpić na najbliższym posiedzeniu rady przypadającym po dniu jej przekazania lub na następnym posiedzeniu rady.

§ 34.

Komisja rewizyjna może powoływać ekspertów.

§ 35.

Członkowie prezydium rady oraz pracownicy biura rady udzielają komisji rewizyjnej na jej pisemny wniosek ustnych lub pisemnych wyjaśnień.

Rozdział III **Organy Krajowej Izby Radców Prawnych**

Oddział I **Krajowa Rada Radców Prawnych**

§ 36.

Krajowa Rada Radców Prawnych, zwana dalej „Krajową Radą”, wykonuje obowiązki wynikające z ustawy i uchwał Krajowego Zjazdu Radców Prawnych.

§ 37.

Pierwsze posiedzenie nowo wybranej Krajowej Rady zwołuje nowo wybrany Prezes Krajowej Rady, zwany dalej „Prezesem”, na dzień przypadający w terminie 14 dni od dnia zakończenia Krajowego Zjazdu Radców Prawnych, na którym wybrano nową Krajową Radę.

Porządek pierwszego posiedzenia proponuje Prezes.

O terminie, miejscu i proponowanym porządku pierwszego posiedzenia Krajowej Rady zawiadamia się jej członków co najmniej na 3 dni przed posiedzeniem Krajowej Rady.

Wnioski w sprawie zmian w porządku pierwszego posiedzenia Krajowej Rady mogą być wnoszone przez członków Krajowej Rady. Wnioski te poddawane są pod głosowanie na początku posiedzenia Krajowej Rady.

§ 38.

Krajowa Rada na pierwszym posiedzeniu w szczególności:

- 1) ustala liczbę osób wchodzących w skład Prezydium Krajowej Rady;
- 2) dokonuje wyboru Prezydium Krajowej Rady poprzez przeprowadzenie oddzielnego głosowania na funkcje: wiceprezesa (wiceprezesów), skarbnika, sekretarza oraz członka (członków) Prezydium Krajowej Rady.

§ 39.

Krajowa Rada ustala regulamin obrad Krajowej Rady.

§ 40.

1. Krajowa Rada w terminie 3 miesięcy od dnia rozpoczęcia kadencji powołuje stałe komisje.
2. W uchwale o powołaniu komisji Krajowa Rada określa zakres i zasady działania komisji oraz jej skład liczbowy. W skład komisji wchodzi od 3 do 7 członków.
3. Po powołaniu komisji Krajowa Rada wybiera jej skład osobowy, w tym przewodniczącego komisji.
4. Członkami komisji mogą być również radcowie prawni niebędący członkami Krajowej Rady. Przewodniczącym komisji może być jedynie członek Krajowej Rady, chyba że Krajowa Rada postanowi inaczej.
5. Krajowa Rada może zlecić komisji sporządzenie opinii lub projektu stanowiska Krajowej Rady co do wybranych zagadnień oraz określić termin ich przedłożenia.
6. Komisje składają Krajowej Radzie półroczne sprawozdania ze swojej działalności.
7. Plany i harmonogramy prac komisji na okresy półroczne ustala przewodniczący komisji, a zatwierdza Prezydium Krajowej Rady.

8. Plany i harmonogramy prac komisji na okresy roczne uchwała komisja, a zatwierdza Prezydium Krajowej Rady.

§ 40a.

1. Krajowa Rada może tworzyć komitety stałe, w szczególności w celu wykonywania przez nie zadań związanych z koordynowaniem działalności okręgowych izb radców prawnych.
2. W celu wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1, każdy komitet stały w zakresie swojej właściwości zapewnia:
 - 1) wymianę informacji pomiędzy okręgowymi izbami radców prawnych oraz okręgowymi izbami radców prawnych a Krajową Radą co do sposobu rozwiązywania wybranych problemów;
 - 2) uzgadnianie optymalnych sposobów i terminów wdrażania wspólnych rozwiązań standardowych i jednolitych w skali kraju;
 - 3) sygnalizowanie potrzeby wydawania nowych regulacji i zmian w dotychczasowych regulacjach;
 - 4) konsultowanie projektów rozwiązań standaryzujących i ujednociających działalność izb.
3. W skład komitetu stałego wchodzi po jednym przedstawicielu z każdej okręgowej izby radców prawnych wskazanym przez dziekana. Funkcję przewodniczącego komitetu stałego pełni członek Prezydium Krajowej Rady wskazany na wniosek Prezesa Krajowej Rady w uchwale o utworzeniu komitetu.
4. Posiedzenia komitetu stałego zwołuje przewodniczący komitetu nie rzadziej niż raz na kwartał.

§ 41.

1. Krajowa Rada może powołać zespoły problemowe.
2. Członkami zespołu problemowego mogą być również osoby niebędące radcami prawnymi, których wiedza i umiejętności przydatne są w sprawach związanych z zakresem działania zespołu.
3. Krajowa Rada określa termin zakończenia prac przez zespół problemowy.

4. Do zespołów problemowych przepisy § 40 ust. 2 zd. 1 oraz ust. 3-5 stosuje się odpowiednio.

§ 42.

1. Krajowa Rada ustala zasady i wysokość wynagrodzenia ryczałtowego, przyznawanych diet i zwrotu kosztów w stosunku do:
 - 1) Prezesa, wiceprezesa, sekretarza, skarbnika i pozostałych członków Prezydium Krajowej Rady;
 - 2) członków komisji, o których mowa w § 40;
 - 3) członków zespołów problemowych, których mowa w § 41;
 - 4) członków Wyższej Komisji Rewizyjnej;
 - 5) przewodniczącego i członków okręgowego sądu dyscyplinarnego;
 - 6) Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców;
 - 7) pozostałych osób wykonujących zadania na rzecz samorządu radcowskiego w ramach Krajowej Rady.
2. Krajowa Rada może w drodze uchwały przekazać uprawnienie do ustalenia wysokości wynagrodzenia ryczałtowego, przyznawanych diet i zwrotu kosztów w stosunku do osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2-7, Prezydium Krajowej Rady.

§ 43.

1. Posiedzenia Krajowej Rady zwołuje Prezes nie rzadziej niż raz na kwartał.
2. Posiedzenie Krajowej Rady Prezes zwołuje z własnej inicjatywy lub na wniosek Prezydium Krajowej Rady.
3. Na pisemny wniosek co najmniej 1/3 członków Krajowej Rady Prezes obowiązany jest zwołać posiedzenie Krajowej Rady w celu rozpatrzenia określonej sprawy. Zwołując posiedzenie w tym trybie, Prezes wyznacza termin posiedzenia tak, aby posiedzenie odbyło się w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w zdaniu pierwszym. Do tak zwołanego posiedzenia przepisy ust. 4 i 6 nie mają zastosowania.
4. Porządek posiedzenia Krajowej Rady proponuje Prezes.

5. O terminie, miejscu i proponowanym porządku posiedzenia Krajowej Rady zawiadamia się jej członków co najmniej na 10 dni przed posiedzeniem.
6. Wnioski w sprawie zmian w porządku posiedzenia Krajowej Rady mogą być wnoszone przez członków Krajowej Rady. Wnioski te poddawane są pod głosowanie na początku posiedzenia.

§ 44.

1. Posiedzeniu Krajowej Rady przewodniczy Prezes albo wyznaczony przez niego wiceprezes.
2. W posiedzeniach Krajowej Rady mają prawo uczestniczyć bez prawa udziału w głosowaniu: Przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej i Główny Rzecznik Dyscyplinarny oraz inne osoby zaproszone przez Prezesa Krajowej Rady.

§ 45.

1. Z przebiegu posiedzenia Krajowej Rady sporządza się protokół oraz sprawozdanie stenograficzne.
2. Sprawozdanie stenograficzne obejmuje pełny zapis przebiegu obrad.
3. Protokół obejmuje krótki zapis przebiegu obrad. Do protokołu dołącza się treść podjętych uchwał oraz listę obecności zawierającą podpisy uczestników posiedzenia.
4. Protokół podpisuje osoba przewodnicząca posiedzeniu, sekretarz i protokolant.
5. Uwierzytelnione wyciągi z protokołu z posiedzenia Krajowej Rady zawierające uchwały Krajowej Rady, z zastrzeżeniem ust. 6, podpisują:
 - 1) Prezes i wiceprezes albo
 - 2) dwaj wiceprezesi, albo
 - 3) Prezes i sekretarz, albo
 - 4) wiceprezes i sekretarz.
6. Uwierzytelnione wyciągi z protokołu z posiedzenia Krajowej Rady zawierające uchwały Krajowej Rady w sprawach finansowych podpisują Prezes i skarbnik albo wiceprezes i skarbnik.

7. Skreśleń, poprawek lub uzupełnień w protokole dokonuje oraz wnioski w sprawie dokonania skreśleń, poprawek lub uzupełnień w protokole odrzuca osoba przewodnicząca posiedzeniu Krajowej Rady na wniosek osoby biorącej udział w posiedzeniu, o czym informuje członków Krajowej Rady na jej najbliższym posiedzeniu.
8. Skreślenia, poprawki lub uzupełnienia dokonane w protokole wymagają omówienia podpisanego przez osoby podpisujące protokół.
9. Odrzucony wniosek o dokonanie skreśleń, poprawek lub uzupełnień dołącza się do protokołu.
10. Protokół jest udostępniony członkom Krajowej Rady przed następnym posiedzeniem.

§ 46.

1. Krajowa Rada uchwała roczny plan pracy i ocenia jego wykonanie.
2. Krajowa Rada ocenia stan wykonania uchwał Krajowego Zjazdu Radców Prawnych.

§ 47.

Informację, o której mowa w art. 46 ustawy, Krajowa Rada przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 31 marca każdego roku.

§ 48.

1. Posiedzenia Prezydium Krajowej Rady odbywają się nie rzadziej niż raz w miesiącu.
2. Prezydium Krajowej Rady składa Krajowej Radzie odpowiednio do dnia 31 marca i dnia 30 września każdego roku sprawozdanie ze swojej działalności w poprzednim półroczu.
3. Do posiedzeń Prezydium Krajowej Rady przepisy § 43 ust. 3-6, § 44 oraz § 45 stosuje się odpowiednio.

§ 49.

1. Prezes kieruje pracami Krajowej Rady oraz reprezentuje Krajową Radę ma zewnątrz, a w szczególności:
 - 1) zwołuje posiedzenia Krajowej Rady i Prezydium Krajowej Rady;

- 2) proponuje porządek dzienny posiedzeń Krajowej Rady oraz prezydium Krajowej Rady;
 - 3) opracowuje projekt podziału obowiązków pomiędzy członków Krajowej Rady oraz Prezydium Krajowej Rady;
 - 4) kieruje do członków Krajowej Rady sprawy do załatwienia;
 - 5) opracowuje projekt rocznego planu pracy Krajowej Rady;
 - 6) opracowuje projekt podziału obowiązków pomiędzy wiceprezesów.
2. Prezes może powierzyć wiceprezesowi wykonanie czynności mieszczącej się w zakresie jego kompetencji.

§ 50.

Jeżeli w Krajowej Radzie wybrano więcej niż jednego wiceprezesa, zakres obowiązków każdego z nich ustala Krajowa Rada na wniosek Prezesa. Określając zakres obowiązków wiceprezesów, Krajowa Rada wyznacza wiceprezesa do wykonywania obowiązków, o których mowa w § 51.

§ 51.

1. W razie wygaśnięcia mandatu lub trwałej niemożności pełnienia funkcji przez Prezesa, jego obowiązki wykonuje wiceprezes. Jeżeli w Krajowej Radzie wybrano więcej niż jednego wiceprezesa, obowiązki Prezesa wykonuje wiceprezes wyznaczony przez Krajową Radę w trybie § 50 zdanie drugie.
2. Wiceprezes wykonuje obowiązki Prezesa do czasu wyboru nowego Prezesa.
3. W razie przejściowej przeszkody w wykonywaniu obowiązków przez Prezesa obowiązki Prezesa wykonuje wiceprezes, a jeśli w Prezydium Krajowej Rady wybrano więcej niż jednego wiceprezesa – wiceprezes wyznaczony przez Prezesa. Gdy Prezes nie jest w stanie wyznaczyć wiceprezesa stosuje się ust. 1.

§ 52.

Sekretarz Krajowej Rady odpowiada za:

- 1) wykonywanie uchwał Krajowej Rady i Prezydium Krajowej Rady, z zastrzeżeniem § 5;

- 2) sprawowanie nadzoru nad pracą Biura Krajowej Rady i zgłaszanie w tej mierze Prezesowi odpowiednich wniosków;
- 3) sporządzanie protokołów posiedzeń Krajowej Rady i jej Prezydium;
- 4) redagowanie komunikatów Krajowej Rady i jej Prezydium;
- 5) nadzorowanie sprawozdawczości Krajowej Rady i jej Prezydium;
- 6) udzielanie informacji o pracach Prezydium Krajowej Rady organom samorządu radców prawnych;
- 7) opracowywanie projektów uchwał Krajowej Rady i jej Prezydium;
- 8) analizowanie odwołań od uchwał rad okręgowych izb radców prawnych;
- 9) załatwianie skarg i wniosków dotyczących Krajowej Rady.

§ 53.

Skarbnik Krajowej Rady odpowiada za gospodarkę finansową Krajowej Rady, a w szczególności:

- 1) przygotowuje projekt budżetu Krajowej Rady;
- 2) przygotowuje projekt zasad gospodarki finansowej samorządu radców prawnych;
- 3) przygotowuje projekt sprawozdania z wykonania budżetu;
- 4) nadzoruje księgowość i sprawozdawczość finansową Krajowej Rady;
- 5) odpowiada za egzekwowanie należności Krajowej Rady;
- 6) opiniuje i przedstawia Krajowej Radzie wnioski dotyczące umorzenia należności Krajowej Rady.

§ 54.

W razie przejściowej przeszkody w pełnieniu funkcji przez sekretarza Krajowej Rady lub skarbnika Krajowej Rady, Krajowa Rada wyznacza zastępcę spośród członków Krajowej Rady na czas trwania przeszkody.

§ 55.

1. Krajowa Rada prowadzi działalność finansową w ramach rocznego budżetu, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Uchwalenie budżetu Krajowej Rady na dany rok powinno nastąpić do dnia 31 marca tego roku.
3. Do czasu uchwalenia budżetu na dany rok Krajowa Rada działa na podstawie projektu budżetu, który odpowiada wpływom i wydatkom Krajowej Rady za odpowiedni okres roku poprzedniego.

§ 56.

1. Zaciąganie przez Krajową Radę zobowiązań przekraczających zakres zwykłego zarządu następuje na podstawie uchwały Krajowej Rady.
2. Akceptacja dokumentów księgowych wymaga podpisu skarbnika lub upoważnionego przez niego członka Krajowej Rady.
3. Zasady opracowywania projektu budżetu Krajowej Rady określa Prezydium Krajowej Rady.

§ 57.

1. Przy Krajowej Radzie działa Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji, zwany dalej „Ośrodkiem”.
2. Krajowa Rada określa regulamin funkcjonowania, programy na okres kadencji oraz roczne plany pracy Ośrodka.
3. Środki finansowe przeznaczone na działalność Ośrodka uchwała się jako oddzielną pozycję budżetu rocznego Krajowej Rady.
4. Krajowa Rada powołuje Radę Programową Ośrodka w składzie od 3 do 7 członków. Przewodniczącym Rady Programowej Ośrodka jest wiceprezes Krajowej Rady. W skład Rady Programowej mogą wchodzić osoby, nie będące radcami prawnymi.
5. Pracami Ośrodka kieruje powołany przez Krajową Radę Kierownik Ośrodka. Prezydium Rady powołuje współpracowników Kierownika Ośrodka oraz ekspertów.
6. Do zadań Rady Programowej należy ustalanie planów pracy Ośrodka.
7. Do zadań Kierownika Ośrodka należy w szczególności:
 - 1) przedkładanie Krajowej Radzie wyników prowadzonych badań oraz wniosków z nich płynących;
 - 2) przedkładanie Krajowej Radzie propozycji opinii do projektów aktów prawnych, opiniowanych przez Krajową Radę na podstawie art. 60 pkt 2 ustawy;

- 3) przedkładanie Krajowej Radzie projektów aktów prawnych;
 - 4) przedkładanie Krajowej Radzie raz na kwartał sprawozdań z działalności Ośrodka oraz składanie wniosków w sprawie budżetu, niezbędnego dla realizacji jego zadań wynikających z planów pracy, o których mowa w ust. 2;
 - 5) współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie realizacji planów pracy Ośrodka, o których mowa w ust. 2;
 - 6) współpraca z komisjami, o których mowa w § 40, oraz zespołami, o których mowa w § 41, w zakresie realizacji planów pracy Ośrodka, o których mowa w ust. 2.
8. Prezydium Krajowej Rady ustala zasady wynagradzania, zasady zwrotu kosztów i wysokość diet dla członków Rady Programowej Ośrodka oraz Kierownika Ośrodka.

§ 58.

1. Przy Krajowej Radzie działa Centrum Szkolenia Ustawicznego Radców Prawnych, zwane dalej „Centrum”.
2. Krajowa Rada określa programy na okres kadencji oraz roczne plany pracy Centrum.
3. Środki finansowe przeznaczone na działalność Centrum uchwała się jako oddzielną pozycję budżetu rocznego Krajowej Rady.
4. Krajowa Rada powołuje Radę Programową Centrum, w składzie od 3 do 7 członków. W skład Rady Programowej Centrum mogą wchodzić również osoby nie będące radcami prawnymi, reprezentujące instytucje wymiaru sprawiedliwości, środowiska naukowe oraz inne samorządy prawnicze.
5. Krajowa Rada powołuje Kierownika Centrum.
6. Prezydium Krajowej Rady ustala zasady wynagradzania, zasady zwrotu kosztów i wysokość diet dla członków Rady Programowej Centrum oraz Kierownika Centrum.
7. Regulamin funkcjonowania Centrum w tym zadania Rady Programowej Centrum i Kierownika Centrum określa Krajowa Rada.

§ 59.

1. Obsługę administracyjną Krajowej Rady, stałych komisji Krajowej Rady, zespołów problemowych, Wyższej Komisji Rewizyjnej, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz Krajowego Zespołu Wizytatorów zapewnia Biuro Krajowej Rady.

2. Czynności pracodawcy wobec pracowników Biura Krajowej Rady wykonuje Prezes albo upoważniony przez niego członek Prezydium Krajowej Rady.
3. Strukturę organizacyjną oraz zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników Biura Krajowej Rady ustala Prezydium Krajowej Rady.

§ 59a.

Prezydium Krajowej Rady w razie potrzeby ogłasza tekst jednolity uchwały Krajowego Zjazdu Radców Prawnych, Krajowej Rady i Prezydium Krajowej Rady.

Oddział II Wyższa Komisja Rewizyjna

§ 60.

1. Przewodniczącego Wyższej Komisji Rewizyjnej, dwóch zastępców Przewodniczącego oraz sekretarza Wyższej Komisji Rewizyjnej wybiera Komisja spośród swoich członków na pierwszym posiedzeniu. Pierwsze posiedzenie komisji rewizyjnej zwołuje Prezes w terminie 21 dni od daty zakończenia Krajowego Zjazdu Radców Prawnych.
2. W razie wygaśnięcia mandatu lub trwałej niemożności pełnienia funkcji przez Przewodniczącego Wyższej Komisji Rewizyjnej, obowiązki Przewodniczącego wykonuje zastępca Przewodniczącego wskazany przez Komisję.
3. Do Wyższej Komisji Rewizyjnej przepisy § 29 ust. 2 i 3 oraz § 30-35 stosuje się odpowiednio. Załącznik do uchwały Nr 38/VIII/2011 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 21 maja 2011 r.

Uchwała Nr 39/VIII/2011 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 21 maja 2011 r.

w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej

Na podstawie § 59a Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów stanowiącego załącznik do uchwały Nr 34/VII/2008 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 26 września 2008 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów, uchwała się, co następuje:

§ 1.

Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w załączniku do niniejszej uchwały ogłasza tekst jednolity Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 90/VII/2009 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 17 października 2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, uwzględniający zmiany wprowadzone:

- 1) uchwałą Nr 32/VIII/2011 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 12 lutego 2011 r. w sprawie zmiany Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej;
- 2) uchwałą Nr 37/VIII/2011 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 12 kwietnia 2011 r. w sprawie zmiany Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej;
- 3) uchwałą Nr 42/VIII/2011 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 maja 2011 r. w sprawie zmiany Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej oraz programu aplikacji.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz
Krajowej Rady Radców Prawnych
Ewa Stompor-Nowicka

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Dariusz Salajewski

Uchwała Nr 38/VIII/2011 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 21 maja 2011 r.

w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego programu aplikacji

Na podstawie § 59a Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów stanowiącego załącznik do uchwały Nr 34/VII/2008 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 26 września 2008 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów, uchwała się, co następuje:

§ 1.

Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w załączniku do niniejsze uchwały ogłasza tekst jednolity programu aplikacji, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 96/VII/2009 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 27 listopada 2009 r. w sprawie programu aplikacji, uwzględniający zmiany wprowadzone:

- 1) uchwałą Nr 132/VII/2010 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 18 czerwca 2010 r. zmieniającą uchwałę w sprawie programu aplikacji;
- 2) uchwałą Nr 42/VIII/2011 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 maja 2011 r. w sprawie zmiany Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej oraz programu aplikacji.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz
Krajowej Rady Radców Prawnych
Ewa Stompor-Nowicka

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Dariusz Salajewski

Załącznik
do uchwały Nr 39/VIII/2011
Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych
z dnia 21 maja 2011 r.

REGULAMIN odbywania aplikacji radcowskiej

I. Postanowienia ogólne.

§ 1.

1. Niniejszy Regulamin odbywania aplikacji radcowskiej, zwany dalej „Regulaminem”, określa zasady odbywania przez aplikantów radcowskich, zwanych dalej „aplikantami”, szkolenia zawodowego – mającego na celu przygotowanie do samodzielnego świadczenia pomocy prawnej i wykonywania zawodu radcy prawnego – zwanego dalej „szkoleniem”.
2. Celem szkolenia jest w szczególności:
 - 1) pogłębienie i aktualizacja wiedzy prawniczej;
 - 2) praktyczne zaznajomienie aplikantów z zasadami wykonywania zawodu radcy prawnego i czynnościami wchodzącymi w jego zakres oraz przygotowanie do prowadzenia samodzielnej praktyki zawodowej;
 - 3) zaznajamianie aplikanta z zasadami etyki zawodowej zobowiązującymi radcę prawnego do godnego wykonywania zawodu jako zawodu zaufania publicznego;
 - 4) należyte przygotowanie aplikantów do egzaminu zawodowego określonego Ustawą.
3. Przez użyte w Regulaminie terminy i określenia rozumie się:
 - 1) Ustawa – ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r., Nr 126, poz. 1059 z późn. zm.);
 - 2) Krajowa Rada – Krajową Radę Radców Prawnych;
 - 3) Rada – radę okręgowej izby radców prawnych właściwej dla prowadzenia aplikacji;

- 4) program aplikacji – wykaz zajęć i praktyk, składających się na szkolenie oraz minimalny wymiar czasowy tych zajęć;
- 5) zajęcia aplikantów – zajęcia w formie wykładów lub ćwiczeń oraz praktyki objęte programem aplikacji;
- 6) plan szkolenia – szczegółowy plan zajęć aplikantów organizowanych przez Radę, zgodnie z programem aplikacji;
- 6a) kolokwium – sprawdzian z przedmiotu przewidzianego programem aplikacji na dany rok¹³⁸;
- 7) Dziekan – także wicedziekana Rady, odpowiedzialnego za nadzór nad prowadzeniem aplikacji;
- 8) kierownik szkolenia – osobę, której Rada powierzyła kierownictwo organizacyjne i administracyjne prowadzenia aplikacji, a także jej zastępcę;
- 9) uchylony¹³⁹;
- 10) Komisja do spraw aplikacji Rady – komisję powołaną zgodnie z przepisami Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów;
- 11) wymiar czasowy zajęć – czas zajęć aplikantów określony w jednostkach dziennych lub godzinowych;
- 12) jednostka godzinowa zajęć – moduł 45-minutowy;
- 13) rok szkoleniowy – okres pomiędzy 1 stycznia i 31 grudnia danego roku.

§ 2.

1. Aplikacja prowadzona jest przez Rady.
2. Aplikacja radcowska trwa trzy lata.
3. Aplikacja rozpoczyna się po uzyskaniu wpisu na listę aplikantów i złożeniu przez aplikanta ślubowania.

138. Dodany przez § 1 pkt 1 lit. a uchwały Nr 37/VIII/2011 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 12 kwietnia 2011 r. w sprawie zmiany Regulaminu aplikacji radcowskiej.

139. Przez § 1 pkt 1 lit. b uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

§ 3.

1. Aplikacja jest odpłatna. Wysokość opłaty rocznej określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.
2. Obowiązek ponoszenia opłat obciąża aplikanta.
3. Aplikanci zobowiązani są do uiszczenia opłaty rocznej za każdy rok szkolenia w terminie określonym uchwałą Rady.
4. Rada może zwolnić aplikanta od ponoszenia opłaty rocznej w całości lub w części, a także odroczyć jej płatność lub rozłożyć ją na raty. Zasady zwalniania aplikantów z opłat, a także odraczania płatności i rozkładania na raty określa uchwała Krajowej Rady.

II. Postanowienia dotyczące statusu aplikanta i wykonywania funkcji patrona.

§ 4.

1. Rada podejmuje uchwałę w przedmiocie wpisu na listę aplikantów na podstawie wniosku osoby ubiegającej się o wpis, zgodnie z przepisami Ustawy. Prowadzenie list aplikantów reguluje uchwała Krajowej Rady.
2. Aplikanci mają obowiązek uiszczania składki związanej z przynależnością do samorządu zawodowego. Wysokość składki określa uchwała Krajowej Rady.

§ 5.

1. Aplikant obowiązany jest do:
 - 1) uczestniczenia w zajęciach aplikantów przewidzianych planem szkolenia;
 - 2) doskonalenia umiejętności zawodowych pod patronatem radcy prawnego;
 - 3) przystępowania w terminach ustalonych w planie szkolenia do kolokwii, złożenia ich z wynikiem pozytywnym oraz uzyskania zaliczenia zajęć, najpóźniej do dnia rozpoczęcia zajęć na kolejnym roku szkolenia;
 - 4) samodzielnego pogłębiania wiedzy prawniczej i praktycznych umiejętności zawodowych;
 - 5) przestrzegania postanowień Regulaminu.

2. Rada zawiera z aplikantem umowę określającą prawa i obowiązki związane z odbywaniem aplikacji. Wzór umowy określi Prezydium Krajowej Rady w drodze uchwały.

§ 6.

Udzielając aplikantowi upoważnienia do zastępstwa w sprawie, radca prawny zobowiązany jest omówić z nim sprawę i wiążące się z nią zagadnienia prawne oraz wnioski, jakie aplikant ma zgłosić na rozprawie.

§ 7.

Praca zawodowa wykonywana przez aplikanta nie może zwalniać z wypełniania obowiązków aplikanta ani naruszać wymogów wynikających z zasad etyki zawodowej.

§ 8.

Aplikant powinien brać czynny udział w życiu samorządu i przyjmować na siebie obowiązki, które w tym zakresie może mu zlecać Dziekan lub z jego upoważnienia kierownik szkolenia.

§ 9.

1. Aplikanci wybierają spośród siebie starostę, który utrzymuje stały kontakt z Radą, Komisją do spraw aplikacji Rady, kierownikiem szkolenia oraz innymi osobami uczestniczącymi w prowadzeniu aplikacji.
2. W izbach, w których istnieją grupy aplikantów, każda z grup wybiera swojego starostę.

§ 10.

Do zadań starosty należy w szczególności:

- 1) przedstawianie Radzie uwag i wniosków dotyczących zajęć aplikantów i innych spraw związanych z odbywaniem aplikacji;
- 2) organizowanie samopomocy koleżeńskiej i działanie na rzecz integracji aplikantów;
- 3) przedstawianie wniosków dotyczących programu aplikacji i jego realizacji.

§ 11.

1. Aplikant odbywa aplikację pod kierunkiem patrona.
2. Patronem aplikanta może być radca prawny, który łącznie spełnia następujące warunki:
 - 1) jest wpisany na listę radców prawnych i wykonuje zawód radcy prawnego co najmniej przez 4 lata;
 - 2) nie został ukarany orzeczeniem sądu dyscyplinarnego;
 - 3) nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne;
 - 4) nie zalega z płatnością składek członkowskich za okres dłuższy niż 3 miesiące;
 - 5) wyraził zgodę na podjęcie się obowiązków patrona i złożył oświadczenie, iż znane mu są obowiązki patrona.
3. Patrona wyznacza Rada, kierując się następującymi zasadami:
 - 1) w pierwszej kolejności patronem aplikanta winien zostać radca prawny, u którego – względnie w jednostce organizacyjnej zatrudniającej danego radcę – aplikant jest zatrudniony lub współpracuje na podstawie umowy cywilnoprawnej, z zachowaniem wymogów, o których mowa w ust. 2;
 - 2) w innych przypadkach patronem aplikanta winien zostać czynny zawodowo radca prawny, z zachowaniem wymogów, o których mowa w ust. 2.
4. Patronat nad aplikantem może także sprawować radca prawny wpisany na listę radców prawnych w innej izbie niż aplikant, o ile spełnia warunki określone w ust. 2 i 3 i jest to uzasadnione względami zawodowymi lub szkoleniowymi. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, wymagane jest przedłożenie pisemnego oświadczenia kandydata na patrona o spełnieniu wymogów określonych w ust. 2.
5. W trakcie aplikacji możliwa jest zmiana patrona. Do wniosku o zmianę patrona należy dołączyć opinię o aplikancie sporządzoną przez dotychczasowego patrona.
6. Radca prawny może być jednocześnie patronem nie więcej niż 4 aplikantów, z zastrzeżeniem ust. 7.
7. Dopuszcza się tworzenie grup patronackich obejmujących nie więcej niż 10 aplikantów pod kierownictwem jednego patrona. Zasady tworzenia i prowadzenia grup patronackich określi Krajowa Rada w drodze uchwały.

§ 12.

1. Z patronem wyznaczonym przez Radę Dziekan zawiera umowę o sprawowanie patronatu.
2. Umowa o sprawowanie patronatu może określać wynagrodzenie patrona z tego tytułu. Rada określa zasady ustalania wynagrodzenia patrona z tytułu sprawowania patronatu.
3. Wzór umowy o sprawowanie patronatu określi Prezydium Krajowej Rady w drodze uchwały.

§ 13.

1. Do obowiązków patrona należy w szczególności:
 - 1) nadzorowanie wykonywania przez aplikanta pracy lub odbywania praktyki w kancelarii lub jednostce organizacyjnej, w której patron wykonuje zawód; w pozostałych przypadkach odbywanie spotkań z aplikantem w wymiarze co najmniej 2 razy w miesiącu;
 - 2) praktyczne zaznajamianie aplikanta z zasadami wykonywania zawodu radcy prawnego i czynnościami wchodzącymi w jego zakres;
 - 3) omawianie z aplikantem sposobu występowania przed sądami, urzędami oraz innymi jednostkami organizacyjnymi, a w szczególności przygotowanie aplikanta do rozprawy;
 - 4) umożliwienie aplikantowi uczestnictwa w rozprawie sądowej z udziałem i pod kierunkiem patrona lub innego wskazanego przez patrona radcy prawnego lub adwokata, co najmniej w wymiarze określonym w programie aplikacji;
 - 5) kształtowanie u aplikanta postawy zgodnej z zasadami zawartymi w Kodeksie etyki radcy prawnego;
 - 6) sporządzanie opinii o aplikancie.
2. Patron niezwłocznie zawiadamia Radę o niewywiązywaniu się przez aplikanta z jego obowiązków, a także o okolicznościach powodujących przerwę w wykonywaniu obowiązków patrona.

§ 14.

Po zakończeniu każdego roku szkoleniowego patron składa Radzie na piśmie opinię o aplikancie i informację o sprawowaniu patronatu. Dziekan Rady może zażądać uzupełnienia opinii i informacji. Ponadto, patron sporządza i składa opinię o aplikancie

w sytuacji przewidzianej w § 11 ust. 5. Rada może określić wzór informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym.

III. Zakres i organizacja szkolenia.

§ 15.

1. Rada w drodze uchwały ustala plan szkolenia i przepisy porządkowe odbywania zajęć aplikantów.
2. Plan szkolenia przewiduje przerwę wakacyjną.
3. Rada może wyznaczyć kierownika szkolenia oraz dokonać podziału aplikantów na grupy szkoleniowe i wyznaczyć opiekunów grup.
4. Rada może powołać Komisję do spraw aplikacji Rady. Komisja jest organem doradczym Rady i opracowuje oraz opiniuje sprawy dotyczące aplikacji wnoszone pod obrady Rady oraz do decyzji Dziekana.
5. Rada, lub z jej upoważnienia Prezydium Rady, ustala zasady wynagradzania osób prowadzących zajęcia aplikantów, osób przeprowadzających kolokwia, opiekunów praktyk, kierownika szkolenia i opiekunów grup.

§ 16.

1. Plan szkolenia obejmuje w szczególności:
 - 1) harmonogram wykładów, ćwiczeń i praktyk w roku szkoleniowym;
 - 2) szczegółową organizację zajęć aplikantów, w tym zasady podziału aplikantów na grupy szkoleniowe jeśli podział taki jest uzasadniony potrzebą realizacji celów szkolenia, o których mowa w § 1 ust. 2, w szczególności przy odbywaniu zajęć prowadzonych w formie ćwiczeń.
2. Uchwalając plan szkolenia Rada, w ramach rezerwy godzinowej określonej w programie aplikacji, może wprowadzić do planu szkolenia dodatkowe przedmioty lub wykorzystać tę rezerwę na zwiększenie ilości godzin przewidzianych na zajęcia z przedmiotów egzaminacyjnych.

§ 17.

1. Rada lub z jej upoważnienia Prezydium Rady ustala listę osób prowadzących zajęcia aplikantów.
2. Osobami prowadzącymi zajęcia z przedmiotów objętych szkoleniem aplikantów mogą być radcowie prawni oraz inne osoby, posiadające odpowiednie przygotowanie teoretyczne i praktyczne oraz doświadczenie zawodowe.

§ 18.

W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest odbywanie wspólnych zajęć aplikantów więcej niż jednego roku, organizowanie połączonych zajęć aplikantów kilku izb, jak i kierowanie aplikantów danej izby na zajęcia w innej izbie w ramach porozumienia zainteresowanych izb. Dopuszcza się także organizowanie niektórych zajęć wspólnie z aplikantami odbywającymi aplikacje prowadzone przez inne samorządy prawnicze.

§ 19.

1. Rada skreśla aplikanta z listy aplikantów radcowskich w przypadkach przewidzianych w Ustawie.
2. Niezaliczenie więcej niż jeden raz roku szkoleniowego lub negatywna ocena patrona stanowią podstawę do stwierdzenia przez Radę nieprzydatności aplikanta do wykonywania zawodu i skreślenia z listy aplikantów z tego powodu.

§ 20.

Aplikanci wyróżniający się bardzo dobrymi wynikami szkolenia mogą otrzymać pisemne pochwały i wyróżnienia, które przyznaje Rada na wniosek kierownika szkolenia.

§ 21.

Aplikantowi, który odbył aplikację radcowską, Rada wydaje zaświadczenie o ukończeniu aplikacji upoważniające do przystąpienia do egzaminu zawodowego przewidzianego Ustawą.

§ 22.

1. Nieobecność na zajęciach aplikantów oraz nieprzystąpienie do kolokwium może być usprawiedliwione zaświadczeniem lekarskim.

2. Zaświadczenie lekarskie usprawiedliwiające nieobecność należy przedstawić niezwłocznie, nie później jednak niż 7 dni po ustaniu przyczyny nieobecności. Naruszenie powyższego terminu skutkuje nieusprawiedliwieniem nieobecności.
3. W przypadku przewidywanej nieobecności na kolokwium aplikant obowiązany jest poinformować o tym kierownika szkolenia przed wyznaczonym terminem kolokwium.

§ 23.

1. Aplikant ma prawo do nieusprawiedliwionych nieobecności w wymiarze 18 jednostek godzinowych zajęć w formie wykładów lub ćwiczeń i 2 dni praktyk w danym roku szkoleniowym.
2. Łączna liczba nieobecności usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych nie może przekroczyć 72 jednostek godzinowych zajęć w formie wykładów lub ćwiczeń i 4 dni praktyk w danym roku szkoleniowym.
- 2a. W sytuacji, o której mowa w § 28 ust. 5 zdanie drugie, liczbę nieusprawiedliwionych nieobecności oraz łączną liczbę nieobecności usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się proporcjonalnie do liczby jednostek godzinowych zajęć, w których aplikant powinien uczestniczyć z zaokrągleniem w górę do pełnej jednostki godzinowej.¹⁴⁰⁾
3. uchylony¹⁴¹⁾
4. uchylony¹⁴²⁾

§ 24.

1. Na uzasadniony wniosek aplikanta Dziekan może udzielić zezwolenia na przerwę w zajęciach przewidzianych programem aplikacji na okres nieprzekraczający łącznie 2 lat szkoleniowych (urlop dziekański).
2. Urlop dziekański jest udzielany na cały rok szkoleniowy.
3. W okresie urlopu dziekańskiego aplikant nie wnosi opłat.

140. Dodany przez § 1 pkt 2 lit. a uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

141. Przez § 1 pkt 2 lit. b uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

142. Przez § 1 pkt 2 lit. b uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

§ 25.

1. Dziekan może wyrazić zgodę na odbycie przez aplikanta stażu (lub stażów) zagranicznego na okres nie dłuższy niż 1 rok łącznie w czasie trwania aplikacji, w instytucjach tworzących lub stosujących prawo. Wniosek aplikanta powinien zawierać udokumentowane dane o organizatorze, programie i czasie trwania stażu.
2. Dziekan może zezwolić aplikantowi na odbycie stażu po zaliczeniu pierwszego roku aplikacji. W uzasadnionych przypadkach Dziekan może udzielić zgody na odbywanie stażu w czasie pierwszego roku aplikacji.
3. Odbywanie stażu zagranicznego nie zwalnia aplikanta z obowiązku przystąpienia do kolokwίων przewidzianych programem aplikacji w danym roku szkoleniowym¹⁴³. W okresie stażu aplikant jest zwolniony z odbywania zajęć aplikantów.
4. Zaliczenie roku aplikacji obejmującego okres, w który aplikant odbywał staż, dokonuje się po przedłożeniu przez aplikanta również zaświadczenia o odbyciu stażu zgodnie z jego programem.
5. Za rok szkoleniowy podczas którego aplikant odbywa staż zagraniczny uiszcza on opłatę proporcjonalną do ilości zajęć aplikantów, w których powinien uczestniczyć, wraz z opłatą za przeprowadzone kolokwia¹⁴⁴.

§ 26.

1. Kierownik szkolenia kieruje aplikanta do odbycia praktyk zgodnie z planem szkolenia.
2. Aplikant ma możliwość odbywania praktyk w innej jednostce aniżeli wynikająca z zawartego przez Radę porozumienia lub skierowania. W takim wypadku aplikant jest zobowiązany przedstawić promesę przyjęcia go na praktykę i uzyskać zgodę kierownika szkolenia.
3. Aplikant odbywa praktykę pod kierunkiem opiekuna praktyki, odpowiadającego za przebieg praktyki. Opiekun praktyki sporządza opinię o aplikancie po zakończeniu praktyki.

143. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 3 lit. a uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

144. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 3 lit. b uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

IV. Zaliczenia i kolokwia

§ 27.

1. Aplikant obowiązany jest do uzyskania zaliczeń z zajęć i przedkładania zaświadczeń o odbyciu praktyk objętych planem szkolenia, a także uzyskanych opinii patrona i opiekunów praktyk.
2. Zaliczenia i zaświadczenia wpisuje się do dziennika aplikanta lub dokumentuje się w inny sposób. Dopuszczalne jest prowadzenie dziennika lub innej dokumentacji w formie elektronicznej. Wzory dziennika aplikanta lub innej dokumentacji, o której mowa w zdaniu poprzednim określa Krajowa Rada w drodze uchwały.
3. Pisemne pochwały i wyróżnienia, nałożone kary dyscyplinarne oraz opinie patrona i opiekunów praktyk składane są do akt osobowych aplikanta.

§ 28.

1. Na podstawie uzyskanych przez aplikanta zaliczeń z zajęć i przedłożonych zaświadczeń oraz opinii przewidzianych Regulaminem, a także po uzyskaniu pozytywnych ocen z kolokwium lub kolokwium poprawkowych, kierownik szkolenia albo inna osoba wyznaczona przez Radę dokonuje zaliczenia danego roku szkoleniowego¹⁴⁵.
2. Nie zalicza się roku szkoleniowego w przypadku, gdy aplikant:
 - 1) opuścił w ciągu roku szkoleniowego zajęcia lub praktyki w wymiarze większym niż określony w § 23;
 - 2) uzyskał ocenę niedostateczną z chociażby jednego kolokwium poprawkowego¹⁴⁶.
3. W przypadku niezaliczenia roku szkoleniowego z przyczyn określonych w ust. 2 pkt 1 aplikant może wystąpić do Rady z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy zaliczenia roku szkoleniowego. Wniosek winien być zaopiniowany przez kierownika szkolenia lub Komisję do spraw aplikacji Rady.
4. W okresie trwania aplikacji aplikant może powtarzać tylko jeden rok szkoleniowy¹⁴⁷.
5. Powtarzanie roku obejmuje uczestniczenie we wszystkich zajęciach aplikantów przewidzianych planem szkolenia, jak i przystąpienie do kolokwium przewidzianych pro-

145. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 4 lit. a uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

146. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 4 lit. a uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

147. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 4 lit. b uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

gramem aplikacji. Jeżeli aplikant powtarza rok szkoleniowy wyłącznie z powodu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, powtarzanie roku szkoleniowego nie obejmuje uczestniczenia w zajęciach oraz przystąpienia do kolokwii z przedmiotów, z których aplikant uzyskał oceny pozytywne. Powtarzanie roku nie obejmuje ponownego uczestniczenia w szkoleniu, o którym mowa w art. 32 ust. 3a Ustawy, jeżeli aplikant uzyskał zaliczenie z tego szkolenia w roku poprzednim¹⁴⁸⁾.

6. uchylony¹⁴⁹⁾.

§ 29.¹⁵⁰⁾

1. Kolokwia przeprowadza się po zakończeniu zajęć z poszczególnych przedmiotów w okresie od dnia 1 września do dnia 20 grudnia danego roku szkoleniowego. Terminy kolokwii wyznacza Prezydium Rady i ogłasza je w sposób przyjęty w danej izbie do dnia 30 czerwca danego roku szkoleniowego. Jednego dnia mogą być przeprowadzone nie więcej niż dwa kolokwia przewidziane programem aplikacji na dany rok.
2. Kolokwia przeprowadzają komisje wyznaczone przez Prezydium Rady. W skład komisji mogą wchodzić radcowie prawni, a także niebędące radcami prawnymi osoby znajdujące się na liście prowadzących zajęcia.
3. Prezydium Krajowej Rady może wyznaczyć, spośród radców prawnych, obserwatorów do spraw przygotowania i przeprowadzenia kolokwii. Obserwator może uczestniczyć we wszystkich czynnościach komisji, z tym że nie przysługuje mu prawo egzaminowania. Prezydium Krajowej Rady określi zasady wyznaczania obserwatorów i ich zadania. Dziekan zawiadamia obserwatora o wszelkich czynnościach podejmowanych przez komisje. Z wnioskiem o wyznaczenie obserwatora może wystąpić Dziekan; w przypadku złożenia takiego wniosku Prezydium Krajowej Rady zobowiązane jest do jego uwzględnienia.
4. Członek komisji będący patronem lub pozostający z aplikantem w stosunku zależności służbowej lub osobistej, określonej w art. 33⁷ ust. 1 Ustawy, podlega wyłączeniu od sprawdzania testu lub kazusu lub uczestniczenia w kolokwium ustnym tego aplikanta, jak również od ustalania ilości punktów i oceny z kolokwium tego aplikanta.

148. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 4 lit. b uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

149. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 4 lit. c uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

150. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 5 uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

§ 30.¹⁵¹⁾

1. Kolokwia przeprowadza się w formie pisemnej albo ustnej. Jedno kolokwium na każdym roku szkoleniowym powinno być przeprowadzone w formie ustnej.
2. Kolokwium w formie pisemnej polega na rozwiązaniu testu jednokrotnego wyboru z trzema propozycjami odpowiedzi lub opracowaniu jednego zadania pisemnego (kazu). Opracowanie przypadku następuje na podstawie akt sprawy lub zadanej tematu poprzez:
 - 1) sporządzenie pisma procesowego;
 - 2) rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, co polega na udzieleniu odpowiedzi na 10 zadanych pytań z trzema wersjami odpowiedzi, z których jedna jest prawidłowa, na podstawie przedstawionego stanu faktycznego;¹⁵²⁾
 - 3) sporządzenie projektu umowy lub opinii prawnej;
 - 4) sporządzenie projektu aktu normatywnego, decyzji administracyjnej albo środka zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym lub sądownoadministracyjnym.
3. Kolokwium w formie ustnej polega na udzieleniu odpowiedzi na trzy pytania wylosowane przez aplikanta z większej liczby pytań. Członkom komisji przysługuje prawo zadawania aplikantowi dodatkowych pytań w zakresie wiążącym się z wylosowanym pytaniem.
4. Na rozwiązanie testu przeznacza się liczbę minut równą liczbie pytań.
5. Formę kolokwium, liczbę pytań testowych, rodzaj zadania pisemnego (kazu), a także czas przeznaczony na rozwiązanie przypadku, w zależności od przedmiotu, z którego przeprowadzane jest kolokwium, określa program aplikacji.
6. W trakcie kolokwium aplikanci nie mogą korzystać z:
 - 1) pomocy naukowych, z wyjątkiem kolokwium polegającego na opracowaniu przypadku, w trakcie którego mogą korzystać wyłącznie z tekstów aktów prawnych;
 - 2) urządzeń elektronicznych umożliwiających odbiór lub przekaz informacji.
7. Prezydium Rady ustala przepisy porządkowe obowiązujące aplikantów podczas kolokwiów i ogłasza je wraz z terminami kolokwiów.

151. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 5 uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

152. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 1 uchwały Nr 42/VIII/2011 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 maja 2011 r. w sprawie zmiany Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej oraz programu aplikacji.

§ 31.¹⁵³⁾

1. Oceny z kolokwium ustala się według następującej skali: bardzo dobry (5), dobry (4), dostateczny (3), niedostateczny (2). Ocena niedostateczna jest oceną negatywną.
2. Aplikant otrzymuje ocenę pozytywną z kolokwium, jeżeli uzyska co najmniej 2/3 maksymalnej liczby punktów przewidzianej dla danego kolokwium.
3. Za każdą poprawną odpowiedź na pytanie testowe aplikant otrzymuje 1 punkt. Za rozwiązanie przypadku aplikant otrzymuje od 0 do 30 punktów, z tym, że przy ocenie przypadku, o którym mowa w § 30 ust. 2 pkt 2, za każdą prawidłową odpowiedź zdający otrzymuje 3 punkty¹⁵⁴⁾. Za odpowiedź na każde z pytań na kolokwium ustnym aplikant otrzymuje od 0 do 10 punktów.
4. Jeżeli kolokwium z danego przedmiotu polega na rozwiązaniu testu i opracowaniu przypadku maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania z kolokwium wynosi 60.
5. Oceny z kolokwium z danego przedmiotu w zależności od liczby punktów uzyskanych przez aplikanta określa program aplikacji.
6. Oceny kolokwium pisemnego dokonują niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji, z których każdy wystawia na piśmie swoją ocenę i przekazuje ją przewodniczącemu komisji. W razie rozbieżności ostateczną ocenę pracy ustala cała komisja.
7. Członkowie komisji przy ocenie przypadku, o którym mowa w § 30 ust. 2 pkt. 1, 3 i 4, biorą pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez aplikanta sposobu rozstrzygnięcia problemu, z uwzględnieniem interesu strony, którą zgodnie z zadaniem reprezentuje.¹⁵⁵⁾
8. Z przebiegu kolokwium sporządza się, odrębnie dla każdego aplikanta, protokół wskazujący w szczególności uzyskaną punktację oraz ocenę. Protokół dołącza się do akt osobowych aplikanta.
9. Od ustalonego przez komisję wyniku kolokwium odwołanie nie przysługuje.
10. Równocześnie z ogłoszeniem wyników kolokwium pisemnego – testu komisja podaje do wiadomości aplikantów prawidłowe odpowiedzi wraz ze wskazaniem podstaw

153. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 5 uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

154. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 2 lit. a uchwały, o której mowa w odnośniku nr 15.

155. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 2 lit. b uchwały, o której mowa w odnośniku nr 15.

prawnych, a w przypadku kolokwium pisemnego – kazusu – prawidłowe jego rozwiązanie¹⁵⁶⁾.

§ 32.¹⁵⁷⁾

1. Nieobecność na kolokwium można usprawiedliwić w sposób przewidziany dla usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności aplikanta na kolokwium Prezydium Rady wyznacza dodatkowy termin kolokwium, przypadający nie wcześniej niż po upływie 7 dni od terminu kolokwium, do którego aplikant nie przystąpił.
2. Nieprzystąpienie do kolokwium bez usprawiedliwienia lub nieprzystąpienie do kolokwium w dodatkowym terminie jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej.

§ 32a.¹⁵⁸⁾

1. Aplikant, który uzyskał ocenę niedostateczną z kolokwium, ma prawo przystąpić do kolokwium poprawkowego.
2. Kolokwium poprawkowe przeprowadza się w takiej samej formie jak kolokwium.
3. Terminy kolokwium poprawkowych wyznacza Prezydium Rady na dzień przypadający nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników kolokwium z danego przedmiotu i ogłasza je w sposób przyjęty w danej izbie nie później niż 3 dni przed wyznaczonym terminem. Kolokwia poprawkowe przeprowadza się przed końcem roku szkoleniowego.
4. Do kolokwium poprawkowych w zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy § 29-32.

V. Koordynacja i nadzór Krajowej Rady nad prowadzeniem aplikacji.

§ 33.

1. Krajowa Rada koordynuje i nadzoruje szkolenie aplikantów.

156. Dodany przez § 1 pkt 2 lit. c uchwały, o której mowa w odnośniku nr 15.

157. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 5 uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

158. Dodany przez § 1 pkt 6 uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

2. Krajowa Rada ustala program aplikacji, zawierający obowiązujący wykaz zajęć i praktyk uwzględniający w szczególności przedmioty egzaminacyjne wskazane w przepisach Ustawy.
3. Program aplikacji określa tematykę i minimalny wymiar:
 - 1) zajęć prowadzonych w formie wykładów,
 - 2) zajęć prowadzonych w formie ćwiczeń,
 - 3) praktyk,a także zakres przedmiotowy kolokwiiów
 - w rozbiciu na poszczególne lata szkolenia.
4. Program aplikacji może mieć formę odrębnej uchwały Krajowej Rady.

§ 34.

1. W celu utrzymania jednolicie wysokiego poziomu zajęć aplikantów organizowanych przez poszczególne Rady Krajowa Rada w szczególności:
 - 1) sprawuje kontrolę przestrzegania programu aplikacji i postanowień Regulaminu¹⁵⁹⁾;
 - 2) organizuje opracowywanie i wydawanie materiałów pomocniczych i dydaktycznych wykorzystywanych przez Rady w prowadzeniu zajęć;
 - 3) wdraża metody i formy szkoleń uwzględniające nowoczesne techniki przekazu wiedzy niezbędnej aplikantom w ramach przygotowania do wykonywania zawodu radcy prawnego.
2. Krajowa Rada może zawierać z organami innych prawniczych samorządów zawodowych, Ministrem Sprawiedliwości, Dyrektorem Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, prezesami sądów, szefami prokuratur, oraz kierownikami urzędów administracji publicznej i innych jednostek porozumienia w sprawie prowadzenia zajęć szkoleniowych, w szczególności zajęć praktycznych, a także innych form współdziałania przy prowadzeniu aplikacji.

§ 35. uchylony¹⁶⁰⁾

159. W brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 7 uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

160. Przez § 1 pkt 8 uchwały, o której mowa w odnośniku nr 1.

Załącznik
do uchwały Nr 38/VIII/2011
Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych
z dnia 21 maja 2011 r.

PROGRAM APLIKACJI

A. Postanowienia ogólne:

1. Zajęcia w formie wykładów i ćwiczeń odbywają się w ciągu jednego dnia w każdym tygodniu roku szkoleniowego.
2. Praktyki odbywają się w ciągu jednego dnia w każdym tygodniu roku szkoleniowego¹⁶¹.
3. Wykłady to zajęcia prowadzone metodą konwersatoryjną lub seminaryjną. Osoby prowadzące wykłady metodą seminaryjną zobowiązane są posługiwać się przykładami z konkretnych spraw.
4. Ćwiczenia – zajęcia praktyczne prowadzone z aktywnym uczestnictwem wszystkich aplikantów w danej grupie.

161. W brzmieniu nadanym przez § 1 uchwały Nr 132/VII/2010 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 18 czerwca 2010 r. zmieniającej uchwałę w sprawie programu aplikacji.

B. Programy szkoleniowe:

PROGRAM I ROKU APLIKACJI

Zakres przedmiotowy zajęć aplikanta	Minimalny wymiar zajęć	Forma zajęć
I. Zasady wykonywania zawodu radcy prawnego, etyki radcy prawnego oraz podstawy funkcjonowania samorządu radców prawnych.	30 godz.	Wykład
Zapoznanie aplikantów ze sposobem funkcjonowania sądów powszechnych i prokuratury. 1. Ustrój i organizacja sądów powszechnych i prokuratur. 2. Czynności przewodniczącego wydziału i sędziego związane z wpływem pozwu (wniosku). 3. Czynności prokuratora związane z wpływem zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. 4. Funkcjonowanie sekretariatu sądów powszechnych, rodzaj ksiąg sądowych i rejestrów. 5. Funkcjonowanie sekretariatu prokuratury. 6. Informatyzacja sądów i prokuratur.	12 godz.	Wykłady w ramach porozumienia z Dyrektorem Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (zgodnie z art. 32 ust. 3a Ustawy).
Prawo konstytucyjne. Ustrój organów ochrony prawnej w Polsce (innych niż wymienione w pkt. II) W ramach tych zajęć należy zapewnić praktyczne nauczanie dotyczące sporządzania skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki oraz skargi konstytucyjnej.	12 godz. 9 godz. 3 godz.	Wykład Ćwiczenia
IV. Prawo karne.	18 godz.	Wykład
V. Postępowanie karne. W ramach tych zajęć należy zapewnić praktyczne nauczanie dotyczące sporządzania pism w tym apelacji, skargi kasacyjnej i aktów oskarżenia. Symulacja rozprawy sądowej w sprawie karnej.	30 godz. 12 godz. 12 godz. 6 godz.	Wykład Ćwiczenia Ćwiczenia
VI. Prawo cywilne. W ramach tych zajęć należy zapewnić praktyczne nauczanie dotyczące sporządzania różnego rodzaju umów.	81 godz. 69 godz. 12 godz.	Wykład Ćwiczenia

VII. Postępowanie cywilne. Postępowanie rozpoznawcze. Międzynarodowe postępowanie cywilne. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Koszty sądowe w sprawach cywilnych. Koszty zastępstwa procesowego.	45 godz. 21 godz. 6 godz. 12 godz. 3 godz. 3 godz.	Wykład
	204 godz. 24 godz.	Wykłady Ćwiczenia
VIII. Rezerwa	12 godz.	Wykłady lub Ćwiczenia
RAZEM	240 godz.	
Kolokwia¹		
I. Zasady wykonywania zawodu radcy prawnego, etyki radcy prawnego oraz podstaw funkcjonowania samorządu radców prawnych <ul style="list-style-type: none"> – kolokwium w formie ustnej (jedno pytanie z zasad wykonywania zawodu radcy prawnego, jedno pytanie z zasad etyki radcy prawnego i jedno pytanie z podstaw funkcjonowania samorządu radców prawnych), – maksymalnie aplikant może uzyskać 30 pkt, – oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów: <ol style="list-style-type: none"> 1) od 0 do 19 pkt – niedostateczny, 2) od 20 do 23 pkt – dostateczny, 3) od 24 do 27 pkt – dobry, 4) od 28 do 30 pkt – bardzo dobry. 		
II. Prawo konstytucyjne. Ustrój organów ochrony prawnej w Polsce <ul style="list-style-type: none"> – kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań, – maksymalnie aplikant może uzyskać 30 pkt, – oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów: <ol style="list-style-type: none"> 1) od 0 do 19 pkt – niedostateczny, 2) od 20 do 23 pkt – dostateczny, 3) od 24 do 27 pkt – dobry, 4) od 28 do 30 pkt – bardzo dobry. 		
III. Prawo karne <ul style="list-style-type: none"> – kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań, – maksymalnie aplikant może uzyskać 30 pkt, – oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów: <ol style="list-style-type: none"> 1) od 0 do 19 pkt – niedostateczny, 2) od 20 do 23 pkt – dostateczny, 3) od 24 do 27 pkt – dobry, 4) od 28 do 30 pkt – bardzo dobry. 		

IV. Postępowanie karne

- kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań oraz zadania pisemnego (kazusu) polegającego na sporządzeniu apelacji lub opinii o jej niecelowości,
- czas na rozwiązanie przypadku wynosi 180 minut,
- maksymalnie aplikant może uzyskać 60 pkt,
- oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów:
 - 1) od 0 do 39 pkt – niedostateczny,
 - 2) od 40 do 46 pkt – dostateczny,
 - 3) od 47 do 53 pkt – dobry,
 - 4) od 54 do 60 pkt – bardzo dobry.

V. Prawo cywilne

- kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań oraz zadania pisemnego (kazusu) polegającego na rozstrzygnięciu zagadnienia prawnego,
- czas na rozwiązanie przypadku wynosi 90 minut,
- maksymalnie aplikant może uzyskać 60 pkt,
- oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów:
 - 1) od 0 do 39 pkt – niedostateczny,
 - 2) od 40 do 46 pkt – dostateczny,
 - 3) od 47 do 53 pkt – dobry,
 - 4) od 54 do 60 pkt – bardzo dobry.

VI. Postępowanie cywilne

- kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań oraz zadania pisemnego (kazusu) polegającego na rozstrzygnięciu zagadnienia prawnego,
- czas na rozwiązanie przypadku wynosi 90 minut,
- maksymalnie aplikant może uzyskać 60 pkt,
- oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów:
 - 1) od 0 do 39 pkt – niedostateczny,
 - 2) od 40 do 46 pkt – dostateczny,
 - 3) od 47 do 53 pkt – dobry,
 - 4) od 54 do 60 pkt – bardzo dobry.

PRAKTYKI

Kancelarie radców prawnych, spółki radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów, biura prawne przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych, w tym w organach administracji publicznej, a w miarę możliwości także w sądach.

W ramach praktyk patroni lub opiekunowie praktyk winni zapewnić aplikantom udział w co najmniej trzech rozprawach przed uzyskaniem możliwości występowania aplikanta przed sądem tj. w ciągu pierwszych 6 miesięcy odbywania aplikacji.

Praktyczne zapoznanie się z ze sposobem funkcjonowania sądów powszechnych i prokuratury (art. 32 ust. 3a ustawy o radcach prawnych) w zakresie niezbędnym dla wykonywania zawodu radcy prawnego – porozumienie Prezesa KRRP z Dyrektorem KSSiP.

PROGRAM II ROKU APLIKACJI

Zakres przedmiotowy zajęć aplikanta	Minimalny wymiar zajęć	Forma zajęć
<p>I. Postępowanie cywilne. Sporządzanie:</p> <p>a. pism procesowych w tym środków odwoławczych i innych środków</p> <p>b. zaskarżenia, skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie postępowania,</p> <p>oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> – symulacja rozprawy sądowej w sprawie cywilnej, – zajęcia z elektronicznego systemu krajowego rejestru sądowego polegające na analizie uzyskanych informacji oraz techniki sporządzania wniosków. 	24 godz.	Ćwiczenia
II. Prawo rodzinne i opiekuńcze.	18 godz.	Wykład
III. Kodeks wykroczeń, Kodeks karny skarbowy. Postępowanie w sprawach o wykroczenia.	12 godz.	Wykład
<p>IV. Prawo pracy. Sporządzanie umów o pracę oraz pism procesowych w sprawach pracowniczych.</p>	30 godz. 24 godz. 6 godz.	Wykład Ćwiczenia
<p>V. Prawo ubezpieczeń społecznych. Sporządzanie wniosków i pism procesowych w sprawach z ubezpieczeń społecznych.</p>	12 godz. 9 godz. 3 godz.	Wykład Ćwiczenia
<p>VI. Prawo gospodarcze. Sporządzanie aktów wewnętrznych, regulaminów, statutów oraz środków ochrony prawnej z zakresu prawa zamówień publicznych.</p>	42 godz. 33 godz. 9 godz.	Wykład Ćwiczenia
<p>VII. Prawo spółek handlowych. Sporządzanie projektów umów spółek prawa handlowego, uchwał, środków prawnych z zakresu prawa spółek handlowych oraz przygotowanie i przeprowadzenie walnego zgromadzenia wspólników wraz z projektami uchwał i wyborami.</p>	60 godz. 30 godz. 30 godz.	Wykład Ćwiczenia
<p>VIII. Prawo upadłościowe i naprawcze. Sporządzanie projektów pism i wniosków z zakresu prawa upadłościowego i naprawczego.</p>	18 godz. 12 godz. 6 godz.	Wykład Ćwiczenia
IX. Ochrona własności intelektualnej.	12 godz.	Wykład

	150 godz. 78 godz.	Wykłady Ćwiczenia
Rezerwa	12 godz.	Wykłady lub ćwiczenia
RAZEM	240 godz.	
Kolokwia²		
I. Prawo spółek handlowych		
<ul style="list-style-type: none"> – kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań oraz zadania pisemnego (kazusu) polegającego na rozstrzygnięciu zagadnienia prawnego, – czas na rozwiązanie kazusu wynosi 90 minut, – maksymalnie aplikant może uzyskać 60 pkt, – oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów: <ol style="list-style-type: none"> 1) od 0 do 39 pkt – niedostateczny, 2) od 40 do 46 pkt – dostateczny, 3) od 47 do 53 pkt – dobry, 4) od 54 do 60 pkt – bardzo dobry. 		
II. Prawo rodzinne i opiekuńcze		
<ul style="list-style-type: none"> – kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań oraz zadania pisemnego (kazusu) polegającego na rozstrzygnięciu zagadnienia prawnego, – czas na rozwiązanie kazusu wynosi 90 minut, – maksymalnie aplikant może uzyskać 60 pkt, – oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów: <ol style="list-style-type: none"> 1) od 0 do 39 pkt – niedostateczny, 2) od 40 do 46 pkt – dostateczny, 3) od 47 do 53 pkt – dobry, 4) od 54 do 60 pkt – bardzo dobry. 		
III. Prawo gospodarcze, prawo upadłościowe i naprawcze, ochrona własności intelektualnej.		
<ul style="list-style-type: none"> – kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań oraz zadania pisemnego (kazusu) polegającego na sporządzeniu projektu umowy, – czas na rozwiązanie kazusu wynosi 180 minut, – maksymalnie aplikant może uzyskać 60 pkt, – oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów: <ol style="list-style-type: none"> 1) od 0 do 39 pkt – niedostateczny, 2) od 40 do 46 pkt – dostateczny, 3) od 47 do 53 pkt – dobry, 4) od 54 do 60 pkt – bardzo dobry. 		

IV. Kodeks wykroczeń i postępowanie w sprawach o wykroczenia, Kodeks karny skarbowy.

- kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań,
- maksymalnie aplikant może uzyskać 30 pkt,
- oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów:
 - 1) od 0 do 19 pkt – niedostateczny,
 - 2) od 20 do 23 pkt – dostateczny,
 - 3) od 24 do 27 pkt – dobry,
 - 4) od 28 do 30 pkt – bardzo dobry.

V. Prawo pracy i prawo ubezpieczeń społecznych

- kolokwium w formie ustnej (dwa pytania z prawa pracy i jedno pytanie z prawa ubezpieczeń społecznych)
- maksymalnie aplikant może uzyskać 30 pkt,
- oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów:
 - 1) od 0 do 19 pkt – niedostateczny,
 - 2) od 20 do 23 pkt – dostateczny,
 - 3) od 24 do 27 pkt – dobry,
 - 4) od 28 do 30 pkt – bardzo dobry.

PRAKTYKI

Kancelarie radców prawnych, spółki radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów, biura prawne przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych, w tym w organach administracji publicznej, a w miarę możliwości także w sądach.

W ramach praktyk tego roku szkoleniowego patroni lub opiekunowie praktyk winni zapewnić aplikantom uczestnictwo w co najmniej trzech rozprawach.

PROGRAM III ROKU APLIKACJI

Zakres przedmiotowy zajęć aplikanta	Minimalny wymiar zajęć	Forma zajęć
I. Prawo administracyjne ustrojowe.	6 godz.	Wykład
II. Prawo administracyjne materialne. Sporządzanie projektów uchwał, rozstrzygnięć i innych aktów organów administracji publicznej.	30 godz. 15 godz. 15 godz.	Wykład Ćwiczenia
III. Postępowanie administracyjne. Sporządzanie projektów aktów administracyjnych (aktów stosowania prawa) oraz przysługujących zwyczajnych i nadzwyczajnych środków zaskarżenia w toku postępowania administracyjnego.	30 godz. 18 godz. 12 godz.	Wykład Ćwiczenia
IV. Postępowanie sadowoadministracyjne. Sporządzanie projektów pism (skarg i wniosków) uruchamiających kontrolę sądu administracyjnego.	6 godz.	Ćwiczenia
V. Prawo finansowe.	12 godz.	Wykład
VI. Prawo rynków kapitałowych.	18 godz.	Wykład
VII. Prawo podatkowe i celne. Sporządzanie projektów decyzji organów I i II instancji, sporządzanie projektów odwołań, zażaleń i skarg do WSA, sporządzanie projektów skarg kasacyjnych – w sprawach podatkowych i celnych.	48 godz. 24 godz. 24 godz.	Wykład Ćwiczenia
VIII. Prawo Unii Europejskiej i międzynarodowa ochrona praw człowieka.	30 godz.	Wykład
IX. Prawo międzynarodowego obrotu gospodarczego.	12 godz.	Wykład
X. Sztuka prezentacji i przekonywania.	6 godz.	Ćwiczenia
XI. Retoryka, erystyka, etykieta w wykonywaniu zawodu.	6 godz.	Ćwiczenia
XII. Marketing usług prawniczych i komunikacja z klientem.	6 godz.	Ćwiczenia
XIII. Zajęcia z negocjacji i mediacji, zarządzanie konfliktem.	6 godz.	Ćwiczenia
	135 godz. 81 godz.	Wykłady Ćwiczenia

Rezerwa	24 godz.	Wykłady lub ćwiczenia
RAZEM	240 godz.	
Kolokwia³		
<p>I. Postępowanie administracyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> – kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań oraz zadania pisemnego (kazu) polegającego na rozstrzygnięciu zagadnienia prawnego, – czas na rozwiązanie przypadku wynosi 90 minut, – maksymalnie aplikant może uzyskać 60 pkt, – oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów: <ol style="list-style-type: none"> 1) od 0 do 39 pkt – niedostateczny, 2) od 40 do 46 pkt – dostateczny, 3) od 47 do 53 pkt – dobry, 4) od 54 do 60 pkt – bardzo dobry. 		
<p>II. Postępowanie sądownoadministracyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> – kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań oraz zadania pisemnego (kazu) polegającego na sporządzeniu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub opinii o niecelowości tej skargi, – czas na rozwiązanie przypadku wynosi 180 minut, – maksymalnie aplikant może uzyskać 60 pkt, – oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów: <ol style="list-style-type: none"> 1) od 0 do 39 pkt – niedostateczny, 2) od 40 do 46 pkt – dostateczny, 3) od 47 do 53 pkt – dobry, 4) od 54 do 60 pkt – bardzo dobry. 		
<p>III. Prawo administracyjne materialne</p> <ul style="list-style-type: none"> – kolokwium w formie ustnej, – maksymalnie aplikant może uzyskać 30 pkt, – oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów: <ol style="list-style-type: none"> 1) od 0 do 19 pkt – niedostateczny, 2) od 20 do 23 pkt – dostateczny, 3) od 24 do 27 pkt – dobry, 4) od 28 do 30 pkt – bardzo dobry. 		
<p>IV. Prawo finansowe, podatkowe i celne</p> <ul style="list-style-type: none"> – kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań, – maksymalnie aplikant może uzyskać 30 pkt, – oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów: <ol style="list-style-type: none"> 1) od 0 do 19 pkt – niedostateczny, 2) od 20 do 23 pkt – dostateczny, 3) od 24 do 27 pkt – dobry, 4) od 28 do 30 pkt – bardzo dobry. 		

V. Prawo Unii Europejskiej i międzynarodowa ochrona praw człowieka

- kolokwium w formie pisemnej – testu składającego się z 30 pytań,
- maksymalnie aplikant może uzyskać 30 pkt,
- oceny z kolokwium w zależności od liczby uzyskanych punktów:
 - 1) od 0 do 19 pkt – niedostateczny,
 - 2) od 20 do 23 pkt – dostateczny,
 - 3) od 24 do 27 pkt – dobry,
 - 4) od 28 do 30 pkt – bardzo dobry.

PRAKTYKI

C. Wykaz aktów prawnych:

Wykaz zawiera akty prawne, których znajomość jest wymagana od aplikanta na zajęciach z poszczególnych przedmiotów i stanowi o zakresie obowiązującym na kolokwium. W każdym przypadku obowiązuje znajomość przepisów aktualnie obowiązujących.

Załącznik
do programu I roku aplikacji

**Wykaz aktów prawnych,
których znajomość obowiązuje aplikanta I roku
w zakresie poszczególnych przedmiotów
i jest zakresem obowiązującym do kolokwium**

I.

1. Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 1982 r., Nr 19, poz.145; t. jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 123, poz.1059 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r., Nr 126, poz.1069 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2000 r., Nr 116, poz. 1216; t. jedn. Dz. U. z 2003, Nr 153, poz.1505 z późn. zm.).
4. Opublikowane na stronie internetowej Krajowej Izby Radców Prawnych uchwały (regulaminy) KRRP w sprawach:
 - a. w sprawie uchwalenia Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów – uchwała Nr 34/VII/2008 z dnia 26 września 2008 r. ze zmianami
 - b. w sprawie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu radców prawnych, liczby członków tych organów oraz trybu ich odwołania, a także podejmowania uchwał przez organa samorządu – uchwała Nr 1/95 z dnia 8 listopada 1995 r. (Uchwała Prezydium KRRP Nr 336/VII/2009 tj).
 - c. w sprawie zakresu, trybu działania oraz zasad wynagradzania wizytatorów – uchwała nr 50/VII/2009 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 27 lutego 2009 r.
 - d. w sprawie określenia zasad wypełniania przez radcę prawnego obowiązku brania udziału w szkoleniach zawodowych – uchwała Nr 30/B/VII/2009 z dnia 6 czerwca 2009 r.

- e. w sprawie udziału radców prawnych w rankingach prawniczych – uchwała Nr 17/VII/2009 z dnia 25 stycznia 2008 r.
 - f. w sprawie postępowania rad okręgowych izb radców prawnych i Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawach wpisu na listę radców prawnych i listę aplikantów radcowskich, prowadzenia tych list oraz stosowanych wzorów dokumentów – uchwała nr 485/V/2002 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 13 września 2002r.; tekst jednolity „Regulamin postępowania rad okręgowych izb radców prawnych i Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawach wpisu na listę radców prawnych i listę aplikantów radcowskich, prowadzenia tych list oraz stosownych wzorów dokumentów” – wprowadzony uchwałą nr 517/VI/2006 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 25 listopada 2006 r.
 - g. w sprawie wyznaczania radców prawnych do prowadzenia spraw z urzędu – uchwała nr 475/VI/05 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2005 r.
 - h. w sprawie Regulaminu dotyczącego zasad współdziałania radcy prawnego z prawnikiem zagranicznym reprezentującym klienta w postępowaniu, w którym zgodnie z obowiązującymi przepisami wymagane jest, aby strona była reprezentowana przez radcę prawnego lub adwokata – uchwała nr 51/VI/2004 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 31 marca 2004 r.
 - i. w sprawie stanowiska KRRP odnośnie zwalniania radców prawnych z obowiązku dochowania tajemnicy zawodowej (art.180 § 2 kpk) – uchwała nr 594/V/2003 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 9 września 2003 r.
 - j. Stanowisko Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w związku z wejściem w życie z dniem 21 sierpnia 2004 r. ustaw z dnia 2 lipca 2004:
 - 1. o swobodzie działalności gospodarczej;
 - 2. przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej;– opublikowane w „Radcy Prawnym” nr 5/2004.
 - k. Uchwała Nr 36/VII/2008 KRRP z dnia 27 września 2008 o uchwaleniu „Dobrych praktyk radcy prawnego wyznaczonego z urzędu w postępowaniu dotyczącym skargi kasacyjnej, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i skargi kasacyjnej”
5. Kodeks Etyki Radcy Prawnego – Załącznik do Uchwały Nr 5.VIII Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 10 listopada 2007 r.

II.

6. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2001 r., Nr 98, poz.1070 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 1985 r., Nr 31, poz. 138; t. jedn. Dz. U. z 2008 r., Nr 7, poz.39 z późn. zm.).

III.

8. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym. (Dz. U. z 2002 r., Nr.240, poz. 2052 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 1997 r., Nr 102, poz. 643 z późn. zm.).
11. Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu. (Dz. U. z 1982 r., Nr 11, poz. 84; t. jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz.925 z późn. zm.).
12. Ustawa z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich. (Dz. U. z 1987 r., Nr 21, poz. 123; t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147).
13. Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 1982 r., Nr 16, poz.124; t. jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 146, poz.1188 z późn. zm.).
14. Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. z 1991 r., Nr 22, poz. 91; t. jedn. Dz. U. z 2008 r., Nr 189, poz. 1158 z późn. zm.).
15. Ustawa z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki – (Dz. U. z 2004 r., Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.).

IV.

16. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r., Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

V.

17. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r., Nr 89, poz. 555 z późn. zm.).

VI.

18. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93, z późn. zm.).
19. Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 1982 r., Nr 19, poz. 147; t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 124, poz. 1361, z późn. zm.).
20. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. z 1936 r., Nr 37, poz. 282 z późn. zm.).

VII.

21. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296 z późn. zm.).
22. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 1997 r., Nr 133, poz. 882; t. jedn. Dz. U. z 2006 r., Nr 167, poz. 1191 z późn. zm.).
23. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.).
24. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).

Załącznik
do programu II roku aplikacji

**Wykaz aktów prawnych,
których znajomość obowiązuje aplikanta II roku
w zakresie poszczególnych przedmiotów
i jest zakresem obowiązującym do kolokwium**

II.

1. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r., Nr 9, poz. 59 z późn. zm.).

III.

2. Ustawa z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 1986 r., Nr 36, poz. 180; t. jedn. Dz. U. z 2004 r., Nr 161, poz. 1688 z późn. zm.).

IV.

3. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 1971 r., Nr 12, poz. 114; t. jedn. Dz. U. z 2007 r., Nr 109, poz. 756 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 1999 r., Nr 83, poz. 930; t. jedn. z 2007 r., Nr 111, poz. 765 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r., Nr 106, poz. 1148; t. jedn. Dz. U. z 2008 r., Nr 133, poz. 848 z późn. zm.).

V.

6. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1974 r., Nr 24 poz.141; t. jedn. Dz. U. z 1998 r. Nr 21 poz. 94, z późn. zm.).
7. Ustawa z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 186, poz. 953 z późn. zm.).
8. Ustawa z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U., Nr 227, poz. 1505).

9. Ustawa z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458).
10. Ustawa z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz. U. z 2003, Nr 90, poz. 844 z późn. zm.).
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 października 1974 r. w sprawie wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie (Dz. U. z 1974 r., Nr 40, poz. 236; t. jedn. Dz. U. z 1996 r., Nr 143, poz. 663).
12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 października 1975 r. w sprawie warunków odpowiedzialności materialnej pracowników za szkodę w powierzonym mieniu (Dz. U. z 1975 r., Nr 35, poz. 191; t. jedn. Dz. U. z 1996 r., Nr 143, poz. 662).

VI.

13. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1998 Nr 137 poz. 887; t. jedn. z 2007 r., Nr 11, poz. 74 z późn. zm.).
14. Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 1999 r., Nr 60, poz. 636; t. jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 31 poz. 267 z późn. zm.).
15. Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. (Dz. U. z 2002 r., Nr 199 poz. 1673 z późn. zm.).
16. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 116, poz. 1207 z późn. zm.).
17. Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1991 r., Nr 7, poz. 24; t. jedn. Dz. U. z 2008 r., Nr 50, poz. 291 z późn. zm.).
18. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 1998 r., Nr 162, poz. 1118; t. jedn. Dz. U. z 2004 r., Nr 39, poz. 353 z późn. zm.).
19. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 228, poz. 2255; t. jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.).

VII.

20. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r., Nr 173, poz.1807; t. jedn. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095 z późn zm.).
21. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2004 r., Nr 123, poz. 1291; t. jedn. Dz. U. z 2007 r., Nr 59, poz. 404 z późn. zm.).
22. Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r., Nr 9, poz. 43 z późn. zm.).
23. Ustawa z 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. z 2003 r., Nr 50, poz. 424 z późn. zm.).
24. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. (Dz. U. z 1997 r., Nr 106, poz.679; t. jedn. z 2006 r., Nr 216, poz. 1584 z późn. zm.).
25. Ustawa z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych. (Dz. U. z 1981 r., Nr 24, poz.122; t. jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 112, poz. 981 z późn. zm.).
26. Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 1996 r., Nr 118, poz. 561; t. jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 171, poz. 1397 z późn. zm.).
27. Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 1993 r., Nr 47, poz. 211; t. jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 z późn. zm.).
28. Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz.331 z późn. zm.).
29. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 1984 r. Nr 21, poz. 97; t. jedn. Dz. U. z 1991 r. Nr 46, poz. 203 z późn. zm).
30. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 1989 r., Nr 20, poz. 104; t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 79, poz. 855 z późn. zm.).
31. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2003 r., Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).
32. Ustawa z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2000 r., Nr 50, poz. 580; t. jedn. Dz. U. z 2008 r., Nr 50, poz. 292).
33. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 1997 r., Nr 121, poz. 769; t. jedn. Dz. U. z 2007 r., Nr 168, poz.1186 z późn. zm.).
34. Ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. z 1996 r., Nr 149, poz.703; t. jedn. Dz.U. z 2009 r., Nr 67, poz. 569 z późn. zm.).

35. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie Rejestru zastawów skarbowych oraz Centralnego Rejestru Zastawów Skarbowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 240, poz. 2068 z późn. zm.).
36. Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2003 r., Nr 124,)
37. Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1154 z późn. zm.).
38. Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniowym funduszu gwarancyjnym i polskim biurze ubezpieczycieli komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.).
39. Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 1984 r., Nr 53, poz. 272; t. jedn. Dz. U. z 2000 r., Nr 50, poz. 601 z późn. zm.).
40. Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1982 r., Nr 30, poz. 210; t. jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 188, poz. 1848 z późn. zm.).
41. Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r., Nr 4, poz. 27; t. jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 119, poz. 1116 z późn. zm.).
42. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2001 r., Nr 71, poz. 733; t. jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 31, poz. 266 z późn. zm.).
43. Ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali. (Dz. U. z 1994 r., Nr 85, poz. 388; t. jedn. Dz. U. z 2000 r., Nr 80, poz. 903 z późn. zm.).
44. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 19, poz. 177; t. jedn. Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.).

VIII.

45. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2000 r., Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.).
46. Ustawa z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej (Dz. U. z 2005 r., Nr 62, poz. 551 z późn. zm.).

IX.

47. Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2003 r., Nr 60, poz. 535 z późn. zm.).

X.

48. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 1994 r., Nr 24, poz. 83; t. jedn. Dz. U. z 2006 r., Nr 90, poz. 631 z późn. zm.).

49. Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2001 r., Nr 49, poz. 508; t. jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 119 poz. 1117 z późn. zm.).

Załącznik
do programu III roku aplikacji

**Wykaz aktów prawnych,
których znajomość obowiązuje aplikanta III roku
w zakresie poszczególnych przedmiotów
i jest zakresem obowiązującym do kolokwium**

I.

1. Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 1996 r., Nr 106, poz. 492; t. jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 24, poz. 199 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r., Nr 31, poz. 206).
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1990 r., Nr 16, poz. 95; t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 1998 r., Nr 91, poz. 578; t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 1998 r., Nr 91, poz. 576; t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r., Nr 85, poz. 428; t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 1994 r., Nr 122, poz. 593; t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 79, poz. 856 z późn. zm.).

II.

8. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 1997 r., Nr 115, poz. 741; t. jedn. Dz. U. z 2004 r., Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r., Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

10. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 1994 r., Nr 89, poz. 414; t. jedn. Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.).
11. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 r., Nr 62, poz. 627; t. jedn. Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

III.

12. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 1960 r., Nr 30, poz. 168; t. jedn. Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).
13. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1966 r., Nr 24, poz. 151; t. jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).

IV.

14. Ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2002 r., Nr 153, poz. 1269 z późn. zm.).
15. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2002 r., Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.).

V.

16. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 1994 r., Nr 121, poz. 591; t. jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).
17. Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

VI.

18. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2005 r., Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.).
19. Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.).
20. Ustawa o obligacjach (Dz. U. z 1995 r., Nr 83, poz. 420; t. jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 120, poz. 1300 z późn. zm.).

21. Ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo dewizowe (Dz. U. z 2002 r., Nr 141, poz. 1178 z późn. zm.).
22. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 1997 r., Nr 140, poz. 939; t. jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 72, poz. 665 z późn. zm.).

VII.

23. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 r., Nr 54, poz. 535 z późn. zm.).
24. Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2009 r., Nr 3, poz. 11 z późn. zm.).
25. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1992 r., Nr 21, poz. 86; t. jedn. Dz. U. z 2000 r., Nr 54, poz. 654 z późn. zm.).
26. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 1991 r., Nr 80, poz. 350; t. jedn. Dz. U. z 2000 r., Nr 14, poz. 176 z późn. zm.).
27. Ustawa z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2000 r., Nr 86, poz. 959; t. jedn. Dz. U. z 2007 r., Nr 68, poz. 450 z późn. zm.).
28. Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2006 r., Nr 225, poz. 1635).
29. Ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 1983 r., Nr 45, poz. 207; t. jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 93, poz. 768 z późn. zm.).
30. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 1991 r., Nr 9, poz. 31; t. jedn. Dz. U. z 2006 r., Nr 121, poz. 844 z późn. zm.).
31. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 1997 r., Nr 137, poz. 926; t. jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).
32. Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne (Dz. U. z 2004 r., Nr 68, poz. 622 z późn. zm.).

VIII.

33. Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Dz. U. z 2004 r., Nr 90 poz. 864/2 z późn. zm.).
34. Traktat z Maastricht o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r., Nr 90, poz. 864/30 z późn. zm.).

35. Statut Trybunału Sprawiedliwości z 1 marca 2008 r.
36. Regulamin Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 19 czerwca 1991 r. (Dz. U. L 176 z 4.7.1991 z późn. zm.).
37. REGULAMIN DODATKOWY Trybunału Sprawiedliwości z 04.12.1974 (Dz. U. L 350 z 28.12.1974 r. z późn. zm).
38. NOTA INFORMACYJNA dotycząca występowania przez sądy krajowe o wydanie orzeczeń wstępnych (www.ms.gov.pl/ue_koop/wytyczne_ETS_art_234.doc).
39. REGULAMIN Sądu Pierwszej Instancji z 02.05.1991 r. (Dz. U. L 136 z 30.05.1991 r. z późn. zm).
40. Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284 z późn. zm.).
41. Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG.

X.

42. Ustawa z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. z 2000 r., Nr 39, poz. 443 z późn. zm.).
43. Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzona w Wiedniu dnia 11 kwietnia 1980 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 45, poz. 286).
44. INCOTERMS 2000 – Międzynarodowe reguły wykładni terminów handlowych.
45. Ochrona poszczególnych dziedzin w obrocie międzynarodowym – wg konwencji międzynarodowych – do wyboru przez Rady.

??????

1. W brzmieniu nadanym przez § 2 pkt 1 uchwały Nr 42/VIII/2011 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 maja 2011 r. w sprawie zmiany Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej oraz programu aplikacji.
2. W brzmieniu nadanym przez § 2 pkt 2 uchwały, o której mowa w odnośniku nr 2.
3. W brzmieniu nadanym przez § 2 pkt 3 uchwały, o której mowa w odnośniku nr 3.

UCHWAŁA Nr 7/VIII/2010 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 10 grudnia 2010 r.

**w sprawie wysokości składki członkowskiej i składki ubezpieczeniowej,
zasad ich uiszczania i podziału oraz funduszy celowych
Krajowej Rady Radców Prawnych**

(wyciąg)

Na podstawie art. 60 pkt 11 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z 2009 r. Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 200, poz. 1326) w związku z uchwałą Nr 2/VIII/2010 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 listopada 2010 r. w sprawie składki członkowskiej w latach 2011-2013, uchwala się, co następuje:

§ 1.

Radcowie prawni i aplikanci radcowscy są zobowiązani do uiszczania składki członkowskiej oraz składki ubezpieczeniowej na zasadach określonych w niniejszej uchwale.

(...)

§ 3.

(...)

4. Wysokość składki członkowskiej aplikantów radcowskich wynosi 20 zł miesięcznie.

§ 4.

1. Składka członkowska za dany miesiąc jest uiszczana do końca tego miesiąca.

(...)

§ 5.

1. Obowiązek uiszczania składki członkowskiej powstaje w miesiącu, w którym nastąpił wpis na listę radców prawnych lub listę aplikantów radcowskich.

2. Obowiązek uiszczania składki członkowskiej wygasa ostatniego dnia miesiąca, w którym ustała przynależność do samorządu zawodowego radców prawnych albo nastąpiło zdarzenie, które zgodnie z przepisami odrębnymi lub na mocy niniejszej uchwały powoduje zwolnienie z obowiązku uiszczania składki.

(...)

§ 8.

(...)

2. Rada okręgowej izby może, w drodze uchwały, na wniosek radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego, przebywających na urlopie wychowawczym zwolnić go z obowiązku uiszczania składki członkowskiej.

(...)

§ 10.

1. Rada okręgowej izby może, na wniosek zobowiązanego, umorzyć w całości albo w części należność z tytułu składki członkowskiej. We wniosku o umorzenie zobowiązany powinien wykazać że z uwagi na trudną sytuację materialną lub zły stan zdrowia, a także inne ważne okoliczności wskazane we wniosku nie jest w stanie wykonywać obowiązku uiszczania składki członkowskiej w całości albo w części.
2. Rada okręgowej izby może umorzyć zaległości z tytułu płatności składki w przypadku śmierci zobowiązanego.
3. Rada okręgowej izby może odraczać płatności składki lub rozkładać na raty zaległości z tytułu płatności składki w przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 i 2, rada okręgowej izby pomniejsza część składki członkowskiej przypadającą Krajowej Radzie o należności umorzone. Kopię uchwały o umorzeniu doręcza się Krajowej Radzie.
5. Rada okręgowej izby może upoważnić prezydium rady do działania w zakresie określonym w ust. 1-3.

§ 11.

1. W przypadku radców prawnych, których wpis na listę radców prawnych prowadzoną przez daną radę okręgową izby został usunięty w związku z podjęciem uchwały o przeniesienie wpisu, składkę członkowską i składkę ubezpieczeniową uiszcza się do okręgowej izby właściwej w sprawie podjęcia uchwały o usunięciu wpisu do dnia pisemnego powiadomienia rady tej izby przez radę okręgową izby, która podjęła uchwałę, o przeniesieniu wpisu.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, składkę członkowską i składkę ubezpieczeniową uiszcza się do okręgowej izby, której rada podjęła uchwałę o przeniesieniu wpisu, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło powiadomienie rady okręgowej izby, która podjęła uchwałę o usunięciu wpisu, o podjęciu uchwały o przeniesieniu wpisu.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do przeniesienia wpisu na listę aplikantów radcowskich.

(...)

§ 19.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.

Skarbnik
Krajowej Rady Radców Prawnych
Bazyli Zacharczuk

Prezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Maciej Bobrowicz

Uchwała Nr 43/VIII/2011 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 21 maja 2011 r.

w sprawie zasad zwalniania aplikantów radcowskich z całości albo części opłaty rocznej, odroczenia terminu jej płatności oraz rozkładania jej na raty

Na podstawie art. 60 pkt 11a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z 2009 r. Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429) oraz § 3 ust. 4 Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej stanowiącego załącznik do uchwały Nr 90/VII/2009 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 17 października 2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Rada okręgowej izby radców prawnych właściwa dla miejsca odbywania aplikacji radcowskiej, zwana dalej „Radą”, może zwolnić aplikanta radcowskiego z całości albo części opłaty rocznej za szkolenie, zwanej dalej „opłatą”, odroczyć termin jej płatności albo rozłożyć ją na raty.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do części opłaty, o której mowa w § 7.

§ 2.

1. Opłata może być rozłożona na nie więcej niż sześć rat, a płatność ostatniej raty powinna być dokonana najpóźniej 31 października danego roku szkoleniowego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Rada może rozłożyć opłatę na większą liczbę rat.
2. Termin płatności opłaty może być odroczony do dnia 31 października danego roku szkoleniowego.

§ 3.

1. W sprawach, o których mowa w § 1 ust. 1, Rada działa na wniosek aplikanta radcowskiego.

2. Z wnioskiem o zwolnienie z całości albo części opłaty może wystąpić aplikant radcowski, który wykaże, że nie jest w stanie wnieść opłaty w pełnej wysokości.
3. Z wnioskiem o odroczenie terminu płatności opłaty albo rozłożenie jej na raty może wystąpić aplikant radcowski, który wykaże, że nie jest w stanie wnieść opłaty w terminie określonym przez Radę.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może zostać złożony najpóźniej 31 stycznia danego roku szkoleniowego. W przypadku, gdy okoliczność uzasadniająca wystąpienie z wnioskiem zaistniała w trakcie roku szkoleniowego, wniosek może zostać złożony w innym terminie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od zaistnienia okoliczności.

§ 4.

1. W sprawach, o których mowa w § 1 ust. 1, Rada podejmuje uchwałę na posiedzeniu najbliższym po złożeniu wniosku, nie później jednak niż po upływie 30 dni od dnia złożenia wniosku.
2. Przed podjęciem uchwały, o której mowa w ust. 1, Rada lub upoważnione przez nią osoby mogą przeprowadzić postępowanie wyjaśniające.
3. Podejmując uchwałę, o której mowa w ust. 1, Rada bierze pod uwagę sytuację finansową okręgowej izby radców prawnych, w szczególności zobowiązania wynikające z prowadzonej aplikacji radcowskiej.

§ 5.

O ustaniu okoliczności uzasadniających zwolnienie z całości albo części opłaty, odroczenie terminu jej płatności albo rozłożenie jej na raty aplikant jest obowiązany niezwłocznie powiadomić Radę, która może zmienić uchwałę w tej sprawie.

§ 6.

W przypadku podjęcia uchwały o przeniesieniu wpisu na listę aplikantów radcowskich aplikanta, wobec którego Rada podjęła uchwałę o zwolnieniu z całości albo części opłaty, odroczeniu terminu jej płatności albo rozłożeniu jej na raty, zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty wygasa z dniem przeniesienia wpisu.

§ 7.

1. Aplikant radcowski, który powtarza rok szkoleniowy wyłącznie z powodu, o którym mowa w § 28 ust. 2 pkt 2 Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, podlega zwolnieniu z urzędu z części opłaty, proporcjonalnie do ilości zajęć, w których nie jest obowiązany uczestniczyć w trakcie powtarzanego roku szkoleniowego, przyjmując za podstawę wysokość opłaty i 240 godzin zajęć w powtarzanym roku szkoleniowym.
2. Kwoty należnych od aplikantów opłat, z uwzględnieniem zwolnień, o których mowa w ust. 1, określa Dziekan Rady.

§ 8.

Traci moc uchwała Nr 487/VI/2005 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 17 grudnia 2005 r. w sprawie określenia zasad zwalniania aplikantów radcowskich od ponoszenia w całości lub w części opłaty rocznej, a także odraczania terminu jej płatności i rozkładania na raty.

§ 9.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z tym że § 7 wchodzi w życie z mocą od dnia 1 stycznia 2011 r.

Sekretarz
Krajowej Rady Radców Prawnych
Ewa Stompor-Nowicka

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Dariusz Salajewski

Uchwała Nr 144/VII/2010 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 17 września 2010 r.

w sprawie wysokości opłat związanych z wpisem na listę radców prawnych, listę aplikantów radcowskich i listę prawników zagranicznych

Na podstawie art. 60 pkt 11 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z 2009 r. Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278), uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała określa:

- 1) wysokość opłaty za decyzję w sprawie wpisu na listę:
 - radców prawnych,
 - aplikantów radcowskich,
 - prawników zagranicznych
 - prowadzoną przez radę okręgowej izby radców prawnych;
- 2) wysokość opłat manipulacyjnych związanych z prowadzeniem postępowania o wpis, o którym mowa w pkt 1 tiret pierwsze i trzecie.

§ 2.

Jeżeli w uchwale jest mowa o minimalnym wynagrodzeniu za pracę rozumie się przez to minimalne wynagrodzenie za pracę ustalane na podstawie odrębnych przepisów, obowiązujące w dniu złożenia wniosku o wpis.

§ 3.

1. Opłaty, o których mowa w § 1, uiszcza się na rzecz właściwej okręgowej izby radców prawnych.
2. Dowód uiszczenia opłat wnioskodawca dołącza do wniosku o wpis.

3. Opłata, o której mowa w § 1 pkt 1 podlega zwrotowi, w przypadku umorzenia postępowania w sprawie wpisu.
4. Opłaty zaokrągla się do pełnych złotych.

§ 4.

1. Wysokość opłaty za decyzję w sprawie wpisu na listę:
 - 1) radców prawnych,
 - 2) prawników zagranicznych– wynosi 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę.
2. Wysokość opłaty za decyzję w sprawie wpisu na listę aplikantów radcowskich wynosi 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

§ 5.

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej związanej z prowadzeniem postępowania o wpis na listę radców prawnych wynosi:
 - 1) 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, gdy z wnioskiem występuje osoba, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych;
 - 2) 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, gdy z wnioskiem występuje osoba, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej związanej z prowadzeniem postępowania o wpis na listę prawników zagranicznych wynosi 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

§ 6.

W sprawach wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 7.

Traci moc uchwała Nr 86/VII/2009 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 14 września 2009 r. w sprawie wysokości opłat w postępowaniu o wydanie decyzji o wpis na prowadzone przez rady okręgowych izb radców prawnych listy radców prawnych, prawników zagranicznych i aplikantów radcowskich.

§ 8.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Piotr Bober

Prezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Maciej Bobrowicz